ធនាគារជាតិ នៃ កម្ពុជា

ប្រាក់រៀល. ស្ថិរភាព. អភិវឌ្ឍន៍.

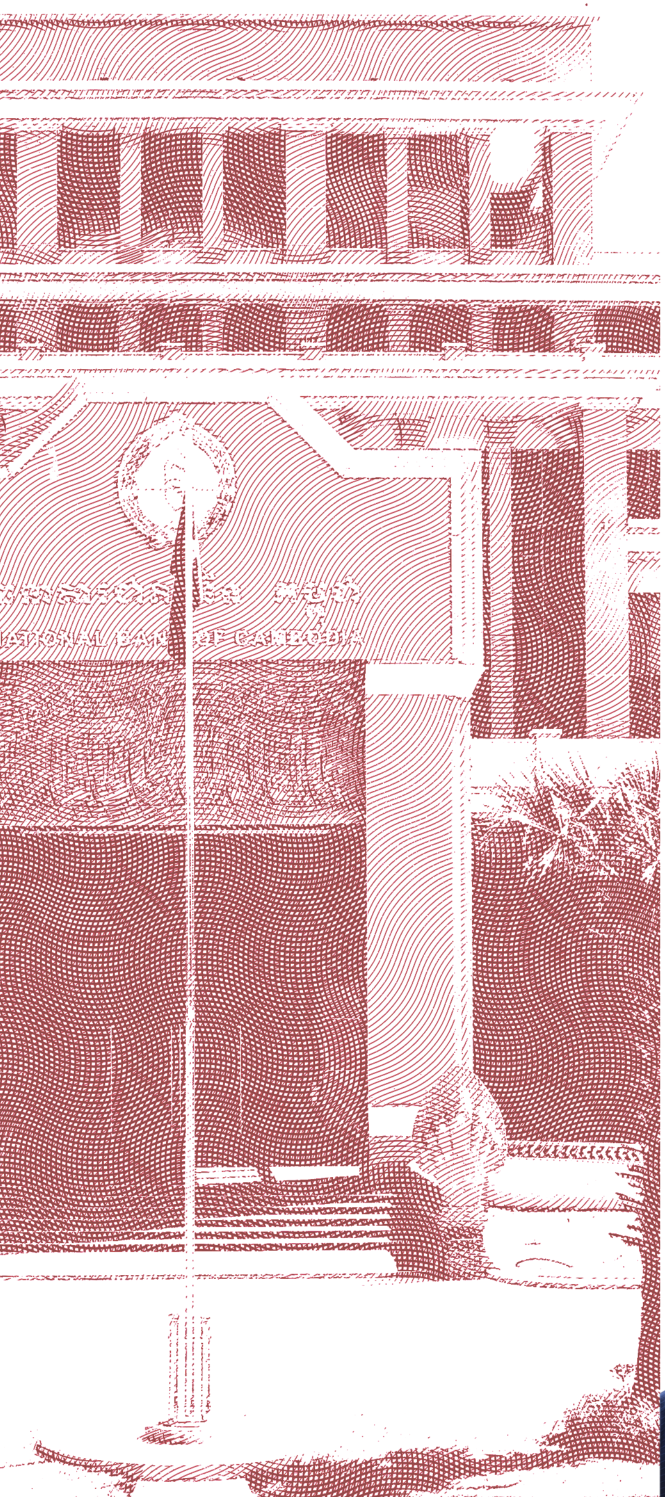

របាយការណ៍ ប្រចាំឆ្នាំ ២០២០

មាតិកា

* * *

អារម្ភកថា.. i
អក្សរកាត់.. v
ខ្លឹមសារសង្ខេប.. ix
ផ្នែកទី១ - របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ២០២០
I- **ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក**.. ១
II- **ស្ថានភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា**.. ៥
១- កំណើនសេដ្ឋកិច្ច.. ៥
២- ស្ថានភាពអតិផរណា.. ៨
៣- អត្រាប្តូរប្រាក់.. ១០
៤- ស្ថានភាពជញ្ជីងទូទាត់.. ១១
៥- ការគ្រប់គ្រងទុនបម្រុងអន្តរជាតិ.. ១៣
III- **ការគ្រប់គ្រងរូបិយវត្ថុ**.. ១៤
១- ស្ថានភាពរូបិយវត្ថុ.. ១៤
២- ការអនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ.. ១៥
IV- **ស្ថានភាពប្រព័ន្ធធនាគារនៅកម្ពុជា**.. ២០
១- ស្ថានភាពទូទៅ.. ២០
២- វិស័យធនាគារ.. ២១
៣- វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ.. ២២
៤- វិស័យភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ.. ២៣
៥- គ្រឹះស្ថានឥណទានជនបទ.. ២៤
៦- ស្ថានភាពស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ.. ២៤
៧- ប្រព័ន្ធចែករំលែកព័ត៌មានឥណទាន.. ២៥
៨- ការត្រួតពិនិត្យគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ.. ២៥
៩- បរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ និងកិច្ចការពារអតិថិជន.. ២៧
១០- វឌ្ឍនភាពការងារផ្សេងៗ.. ២៩
V- **ការផ្តត់ផ្គង់សេវាធនាគារកណ្តាល**.. ៣០
១- ប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់.. ៣០
២- ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់.. ៣១
៣- ការគ្រប់គ្រងចរាចរណ៍ធនប័ត្រ.. ៣៣
VI- **ការងារប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម**.. ៣៤
១- ការរាយការណ៍ប្រតិបត្តិការរបស់បុគ្គលរាយការណ៍.. ៣៤
២- ការពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិ និងការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចនិងការយល់ដឹងរបស់បុគ្គលរាយការណ៍.. ៣៥

៣- ការពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័នប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម........... ៣៥
៤- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ៣៦
VII- **កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ**.. ៣៧
១ -កិច្ចសហប្រតិបត្តិការពហុភាគី.. ៣៧
២ -កិច្ចសហប្រតិបត្តិការទ្វេភាគី ៣៩
VIII- **ការគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា**.. ៣៩
១- សមាសភាព និងសកម្មភាពក្រុមប្រឹក្សាភិបាល.. ៣៩
២- ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស ៤០
៣- សវនកម្មផ្ទៃក្នុង អធិការកិច្ច និងគ្រប់គ្រងហានិភ័យ...................................... ៤២
៤- ការគ្រប់គ្រងសាខាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា.. ៤៣
សន្និដ្ឋាន ៤៤
ផ្នែកទី២ - ទស្សនវិស័យ និងទិសដៅការងារឆ្នាំ២០២១
១- ការអនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ... ៤៨
២- ការគ្រប់គ្រងទុនបម្រុងអន្តរជាតិ ៤៨
៣- ការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធទូទាត់ ៤៨
៤- ការត្រួតពិនិត្យគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ.. ៤៨
៥- ការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ៤៩
៦- ការងារប្រតិបត្តិការ ៥០
៧- ការបោះផ្សាយនិងឃ្លាំងបេឡា ៥០
៨- សវនកម្មផ្ទៃក្នុង អធិការកិច្ច និងគ្រប់គ្រងហានិភ័យ...................................... ៥០
៩ - ការគ្រប់គ្រងសាខា ៥០
១០- គណនេយ្យ ៥០
១១-ការគ្រប់គ្រង និងបណ្តុះបណ្តាល ៥១
១២-កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ៥១
១៣-ការស្រាវជ្រាវ និងវិភាគសេដ្ឋកិច្ច... ៥២
១៤ -ការងារស្ថិតិ ៥២
ផ្នែកទី៣ - ឧបសម្ព័ន្ធ
ឧបសម្ព័ន្ធ ១ តារាង ១- ការវិវត្តនៃសន្ទស្សន៍ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់និងសេវា ៥៣
ឧបសម្ព័ន្ធ ២ តារាង ២ -ប្រាក់រៀលធៀបជាមួយរូបិយប័ណ្ណផ្សេងៗ (អត្រាទិញចុងខែ)....... ៥៤
ឧបសម្ព័ន្ធ ៣ តារាង ៣- ស្ថិតិស្ថានភាពធនាគារកណ្តាល(ប៊ីលានរៀល) ៥៥
ឧបសម្ព័ន្ធ ៤ តារាង ៤ -ស្ថិតិស្ថានភាពគ្រឹះស្ថានទទួលប្រាក់បញ្ញើផ្សេងទៀត ៥៦
ឧបសម្ព័ន្ធ ៥ តារាង ៥- ស្ថិតិស្ថានភាពគ្រឹះស្ថានទទួលប្រាក់បញ្ញើ ៥៧
ឧបសម្ព័ន្ធ ៦ តារាង ៦- ស្ថិតិស្ថានភាពគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងទៀត ៥៨
ឧបសម្ព័ន្ធ ៧ តារាង ៧- ស្ថិតិស្ថានភាពគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ... ៥៩

ឧបសម្ព័ន្ធ ៨ តារាង ៨- ឥណទានតាមប្រភេទជំនួញក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច ៦០
ឧបសម្ព័ន្ធ ៩ តារាង ៩- សរុបប្រតិបត្តិការប្រាក់បញ្ញើរបស់ធនាគារពាណិជ្ជ ៦១
ឧបសម្ព័ន្ធ ១០ តារាង ១០- ជញ្ជីងទូទាត់ប្រទេសកម្ពុជា ៦២
ឧបសម្ព័ន្ធ ១១ តារាង ១១- បណ្ដាញព័ត៌មានរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុពីឆ្នាំ២០១៥-កញ្ញា ២០២០ ....៦៣

អារម្ភកថា

ពិភពលោកកំពុងឆ្លងកាត់វិបត្តិសុខភាព ដែលបណ្តាលឱ្យសេដ្ឋកិច្ចធ្លាក់ចូលទៅក្នុងវិបត្តិធ្ងន់ធ្ងរ ចាប់តាំងពីមហាវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចនៅទសវត្សរ៍ឆ្នាំ១៩៣០ (The Great Depression)។ វិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩ បានផ្លាស់ប្តូររបៀបនៃការរស់នៅ ទំនាក់ទំនង និងដំណើរការសេដ្ឋកិច្ច ហើយបាននាំទៅរកប្រក្រតីថ្មី ដែលក្នុងនោះការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាទទួលបានការពេញនិយមនិងអាចក្លាយជាប្រភពកំណើនសក្តានុពលថ្មីសម្រាប់សេដ្ឋកិច្ច។ ប្រឈមនឹងវិបត្តិនេះ ប្រទេសនានាទាំងអភិវឌ្ឍន៍និងកំពុងលូតលាស់បានអនុវត្តគោលនយោបាយសារពើពន្ធនិងរូបិយវត្ថុវិត្ថារកម្មជាមួយនឹងវិធានការគាំពារដើម្បីរក្សាលំនឹងសេដ្ឋកិច្ច-សង្គម។ មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិបានគាំទ្រការអនុវត្តគោលនយោបាយទាំងនេះ ដោយផ្អែកលើលទ្ធភាពនិងស្ថានភាពនៃប្រទេសនីមួយៗ ព្រោះការអូសបន្លាយនៃជំងឺកូវីដ-១៩និងការអនុវត្តគោលនយោបាយទាំងនេះ អាចបង្កើនភាពមិនប្រាកដប្រជាដែលបង្កជាហានិភ័យ ដូចជាការគរពូនខ្ពស់នៃបំណុលរដ្ឋ ក្រុមហ៊ុន-សហគ្រាសនិងគ្រួសារ និងហានិភ័យចិត្តសាស្ត្រ (moral hazard)។ បញ្ហាទាំងនេះត្រូវបានចាត់ទុកថាជាបញ្ហាប្រឈមចម្បងដែលត្រូវដោះស្រាយចំពោះប្រទេសកំពុងលូតលាស់និងកំពុងអភិវឌ្ឍន៍។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្រោមការដឹកនាំប្រកបដោយទស្សនវិស័យវែងឆ្ងាយនិងម៉ឺងម៉ាត់របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានទប់ស្កាត់ការឆ្លងនិងការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩យ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព ហើយកម្ពុជាត្រូវបានមជ្ឈដ្ឋានកម្ពុជាដែលមានភាពបើកទូលាយ មិនអាចគេចផុតពីឥទ្ធិពលអវិជ្ជមាននៃវិបត្តិនេះបានទេ ជាពិសេសវិស័យទេសចរណ៍ ការនាំចេញផលិតផលសម្លៀកបំពាក់និងស្បែកជើង និងវិស័យសំណង់និងអចលនទ្រព្យ។ ទោះយ៉ាងណា ដោយសារកំណើននៃវិស័យកសិកម្មនិងធនាគារ ជាមួយនឹងការកើនឡើងនៃការនាំចេញផលិតផលមួយចំនួនដែលជាលទ្ធផលនៃការធ្វើពិពិធកម្មកន្លងមក សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាត្រូវបានរំពឹងថានឹងធ្លាក់ចុះត្រឹមប្រមាណ -១,៩% នៅឆ្នាំ២០២០។

ទន្ទឹមនឹងការគ្រប់គ្រងបានល្អលើការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ជំនឿទុកចិត្តមកលើសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាក៏ត្រូវបានគាំទ្រផងដែរដោយស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ គោលនយោបាយរូបិយវត្ថុត្រូវបានអនុវត្តដោយមានភាពបត់បែនដើម្បីរួមចំណែកគ្រប់គ្រងសម្ពាធអតិផរណា ហើយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានធ្វើអន្តរាគមន៍លើទីផ្សារប្តូរប្រាក់ដើម្បីរក្សាស្ថិរភាពតម្លៃប្រាក់រៀល ខណៈដែលរូបិយប័ណ្ណក្នុងតំបន់ប្រឈមនឹងការប្រែប្រួលខ្លាំង។ លើសពីនេះ កម្រិតខ្ពស់នៃទុនបម្រុងអន្តរជាតិបានរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយទាំងនេះប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

ឈរលើបន្ទាត់គោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានដាក់ចេញគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុវិត្ថារកម្មនិងវិធានការម៉ាក្រូប្រុងប្រយ័ត្ន សំដៅបង្កើនសន្ទនីយភាពនៅក្នុងប្រព័ន្ធធនាគារ និងលើកទឹកចិត្តឱ្យគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុបន្តផ្តល់ឥណទានដល់វិស័យអាទិភាពនិងផ្តល់ការអនុគ្រោះដល់ប្រជាជនក្រីក្រដែលរងផលប៉ះពាល់តាមរយៈការរៀបចំឥណទានឡើងវិញ។ ប្រសិទ្ធភាពនៃគោលនយោបាយទាំងនេះត្រូវបានឆ្លុះបញ្ចាំងតាមរយៈការបន្តមានកំណើនឥណទាន, កម្រិតទាបនៃឥណទានមិនដំណើរការ និងនិន្នាការថយចុះនៃចំនួនគណនីក៏ដូចជាទឹកប្រាក់នៃ

ឥណទានរៀបចំឡើងវិញ។ គួររំលេចថា គោលនយោបាយរូបិយវត្ថុអាចមានលទ្ធភាពបន្ថែមទៀត ក្នុងការស្តារនិងជំរុញសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច ដូចជា ការកាត់បន្ថយអត្រាការប្រាក់នៅលើទីផ្សារ, ការចាក់បញ្ចូលសាច់ប្រាក់នៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ច និងការទិញមូលបត្ររដ្ឋ នៅពេលដែលប្រាក់រៀលត្រូវបានប្រើប្រាស់ទូលំទូលាយ និងមានវត្តមានមូលបត្ររដ្ឋ។ ក្នុងន័យនេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានគាំទ្ររាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការរៀបចំក្របខ័ណ្ឌនិងយន្តការបោះផ្សាយមូលបត្ររដ្ឋ និងជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលដែលមានកម្រិតទាបនៅឡើយ ដែលនឹងអនុញ្ញាតឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលទទួលបានហិរញ្ញប្បទានរយៈពេលវែងបន្ថែមទៀតនិងផ្តល់លទ្ធភាពដល់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពផ្អែកលើយន្តការទីផ្សារ។

ស្របតាមនិន្នាការថ្មីនៃការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាឌីជីថលឱ្យក្លាយជាប្រភពកំណើនថ្មីមួយ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានចាត់ទុកបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុនិងការធ្វើទំនើបកម្មប្រព័ន្ធទូទាត់ ជាគោលដៅចម្បងមួយនៃការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធធនាគារ។ ក្នុងទិសដៅនេះ ប្រព័ន្ធទូទាត់ទាំងក្នុងស្រុកនិងតំបន់ត្រូវបានអភិវឌ្ឍនិងពង្រីកវិសាលភាពជាលំដាប់ សំដៅសម្រួលប្រតិបត្តិការដោះដូរ ការវិនិយោគ និងពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ ជាពិសេសក្នុងបរិការណ៍នៃការរក្សាគម្លាតសង្គម និងការរឹតត្បិតនៃការធ្វើដំណើរឆ្លងប្រទេស។ ក្នុងចំណោមប្រព័ន្ធទូទាត់ដែលបានដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ ប្រព័ន្ធបាគងដែលប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាប្លុកឆេន (Blockchain) ត្រូវបានដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការ ហើយត្រូវបានអន្តរជាតិទទួលស្គាល់ថា ជាប្រព័ន្ធទូទាត់មួយដែលប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាចុងក្រោយនៅលើពិភពលោក។ ប្រព័ន្ធបាគងក៏នឹងក្លាយជាប្រព័ន្ធទូទាត់កន្លោងមួយសម្រួលដល់ការផ្ទេរប្រាក់និងទូទាត់សងប្រាក់ជាមួយគ្រប់គ្រឹះស្ថាននិងប្រតិបត្តិករដែលផ្តល់សេវាទូទាត់។ ទោះយ៉ាងណា ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុថ្មីៗទាមទារឱ្យមានការប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់ទាំងចំពោះគ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាហិរញ្ញវត្ថុនិងអតិថិជន ដើម្បីចៀសវាងពីហានិភ័យនានា ជាពិសេសឧក្រិដ្ឋកម្មតាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា (cybercrime)។

ជាមួយគ្នានេះ កម្ពុជាបានពង្រឹងការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ដើម្បីរួមចំណែកអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុនិងសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ជាពិសេសក្នុងដំណាក់កាលនៃការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩។ ការពង្រឹងសកម្មភាពទាំងនេះត្រូវបានឆ្លុះបញ្ចាំងតាមរយៈការកែលម្អក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្ត និងការពង្រីកវិសាលភាពនៃសហប្រតិបត្តិការជាមួយអាជ្ញាធរនិងភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងក្នុងស្រុកនិងអន្តរជាតិ។ ទោះយ៉ាងណា ការយល់ដឹងរបស់បុគ្គលរាយការណ៍នៅតែមានភាពចាំបាច់ដែលអង្គភាពស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជាបាននិងកំពុងលើកកម្ពស់ជាប្រចាំដើម្បីបង្ការ ទប់ស្កាត់ បង្ក្រាប និងលុបបំបាត់ការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្មឱ្យបានទាន់ពេលវេលានិងមានប្រសិទ្ធភាព។

គួររំលេចថា ការអូសបន្លាយនៃជំងឺកូវីដ-១៩ បាននាំឱ្យចំណូលរបស់ប្រជាជនថយចុះ ដែលអាចបង្កើនតម្រូវការខ្ចី ហើយកត្តានេះអាចបណ្តាលឱ្យការប្រើប្រាស់សេវាហិរញ្ញវត្ថុក្រៅផ្លូវការកើនឡើងផងដែរ។ ឆ្លើយតបនឹងបញ្ហានេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងប្រុងប្រយ័ត្ន, ទទួលមតិសាធារណជនលើការប្រើប្រាស់សេវាហិរញ្ញវត្ថុ, លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុរបស់សាធារណជន, ពង្រឹងកិច្ចគាំពារអតិថិជន និងបង្កើនគុណភាពនិងតម្លាភាពនៃប្រព័ន្ធចែករំលែកព័ត៌មានឥណទាន។ លើសពីនេះ អង្គភាពការពារប្រាក់បញ្ញើនិងក្របខ័ណ្ឌដំណោះស្រាយគ្រឹះស្ថានធនាគារ

និងហិរញ្ញវត្ថុត្រូវបានបង្កើតឡើង ដើម្បីរៀបចំក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងការបង្កើតប្រព័ន្ធការពារប្រាក់បញ្ញើ និងក្របខ័ណ្ឌដំណោះស្រាយគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ សំដៅពង្រឹងជំនឿទុកចិត្តលើប្រព័ន្ធធនាគារ។

នៅឆ្នាំ២០២១ខាងមុខ សេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកត្រូវបានព្យាករថានឹងមានភាពធូរស្រាលជាលំដាប់ដោយសារការរំពឹងទុកពីការប្រើប្រាស់វ៉ាក់សាំងដើម្បីបង្ការការឆ្លងជំងឺកូវីដ-១៩។ ប៉ុន្តែ ភាពមិនជាក់លាក់នៃការរំពឹងទុកនេះ គួបផ្សំនឹងបញ្ហាភូមិសាស្ត្រនយោបាយ ភាពតានតឹងផ្នែកពាណិជ្ជកម្មនិងបច្ចេកវិទ្យា (Trade tensions and technology frictions) និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ បន្តធ្វើឱ្យទស្សនវិស័យសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកមានភាពមិនប្រាកដប្រជាខ្ពស់។ ក្នុងស្ថានភាពនេះ សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាក៏រំពឹងថាងើបឡើង ដែលអាចគាំទ្រដោយកត្តាអំណោយផលមួយចំនួនរួមមាន៖ i/-ការកើនឡើងនៃការនាំចេញដែលគាំទ្រដោយប្រព័ន្ធអនុគ្រោះពន្ធដែលមានស្រាប់និងទើបទទួលបានថ្មីៗ ជាមួយនឹងកំណើនចំណូលរបស់ប្រទេសដែលជាគោលដៅនាំចេញ ii/-ការកើនឡើងវិញនៃការវិនិយោគពីប្រទេសក្នុងតំបន់ ជាពិសេសប្រទេសចិន ដែលសេដ្ឋកិច្ចបាននិងកំពុងងើបឡើងវិញយ៉ាងឆាប់រហ័ស iii/-ការកើនឡើងផលិតកម្មក្នុងវិស័យកសិកម្មដែលគាំទ្រដោយការ វិនិយោគលើអនុវិស័យកសិ-ឧស្សាហកម្ម iv/-កំណើនទេសចរណ៍ក្នុងស្រុកនិងកំណើនសន្សឹមៗនៃទេសចរណ៍អន្តរជាតិ v/-ស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចដែលរួមចំណែកដោយស្ថិរភាពថ្លៃ អត្រាប្តូរប្រាក់និងកម្រិតខ្ពស់នៃទុនបម្រុងអន្តរជាតិ vi/-លទ្ធភាពខ្ពស់នៃវិស័យធនាគារក្នុងការឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការហិរញ្ញប្បទានរបស់វិស័យឯកជនទាំងក្នុងពេលជួបវិបត្តិនិងពេលដែលសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចងើបឡើងវិញ និង vii/-ការរក្សាបានស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុនិងជំនឿទុកចិត្តមកលើប្រព័ន្ធធនាគារ។ ទោះយ៉ាងណា ការងើបឡើងនៃសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាក៏ប្រឈមនឹងហានិភ័យមួយចំនួនផងដែរ ដូចជា៖ i/-ការប្រឈមនឹងរលកថ្មីនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ii/-កំណើនយឺតជាងការរំពឹងទុកក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ iii/-ការកើនឡើងការប្រកួតប្រជែងក្នុងវិស័យនាំចេញផលិតផលកាត់ដេរសម្លៀកបំពាក់និងស្បែកជើង iv/-កំណើនបំណុលសាជីវកម្មនិងគ្រួសារដោយសារការធ្លាក់ចុះនៃចំណូល v/-ការថយល្បឿនកំណើនក្នុងវិស័យសំណង់និងអចលនទ្រព្យ និង vi/-ភាពមិនច្បាស់លាស់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុដែលអាចប៉ះពាល់ដល់វិស័យកសិកម្ម។ ទន្ទឹមនេះ កម្ពុជាក៏បន្តប្រឈមនឹងបញ្ហារចនាសម្ព័ន្ធមួយចំនួនផងដែររួមមាន ថ្លៃដើមផលិតកម្មនៅមានកម្រិតខ្ពស់ស្របពេលដែលផលិតភាពការងារនៅមានកម្រិតទាប និងការធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ចនៅមានល្បឿនយឺតនៅឡើយ។

ដើម្បីបន្តគាំទ្រដល់ការរក្សាលំនឹងសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមនិងការស្តារឡើងវិញនៃសេដ្ឋកិច្ច ស្របតាមគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹងបន្តរួមចំណែក៖ i/-រក្សាស្ថិរភាពថ្លៃនិងអត្រាប្តូរប្រាក់ ii/-គរពូនទុនបម្រុងអន្តរជាតិឱ្យបានក្នុងកម្រិតគ្រប់គ្រាន់ iii/-ដាក់ចេញវិធានការម៉ាក្រូនិងមីក្រូប្រុងប្រយ័ត្នដើម្បីរក្សាស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ iv/-ធ្វើទំនើបកម្មប្រព័ន្ធទូទាត់និងហេដ្ឋារចនា-សម្ព័ន្ធផ្សេងទៀតដើម្បីគាំទ្រចក្ខុវិស័យរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការប្រែក្លាយសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាទៅជាសេដ្ឋកិច្ចឌីជីថល v/-ជំរុញបរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុនិងលើកកម្ពស់ចំណេះដឹងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុដើម្បីគាំទ្រកំណើនប្រកបដោយបរិយាបន្ន និង vi/-លើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលតាមយន្តការទីផ្សារនិងការអភិវឌ្ឍទីផ្សារអន្តរធនាគារដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ។ ម៉្យាងទៀត

ប្រព័ន្ធធនាគារកម្ពុជានឹងបន្តអនុវត្តគោលការណ៍ហិរញ្ញប្បទានបៃតងនិងប្រកបដោយចីរភាព ទាំងតាមរយៈការវិនិយោគនិងការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ដែលនឹងរួមចំណែកក្នុងការការពារបរិស្ថាននិងកាត់បន្ថយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ ជាមួយគ្នានេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹងបន្តបង្កើនសមាហរណកម្មវិស័យធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជាឱ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅទៅក្នុងតំបន់, ពង្រឹងបណ្តាញសុវត្ថិភាពហិរញ្ញវត្ថុតំបន់, តភ្ជាប់ប្រព័ន្ធទូទាត់ជាមួយប្រទេសនានា និងគាំទ្រដល់គំនិតផ្តួចផ្តើមពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនានា ជាពិសេស គោលដៅរបស់សហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន (AEC), ពហុនីយកម្មគំនិតផ្តួចផ្តើមឈៀងម៉ៃ (CMIM) ក្នុងក្របខ័ណ្ឌអាស៊ាន+៣, កិច្ចព្រមព្រៀងភាពជាដៃគូសេដ្ឋកិច្ចគ្រប់ជ្រុងជ្រោយក្នុងតំបន់ (RCEP) និងកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីជាមួយបណ្តាប្រទេសជាដៃគូនានា។ល។ ម៉្យាងទៀត អង្គភាពស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជានឹងបន្តពង្រឹងការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ក្នុងគោលដៅដំឡើងចំណាត់ថ្នាក់របស់កម្ពុជា។

ជាទីបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះក្រុមប្រឹក្សាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាដែលតែងតែផ្តល់ការគាំទ្រ និងមន្ត្រីបុគ្គលិកគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ដែលបានខិតខំបំពេញភារកិច្ចប្រកបដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ សំដៅរួមគ្នាកសាងប្រព័ន្ធធនាគារឱ្យមានការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព។ ខ្ញុំក៏សូមថ្លែងអំណរគុណដល់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា ដែលបានផ្តល់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការល្អនាពេលកន្លងមក។ ខ្ញុំជឿជាក់យ៉ាងមុតមាំថា សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាល មន្ត្រីបុគ្គលិកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាគ្រប់ជាន់ថ្នាក់និងភាគីពាក់ព័ន្ធនានា នឹងបន្តគាំទ្រនិងរួមចំណែកសម្រេចបាននូវសមិទ្ធផលថ្មីៗបន្ថែមទៀតក្នុងវិស័យធនាគារ ដែលនឹងបម្រើជាប្រយោជន៍រួមសម្រាប់ជាតិមាតុភូមិនិងប្រជាជនកម្ពុជា។

ទេសាភិបាល

ជា-ចាន់តូ

អក្សរកាត់

ផ.ស.ស.	ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប	Gross Domestic Product (GDP)
ស.ហ.ក	អង្គភាពស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា	Cambodia Financial Intelligence Unit (CAFIU)
ABIF	ក្របខ័ណ្ឌសមាហរណកម្មវិស័យធនាគារអាស៊ាន	ASEAN Banking Integration Framework
ACCA	សមាគមគណនេយ្យករជំនាញ	Association of Certified Chartered Accountants
AFI	សហព័ន្ធបរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ	Alliance for Financial Inclusion
APG	ក្រុមប្រទេសអាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិកស្ដីពីការសម្អាតប្រាក់	Asia/Pacific Group on Money Laundering
AMRO	អង្គភាពស្រាវជ្រាវម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន+៣	The ASEAN+3 Macroeconomic Research Office
ATM	ម៉ាស៊ីនដកនិងដាក់ប្រាក់ស្វ័យប្រវត្តិ	Automated Teller Machine
BCLMV	ព្រុយណេ កម្ពុជា ឡាវ មីយ៉ាន់ម៉ា និងវៀតណាម	Brunei, Cambodia, Myanmar and Vietnam
BIS	ធនាគារសម្រាប់ការទូទាត់អន្តរជាតិ	Bank for International Settlements
CAL	សេរីភាវូបនីយកម្មគណនីមូលធន	Capital Account Liberation
CMD	ការអភិវឌ្ឍទីផ្សារទុន	Capital Market Development
CMIM	ពហុនីយកម្មគំនិតផ្តួចផ្តើមឈៀងម៉ៃ	Chiang Mai Initiative Multilateralization
CFA	អ្នកជំនាញវិភាគហិរញ្ញវត្ថុ	Chartered Financial Analyst
CIA	ជំនាញសវនកម្មផ្ទៃក្នុង	Certified Internal Audit
CIFRS	ស្តង់ដាររបាយការណ៍ទាក់ទងនឹងហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិនៃកម្ពុជា	Cambodia International Financial Reporting Standards
CPA	ជំនាញគណនេយ្យករសាធារណៈ	Certified Public Accountant
CRISP	ផ្លែតហ្វមចែករំលែកព័ត៌មាន និងភាពធន់ប្រព័ន្ធសន្តិសុខបច្ចេកវិទ្យា	Cybersecurity Resilience and Information Sharing Platform

CSS	ប្រព័ន្ធខេមបូឆានស៊ែស្វីច	Cambodian Shared Switch
CUFA	សហព័ន្ធឥណទានមូលដ្ឋានអូស្ត្រាលី	Credit Union Foundation Australia
DTN	បណ្តាញសម្រាប់ចែករំលែកព័ត៌មាន	Data Transmission Network
EGMONT	ក្រុមអង្គភាពស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ	Egmont Group of Financial Intelligence Units
EMV	អឺរ៉ូផេ, ម៉ាស្ទឺកាត, និងវីសា	Europay, MasterCard and Visa
ENEER	អត្រាប្តូរប្រាក់ប្រសិទ្ធភាពនាមនាមថ្លឹងតាមការនាំចេញ	Export-weighted Nominal Effective Exchange Rate
EREER	អត្រាប្តូរប្រាក់ប្រសិទ្ធភាពពិតថ្លឹងតាមការនាំចេញ	Export-weighted Real Effective Exchange Rate
FATF	ក្រុមការងារហិរញ្ញវត្ថុ	Financial Action Task Force
FIDF	មូលនិធិអភិវឌ្ឍន៍គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ	Financial Institutions Development Fund
FINC	បរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ	Financial Inclusion
FMIS	ប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ	Financial Management Information System
FPP	កម្មវិធីនិងគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុ	Financial Programing and Policies
FSI Connect	កម្មវិធីសិក្សារបស់វិទ្យាស្ថានស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ	Financial Stability Institute Connect
FSL	សេរីភាវូបនីយកម្មសេវាហិរញ្ញវត្ថុ	Financial Services Liberalization
GSP	ប្រព័ន្ធអនុគ្រោះពន្ធទូទៅ	Generalised Scheme of Preferences
ICRG-JG	ក្រុមការងារត្រួតពិនិត្យរួមគ្នានៃប្រទេសអាស៊ី-ប៉ាស៊ីហ្វិកអំពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ	International Cooperation Review Group- Joint Group
IMF	មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ	International Monetary Fund
INEER	អត្រាប្តូរប្រាក់ប្រសិទ្ធភាពនាមនាមថ្លឹងតាមការនាំចូល	Import-weighted Nominal Effective Exchange Rate

IREER	អត្រាប្តូរប្រាក់ប្រសិទ្ធភាពពិតថ្លឹងតាមការនាំចូល	Import-weighted Real Effective Exchange Rate
LPCO	ប្រតិបត្តិការផ្តល់សន្ទនីយភាពដោយមានការធានា	Liquidity-Providing Collateralized Operation
MSDS	ប្រព័ន្ធទិន្នន័យសម្រាប់ការតាមដានម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច	Macroeconomic Surveillances Database System
NCD	មូលបត្រអាចជួញដូរបាន	Negotiable Certificate of Deposit
OBS	ប្រព័ន្ធធនាគារអនឡាញ	Online Banking System
PSS	ប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់	Payment and Settlement System
RCEP	ភាពជាដៃគូសេដ្ឋកិច្ចគ្រប់ជ្រុងជ្រោយក្នុងតំបន់	Regional Comprehensive Economic Partnership
RPPI	សន្ទស្សន៍ថ្លៃលំនៅដ្ឋាន	Residential Property Price Indices
RTGS	ប្រព័ន្ធទូទាត់ដុលភ្លាមៗ	Real Time Gross Settlement
SCCB	គណៈកម្មាធិការដឹកនាំការកសាងសមត្ថភាព	Steering Committee on Capacity Building
SMEs	អង្គភាពធុនតូចនិងមធ្យម	Small and medium-sized entities
UNCDF	មូលនិធិអភិវឌ្ឍន៍មូលធនរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ	United Nations Capital Development Fund
UNESCAP	គណៈកម្មាធិការសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គមរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់តំបន់អាស៊ីនិងប៉ាស៊ីហ្វិក	United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific

ខ្លឹមសារសង្ខេប

នៅឆ្នាំ២០២០នេះ សេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកបានទទួលរងផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរពីការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ហើយមូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិបានប៉ាន់ស្មានថា កំណើនសេដ្ឋកិច្ចអាចធ្លាក់ចុះ -៤,៩% ក្នុងនោះសេដ្ឋកិច្ចប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ធ្លាក់ចុះ -៥,៨% និងសេដ្ឋកិច្ចប្រទេសកំពុងលូតលាស់និងកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ធ្លាក់ចុះ -៣,៣%។ ទន្ទឹមនេះ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចតំបន់អាស៊ានអាចធ្លាក់ចុះ -៣,៤%។ ឆ្លើយតបនឹងវិបត្តិសុខភាពនិងសេដ្ឋកិច្ចនេះ រដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសនានាបានដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយសារពើពន្ធវិត្ថារកម្ម ដើម្បីជំរុញសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចនិងគោលនយោបាយគាំពារសង្គមផ្សេងៗ ហើយធនាគារកណ្តាលភាគច្រើនបានអនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុវិត្ថារកម្ម ដោយបានបន្ទាបអត្រាការប្រាក់គោល ចាក់បញ្ចូលសាច់ប្រាក់ក្នុងទីផ្សារ និងបន្ធូរបន្ថយការរឹតបន្តឹងផ្នែកបទប្បញ្ញត្តិក្នុងវិស័យធនាគារ ដើម្បីស្តារស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចឡើងវិញ។

សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាក៏ត្រូវបានប៉ាន់ស្មានថាអាចធ្លាក់ចុះ -១,៩% ដោយសារការធ្លាក់ចុះនៃវិស័យដែលពឹងផ្អែកលើតម្រូវការខាងក្រៅ រួមមាន វិស័យទេសចរណ៍ កម្មន្តសាល សំណង់និងអចលនទ្រព្យ ខណៈដែលវិស័យកសិកម្មបន្តកើនឡើងយ៉ាងល្អ។ ជញ្ជីងទូទាត់កម្ពុជាត្រូវបានប៉ាន់ស្មានថាមានអតិរេក ដោយសារកំណើនការនាំចេញនិងការធ្លាក់ចុះការនាំចូល គួបផ្សំនឹងការបន្តទទួលបានវិនិយោគផ្ទាល់បរទេស ទោះបីជាលំហូរចូលមានកម្រិតទាបជាងមុនក្តី។ អតិរេកជញ្ជីងទូទាត់បានរួមចំណែកបង្កើនទុនបម្រុងអន្តរជាតិដល់ ២១,៣ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក ដែលមានកម្រិតជាង១០ខែនៃការនាំចូលទំនិញនិងសេវាសម្រាប់គ្រាបន្ទាប់ ខ្ពស់ជាងកម្រិតអប្បបរមាសម្រាប់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ (៣ខែ)។

អតិផរណាបន្តមានកម្រិតទាបក្នុងអត្រា ២,៩% ដែលខ្ពស់ជាងគ្រាដូចគ្នាឆ្នាំមុនបន្តិច (១,៩%) ដោយសារកំណើនថ្លៃក្រុមម្ហូបអាហារ ខណៈដែលថ្លៃក្រុមទំនិញនិងសេវាពាក់ព័ន្ធនឹងប្រេងឥន្ធនៈបានធ្លាក់ចុះ។ ជាមួយគ្នានេះ អត្រាប្តូរប្រាក់រៀលធៀបនឹងប្រាក់ដុល្លារអាមេរិកបន្តមានស្ថិរភាព ដោយមានកម្រិតជាមធ្យមក្នុងរង្វង់ ៤.០៩០ រៀលក្នុងមួយដុល្លារអាមេរិក ខ្ពស់ជាងគ្រាដូចគ្នាឆ្នាំមុន (៤.០៦១ រៀល)។ កម្រិតទាបនៃអតិផរណានិងស្ថិរភាពអត្រាប្តូរប្រាក់ បានរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការរក្សាស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច។

ដើម្បីរួមចំណែកកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ពីឥទ្ធិពលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ មកលើសេដ្ឋកិច្ច ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានអនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុវិត្ថារកម្ម និងបានធ្វើអន្តរាគមន៍លើទីផ្សារប្តូរប្រាក់ ដោយបានបង្កើនកម្រិតសន្ទនីយភាពក្នុងប្រព័ន្ធធនាគារ និងបានពង្រឹងជំនឿទុកចិត្តមកលើវិស័យធនាគារនិងប្រាក់រៀល។ ជាក់ស្តែង អត្រាប្រាក់បម្រុងកាតព្វកិច្ចទាំងប្រាក់រៀលនិងរូបិយប័ណ្ណត្រូវបានទម្លាក់មកត្រឹម ៧% ស្របពេលដែលអត្រាការប្រាក់លើមូលបត្រអាចជួញដូរបាន (NCD) និងប្រតិបត្តិការផ្តល់សន្ទនីយភាពដោយមានការធានា (LPCO) ត្រូវបានបន្ទាប ដើម្បីកាត់បន្ថយថ្លៃដើមលើប្រាក់កម្ចីជារៀល។ NCD បានបម្រើដល់ការរក្សាសន្ទនីយភាពលើសរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលក្នុងនោះការចេញផ្សាយ NCD ចារឹកជាដុល្លារអាមេរិកមាន ៣០,៨ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក ដែលបានកើនឡើង ៩៥,៣% និងជារៀលមាន ១០,៩ ទ្រីលានរៀល ដោយមានកំណើន ៤%។

ជាមួយគ្នានេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានផ្តត់ផ្គង់សន្ទនីយភាពជារៀលទៅគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុដែលមានតម្រូវការសន្ទនីយភាពជាប្រាក់រៀល តាមរយៈប្រតិបត្តិការ LPCO ចំនួន ២៣ លើក សរុប ៥,៩ ទ្រីលានរៀល ដែលបានកើនឡើង ២៩,៥%។ ក្នុងបរិការណ៍នៃការធ្លាក់ចុះកំណើនសេដ្ឋកិច្ច បរិមាណរូបិយវត្ថុទូទៅ (M2) ក៏បានថយចុះផងដែរក្នុងអត្រា ១៤,៧% (ទាបជាងគ្រាដូចគ្នាឆ្នាំមុនដែលមានកម្រិត ១៨,២%) ប៉ុន្តែស្ថិតក្នុងកម្រិតសមស្របសម្រាប់គាំទ្រតម្រូវការរូបិយវត្ថុក្នុងសេដ្ឋកិច្ច។ គួររំលេចថា ឥណទានជាប្រាក់រៀលធៀបនឹងសំពៀតឥណទានសរុបរក្សាបានក្នុងកម្រិត ១២,៨% ហើយកម្រិតដុល្លារូបនីយកម្ម (ប្រាក់បញ្ញើជារូបិយប័ណ្ណធៀបនឹងរូបិយវត្ថុទូទៅ) នៅបន្តស្ថិតក្នុងកម្រិតខ្ពស់ ៨៣,៨%។

វិស័យធនាគារបន្តរីកចម្រើននិងមានស្ថិរភាពយ៉ាងរឹងមាំ ព្រមទាំងបានរួមចំណែកយ៉ាងសកម្មក្នុងការគាំទ្រសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច។ ទ្រព្យសកម្មរបស់ប្រព័ន្ធធនាគារបានកើនឡើង ១៥,៧% (ដល់ ២១៧% នៃផ.ស.ស.) ក្នុងនោះឥណទានកើន ១៤,៨% (១៣៦% នៃផ.ស.ស.) ហើយប្រាក់បញ្ញើមានកំណើន ១៥,៤% (១២៣% នៃផ.ស.ស.)។ បណ្តាញប្រតិបត្តិការនិងសេវាហិរញ្ញវត្ថុត្រូវបានបន្តអភិវឌ្ឍនិងពង្រីកទៅដល់គ្រប់តំបន់ទូទាំងប្រទេស ដែលបានលើកកម្ពស់បរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុជាលំដាប់ ដោយចំនួនគណនីប្រាក់បញ្ញើអតិថិជនកើនដល់ ៨,៩ លានគណនី (កើន ១៦,៨%) និងគណនីឥណទានអតិថិជនកើនដល់ ៣,២ លានគណនី (កើន ៣,៩%)។ ជាមួយគ្នានេះ គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុបានផ្តល់ការអនុគ្រោះដល់អ្នកខ្ចីប្រាក់ តាមរយៈការរៀបចំឥណទានឡើងវិញចំនួន ២៨៥.០៧៤ គណនី ស្មើនឹងប្រមាណ ៤,២ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក ដែលមាននិន្នាការថយចុះជាលំដាប់ចាប់ពីខែសីហាមក។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានអនុវត្តក្របខ័ណ្ឌត្រួតពិនិត្យផ្អែកលើហានិភ័យនិងទស្សនៈអនាគត ព្រមទាំងបានដាក់ចេញជាបន្តបន្ទាប់នូវវិធានការម៉ាក្រូនិងមីក្រូប្រុងប្រយ័ត្នដែលមានលក្ខណៈបុរេសកម្ម ដើម្បីពង្រឹងស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ។ លើសពីនេះ បរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ ចំណេះដឹងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងកិច្ចការពារអតិថិជន ក៏ត្រូវបានលើកកម្ពស់ជាប្រចាំ តាមរយៈយុទ្ធនាការអប់រំផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុដល់សាធារណជន, ការផ្សព្វផ្សាយពីវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅតាមមូលដ្ឋាន, ការទទួលនិងដោះស្រាយបណ្តឹងអតិថិជនរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ហើយអង្គភាពការពារប្រាក់បញ្ញើ និងក្របខ័ណ្ឌដំណោះស្រាយគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុក៏ត្រូវបានបង្កើតឡើងផងដែរ។

ស្របតាមនិន្នាការពិភពលោកនិងតំបន់ បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់ដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ជាពិសេសនៅក្នុងប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ ដើម្បីឱ្យការទូទាត់កាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព សុវត្ថិភាព និងតម្លៃសមរម្យ។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានដាក់ឱ្យដំណើរការជាផ្លូវការប្រព័ន្ធបាគង ដែលជាប្រព័ន្ធទូទាត់កន្លោង មួយជួយសម្រួលការផ្ទេរប្រាក់និងការទូទាត់សងប្រាក់ឆ្លងគ្រឹះស្ថាន តាមរយៈប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក។ ទន្ទឹមនេះ ប្រព័ន្ធខេមបូឌានស៊ែស្វីចនិងប្រព័ន្ធរីថែលផេកំពុងត្រូវបានដាក់ឱ្យដំណើរការបឋម ហើយគ្រោងដាក់ឱ្យដំណើរការជាផ្លូវការក្នុងពេលឆាប់ៗខាងមុខ។ ស្តង់ដា QR កូត ក៏ត្រូវបានបង្កើតឡើងសម្រាប់អនុវត្តក្នុងប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ សំដៅសម្រួលដល់ការទូទាត់ឆ្លងគ្នារវាងគ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់និងការអនុវត្តគម្រោងភ្ជាប់ការទូទាត់ជាមួយប្រទេសក្នុងតំបន់។ ដើម្បីគាំទ្រដល់ពាណិជ្ជកម្មនិងវិនិយោគឆ្លងដែននៃប្រទេសទាំងពីរ ក៏ដូចជាពង្រីកការ

ប្រើប្រាស់រូបិយវត្ថុជាតិ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានិងធនាគារកណ្តាលថៃបានដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ QR កូត សម្រាប់ការទូទាត់ឆ្លងដែនជាប្រាក់រៀលនិងប្រាក់បាតថៃ។

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានបន្តគ្រប់គ្រងចរាចរណ៍សាច់ប្រាក់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និង សុវត្ថិភាព ដើម្បីបំពេញសេចក្តីត្រូវការរបស់ប្រជាជនទូទាំងប្រទេស។ គុណភាពនិងសោភ័ណភាព ក្រដាសប្រាក់ត្រូវបានពង្រឹង ស្របតាមការរីកចម្រើននៃបច្ចេកវិទ្យា។ ដើម្បីលើកកម្ពស់អភិបាលកិច្ច ល្អនិងប្រសិទ្ធភាពការងារ ការធ្វើសវនកម្មនិងអធិការកិច្ចបានបន្តយកចិត្តទុកដាក់លើការការពារ ហានិភ័យ និងការរក្សានិរន្តរភាពការងារ។ ធនធានមនុស្សត្រូវបានបន្តអភិវឌ្ឍជាអាទិភាព ដោយ បច្ចុប្បន្ន មន្ត្រីបុគ្គលិកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាមានចំនួន ១.៧៩២ រូប ជាមួយនឹងការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព ជំនាញនិងឯកទេសកម្មជាប្រចាំ ជាពិសេសការសិក្សាតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ ក្នុងស្ថានភាពនៃវិបត្តិ សុខភាពពិភពលោកនេះ។

លើសពីនេះ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិទាំងក្នុងក្របខ័ណ្ឌទ្វេភាគីនិងពហុភាគីត្រូវបាន ពង្រឹងនិងពង្រីកជាលំដាប់។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានចូលរួមពង្រឹងសមាហរណកម្មនិងបណ្តាញ សុវត្ថិភាពហិរញ្ញវត្ថុតំបន់ តាមរយៈការធ្វើវិសោធនកម្មកិច្ចព្រមព្រៀងពហុនីយកម្មគំនិតផ្តួចផ្តើម ឈៀងម៉ៃ (CMIM), ការពង្រឹងប្រតិបត្តិការនៃកិច្ចព្រមព្រៀង CMIM ដោយបានចូលរួមក្នុងការសាកល្បង ដំណើរការយន្តការ CMIM (Test Run), ការជំរុញការប្រើប្រាស់រូបិយវត្ថុក្នុងស្រុកក្នុងគំនិតផ្តួចផ្តើម ទីផ្សារសញ្ញាប័ណ្ណអាស៊ី និងការបំពេញតួនាទីជាសហប្រធានគណៈកម្មការជាន់ខ្ពស់អាស៊ាន (SLC) ដោយជោគជ័យ។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាក៏ត្រូវបានជ្រើសរើសធ្វើជាសហប្រធានគណៈកម្មការ បរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុអាស៊ាន (WC-FINC) ជាមួយធនាគារកណ្តាលឥណ្ឌូណេស៊ី សម្រាប់អាណត្តិ ឆ្នាំ២០២០-២០២២ ផងដែរ។

ដោយឡែក ទោះបីជាស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពវិបត្តិនៃជំងឺកូវីដ-១៩ក្តី ដំណើរការនៃការរៀបចំ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម នៅតែប្រព្រឹត្តទៅបាន រហូតទទួលបានការអនុម័ត និងប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់កាលពីថ្ងៃទី២៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២០។ ដើម្បី ផ្សព្វផ្សាយខ្លឹមសារច្បាប់នេះឱ្យបានទូលំទូលាយ អង្គភាពស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា (ស.ហ.ក) បានរៀបចំសិក្ខាសាលាដោយមានការចូលរួមពីតំណាងមកពីក្រសួង-ស្ថាប័ន និងបុគ្គលរាយការណ៍ ពាក់ព័ន្ធ។ ស.ហ.ក បានពង្រឹងជាប់ជាប្រចាំលើការតាមដាននិងទប់ស្កាត់សកម្មភាពសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ព្រមទាំងបានវាយតម្លៃគុណវុឌ្ឍិនិងបទពិសោធន៍របស់មន្ត្រីប្រតិបត្តិតាម ប្រព័ន្ធអនឡាញ និងជួបពិភាក្សាជាមួយបុគ្គលរាយការណ៍អំពីវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តអនុសាសន៍ នៅក្នុងរបាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យ។ ទន្ទឹមនេះ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងដៃគូអន្តរជាតិនានា ត្រូវបានពង្រឹងនិងពង្រីក ដើម្បីលើកកម្ពស់ការអនុវត្តការងារឱ្យកាន់តែមាន ប្រសិទ្ធភាពនិងវិសាលភាពកាន់តែទូលំទូលាយ។

ផ្នែកទី១ - របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ២០២០

I- ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក

សេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកក្នុងឆ្នាំ២០២០បានធ្លាក់ចូលទៅក្នុងវិបត្តិធ្ងន់ធ្ងរ ដោយសារឥទ្ធិពលនៃការរាតត្បាតជាសកលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ដែលបានរារាំងដល់សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច ជាពិសេសវិស័យទេសចរណ៍ និងការវិនិយោគ។ យោងតាមការប៉ាន់ស្មានរបស់មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ (IMF)[១] កំណើនសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកក្នុងឆ្នាំនេះធ្លាក់ចុះដល់ -៤,៤% ក្នុងនោះសេដ្ឋកិច្ចប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ធ្លាក់ចុះដល់ប្រមាណ -៥,៨% សេដ្ឋកិច្ចប្រទេសកំពុងលូតលាស់និងកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ប្រមាណ -៣,៣%។ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រទេសកំពុងលូតលាស់និងកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងតំបន់អាស៊ី ត្រូវបានប៉ាន់ស្មានថានឹងថយចុះដល់ -១,៧% ក្នុងនោះសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន-៥[២] ធ្លាក់ចុះដល់ -៣,៤% ខណៈដែលប្រទេសចិនត្រូវបានប៉ាន់ស្មានថានឹងមានកំណើន ១,៩% ដោយសារការបើកឱ្យដំណើរការសេដ្ឋកិច្ចឡើងវិញយ៉ាងឆាប់រហ័ស។

ក្នុងអំឡុងពេលនៃវិបត្តិសុខភាពនេះ រដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសជាច្រើន បានអនុវត្តគោលនយោបាយសារពើពន្ធវិត្ថារកម្មដើម្បីជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចឡើងវិញ ក្នុងនោះប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍បានចេញវិធានការដែលមានទំហំទឹកប្រាក់ប្រមាណជាង ៩% នៃ ផ.ស.ស. ស្របពេលដែលប្រទេសកំពុងលូតលាស់និងកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ប្រមាណ ៣,៥% នៃផ.ស.ស.[៣]។ វិធានការសំខាន់ៗទាំងនោះរួមមាន៖ i/-ការអនុម័តកញ្ចប់ថវិកាទ្រង់ទ្រាយធំដើម្បីស្តារសេដ្ឋកិច្ចចេញពីវិបត្តិសុខភាព, ii/-ការផ្តល់សាច់ប្រាក់ជួយសង្គ្រោះដល់ក្រុមហ៊ុននិងគ្រួសារដែលងាយរងគ្រោះ, iii/-ការជួយឧបត្ថម្ភធនដល់ក្រុមហ៊ុនដើម្បីបើកប្រាក់ខែជូនបុគ្គលិក, iv/-ការពង្រីកវិសាលភាពធានារ៉ាប់រងនិកម្មភាព និង v/-ការពន្យារពេលបង់ពន្ធជូនរដ្ឋជាដើម។ ជាមួយគ្នានេះ បណ្តាធនាគារកណ្តាល បានប្រកាន់យកគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុវិត្ថារកម្មដើម្បីគាំទ្រសន្ទនីយភាពក្នុងទីផ្សារ ក្នុងនោះធនាគារកណ្តាលនៃប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍បានបង្កើនការចាក់បញ្ចូលសាច់ប្រាក់ក្នុងសេដ្ឋកិច្ចប្រមាណ ១១% នៃផ.ស.ស. ស្របពេលដែលធនាគារកណ្តាលនៃប្រទេសកំពុងលូតលាស់និងកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ប្រមាណជាង ២% នៃផ.ស.ស.[៤]។ គោលនយោបាយរូបិយវត្ថុវិត្ថារកម្មចម្បងៗទាំងនោះរួមមាន៖ i/-ការកាត់បន្ថយអត្រាការប្រាក់គោល ii/-ការទិញទ្រព្យសកម្មទ្រង់ទ្រាយធំ, iii/-ការជំរុញការរៀបចំឥណទានសារឡើងវិញ និង iv/-ការបន្ធូរបន្ថយបទប្បញ្ញត្តិទៅលើការត្រួតពិនិត្យធនាគារ និងការអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់ទ្រនាប់ដើមទុនដើម្បីទូទាត់ការខាតបង់ ជាដើម។

---

[១] មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិបច្ចុប្បន្នភាពត្រឹមខែតុលាឆ្នាំ២០២០

[២] អាស៊ាន-៥ រួមមាន ឥណ្ឌូណេស៊ី ម៉ាឡេស៊ី ហ្វីលីពីន ថៃ និងវៀតណាម

[៣] របាយការណ៍ទស្សនវិស័យសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក ខែតុលា ឆ្នាំ២០២០

[៤] របាយការណ៍ទស្សនវិស័យសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក ខែតុលា ឆ្នាំ២០២០

ក្រាហ្វ ១ ៖ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក និងតំបន់

(គិតជាភាគរយ, ឆ្នាំ២០០៦ - ២០២១ព្យាករណ៍)

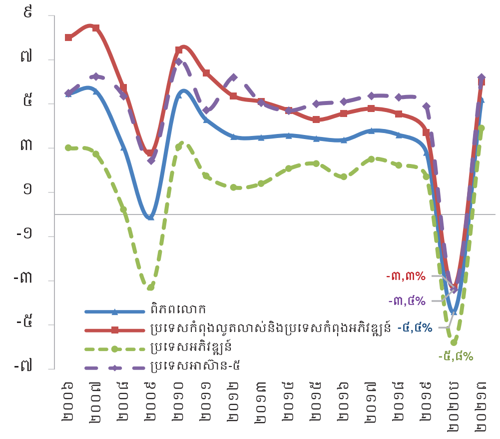

ប្រភព៖ Trading Economics

ក្រាហ្វ ២៖ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចតំបន់

(គិតជាភាគរយ, ឆ្នាំ២០០៨, ២០២០ប៉ាន់ស្មាន និង២០២១ព្យាករណ៍)

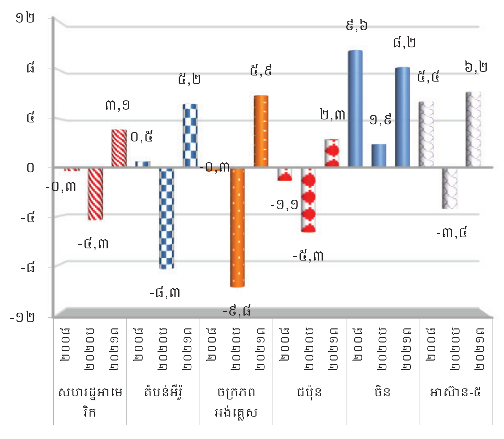

ប្រភព៖ មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ

ប្រអប់ ១ ៖ គោលនយោបាយរបស់ធនាគារកណ្តាលមួយចំនួន ក្នុងអំឡុងពេលនៃការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩

ធនាគារកណ្តាលទាំងប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ និងប្រទេសកំពុងលូតលាស់និងកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ បានប្រកាន់យកគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុវិត្ថារកម្ម ដើម្បីស្តារស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចឡើងវិញក្នុងអំឡុងពេលវិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩ ស្របពេលដែលអតិផរណានៅមានកម្រិតទាប។ ធនាគារកណ្តាលរបស់ប្រទេសដែលជាដៃគូពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា បានបន្តអនុវត្តគោលនយោបាយសំខាន់ៗរួមមាន ៖

ធនាគារកណ្តាលអាមេរិក៖ i/-កាត់បន្ថយអត្រាការប្រាក់គោលមកក្នុងចន្លោះពី 0% ទៅ ០,២៥% នៅខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ii/-បង្កើនការទិញសញ្ញាប័ណ្ណរដ្ឋតាមការចាំបាច់ iii/-ពង្រីកហិរញ្ញប្បទានរយៈពេលខ្លីដល់ធនាគារដែលខ្វះសន្ទនីយភាព iv/-កាត់បន្ថយថ្លៃដើមសម្រាប់កម្ចីរយៈពេលខ្លីពីធនាគារកណ្តាល (Discount Window) v/-ពង្រីកប្រតិបត្តិការស្វប់ជាដុល្លារអាមេរិក និងផ្តល់ឥណទានបណ្តោះអាសន្នរយៈពេលខ្លីជាមួយធនាគារកណ្តាលនិងស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិជាដៃគូ vi/-បង្កើតឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុថ្មីៗបន្ថែមដើម្បីសម្រួលដល់លំហូរឥណទាននៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ច vii/-កាត់បន្ថយការរឹតបន្តឹងការត្រួតពិនិត្យ អនុញ្ញាតឱ្យគ្រឹះស្ថានធនាគារប្រើប្រាស់ទ្រនាប់ដើមទុននិងសន្ទនីយភាពរបស់ខ្លួន កែសម្រួលនីតិវិធីក្នុងការត្រួតពិនិត្យ និងផ្តល់ពេលវេលាបន្ថែមដល់គ្រឹះស្ថានធនាគារដើម្បីអនុវត្តតាមអនុសាសន៍របស់អាជ្ញាធរត្រួតពិនិត្យ viii/-បន្ធូរបន្ថយបទប្បញ្ញត្តិចំពោះការត្រួតពិនិត្យ និង ix/-ជំរុញឱ្យសាជីវកម្មអចលនទ្រព្យរបស់រដ្ឋ Fannie Mae and Freddie Mac អនុគ្រោះដល់អ្នកខ្ចីប្រាក់ក្នុងការបង់ឥណទានអចលនទ្រព្យចំនួន១២ខែ, ផ្អាកការរាយការណ៍ទៅការិយាល័យឥណទានចំពោះការសងយឺតពេល, ផ្អាកការរឹបអូសនិងលក់ឡាយឡុងអចលនទ្រព្យដែលមានបញ្ហាបំណុល និងរៀបចំឥណទានឡើងវិញ។ល។

ធនាគារកណ្តាលអឺរ៉ុប៖ i/-រក្សាអត្រាការប្រាក់គោល 0% ii/-ចាក់បញ្ចូលសាច់ប្រាក់បន្ថែម ១២០ប៊ីលានអឺរ៉ូ ដល់ចុងឆ្នាំ២០២០ iii/-ផ្តល់ឥណទានបំពេញបន្ថែម (Fixed Rate Full Allotment) ដល់ធនាគារក្នុងអត្រាការប្រាក់ទាប ០,៥% ចាប់ពីខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២០ ដល់ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២១ ដើម្បីធានាសន្ទនីយភាពក្នុងទីផ្សារ iv/-បង្កើតឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ PELTRO សម្រាប់ដោះស្រាយបន្ទាន់ចំពោះវិបត្តិជំងឺរាតត្បាតជាសកល ក្នុងអត្រាការប្រាក់ទាប ដែលមានឥណប្រតិទាននៅខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២១ v/-ក្នុងខែមិថុនា ធនាគារកណ្តាលអឺរ៉ុបបានចាក់បញ្ចូលសាច់ប្រាក់បន្ថែមក្នុងទីផ្សារ ១,៣៥ ទ្រីលានអឺរ៉ូ ដើម្បីទិញសញ្ញាប័ណ្ណរដ្ឋនិងក្រុមហ៊ុនឯកជន រហូតដល់ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២១ vi/-កាត់បន្ថយស្តង់ដាទ្រព្យបញ្ចាំសម្រាប់ប្រតិបត្តិការហិរញ្ញប្បទានក្នុងប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុអឺរ៉ុប vii/-បង្កើតឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ជួយដល់ធនាគារកណ្តាលជាដៃគូដែលខ្វះសន្ទនីយភាពជាប្រាក់អឺរ៉ូ ជាមួយនឹងប្រតិបត្តិការស្វ៊ប់ទ្វេភាគី viii/-អនុញ្ញាតឱ្យស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុសំខាន់ៗធ្វើប្រតិបត្តិការក្រោមគោលការណ៍ Pillar2 ជាបណ្តោះអាសន្ន ix/-អនុគ្រោះជាបណ្តោះអាសន្នដល់ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឥណទាននិងឥណទានមិនដំណើរការ ដែលត្រូវបានធានាដោយរដ្ឋ x/-ស្នើឱ្យគ្រឹះស្ថានធនាគារផ្អាកការបែងចែកភាគលាភសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៩ និងឆ្នាំ២០២០ ឬទិញត្រឡប់នូវប័ណ្ណភាគហ៊ុនវិញក្នុងពេលវិបត្តិ និង xi/-កែសម្រួលដើមទុនកាតព្វកិច្ចអប្បបរមារបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារជាបណ្តោះ-អាសន្ន។ល។

អាជ្ញាធររូបិយវត្ថុហុងកុង៖ i/-បន្ថយអត្រាការប្រាក់គោលមកត្រឹម ០,៨៥% ii/-បន្ថយអត្រាទ្រនាប់ដើមទុន និងប្រាក់បម្រុងកាតព្វកិច្ច ដើម្បីបង្កើនលទ្ធភាពរបស់ធនាគារក្នុងការផ្តល់ឥណទាន iii/-បង្កើនសន្ទនីយភាពក្នុងប្រព័ន្ធធនាគារ ទាំងជាដុល្លារហុងកុង ទាំងជាដុល្លារអាមេរិក ដោយមានកិច្ចសហការទ្វេភាគីជាមួយធនាគារកណ្តាលអាមេរិក iv/-ជំរុញឱ្យធនាគាររក្សាទ្រនាប់សន្ទនីយភាពប្រកបដោយភាពទន់ភ្លន់ v/-ជួយសម្រួលហិរញ្ញប្បទានអន្តរធនាគារ vi/-សម្រាលបន្ទុកធនាគារក្នុងការអនុវត្តតាមគោលការណ៍បាសែលIII vii/-ផ្តល់ឥណទានដែលមានការប្រាក់ទាប ៥០ ប៊ីលានដុល្លារហុងកុង សម្រាប់អាជីវកម្មធុនតូចនិងមធ្យម ដោយមានការធានា ១០០% ពីរដ្ឋាភិបាល viii/-បង្កើនកម្រិតអតិបរមានៃឥណទានសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនដែលទទួលបានការធានាពីរដ្ឋាភិបាល ix/-អនុញ្ញាតឱ្យសាជីវកម្មមួយចំនួនផ្អាកការសងប្រាក់ដើមមួយរយៈ និង x/-ជំរុញឱ្យធនាគារពន្យារការសងប្រាក់ចំពោះសហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម និងគ្រួសារដែលរងផលប៉ះពាល់ពីជំងឺកូវីដ-១៩ ស្របតាមគោលការណ៍គ្រប់គ្រងហានិភ័យរបស់ធនាគារទាំងនោះ។ល។

អាជ្ញាធររូបិយវត្ថុសិង្ហបុរី៖ i/-ជំរុញឱ្យគ្រឹះស្ថានធនាគារជួយសម្រាលបន្ទុកដល់អតិថិជនដែលរងគ្រោះដោយវិបត្តិកូវីដ-១៩ ii/-សហការជាមួយស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុដើម្បីបង្កើតនូវវិធានការជាកញ្ចប់ សំដៅជួយអតិថិជនដែលជួបបញ្ហាលំហូរសាច់ប្រាក់រយៈពេលខ្លី តាមរយៈការរៀបចំឥណទានឡើងវិញតាមការស្នើសុំរបស់អតិថិជន កាត់បន្ថយការប្រាក់ចំពោះឥណទានមួយចំនួន និងធានាឱ្យមានសន្ទនីយភាពគ្រប់គ្រាន់ទាំងជាប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក ទាំងជាប្រាក់ដុល្លារសិង្ហបុរី ក្នុងទីផ្សារអន្តរធនាគារ iii/-បង្កើតប្រតិបត្តិការស្វ៊ប់ទ្វេភាគីជាមួយធនាគារកណ្តាលអាមេរិកក្នុងទំហំទឹកប្រាក់ ៦០ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក iv/-បន្ធូរបន្ថយបទប្បញ្ញត្តិនិងសកម្មភាពត្រួតពិនិត្យមួយចំនួនដើម្បីឱ្យ

ធនាគារទាំងនោះមានលទ្ធភាពដោះស្រាយបញ្ហាបាន និង v/-រៀបចំកញ្ចប់ជំនួយ ១២៥ លានដុល្លារសិង្ហបុរី ដើម្បីពង្រឹងសេវាហិរញ្ញវត្ថុនិងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។ល។

ធនាគារកណ្តាលឡាវ៖ i/-ទម្លាក់អត្រាប្រាក់បម្រុងកាតព្វកិច្ចពី ១០% ទៅ ៨% លើរូបិយប័ណ្ណ និងពី ៥% ទៅ ៤% លើរូបិយវត្ថុ ចាប់ពីថ្ងៃទី២ ខែមេសា ii/-ដាក់ចេញគោលនយោបាយឥណទានថ្មី តាមរយៈការស្នើឱ្យធនាគាររៀបចំឥណទានឡើងវិញ និងផ្តល់ឥណទានថ្មីដល់អាជីវកម្មដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ពីឥទ្ធិពលជំងឺកូវីដ-១៩។ ក្រោមគោលនយោបាយនេះ ធនាគារដែលអនុវត្តតាមនឹងទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីការពន្យារពេលក្នុងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិលើចំណាត់ថ្នាក់ឥណទាន និងការផ្តល់ឥណទាន iii/-ទម្លាក់អត្រាការប្រាក់គោល iv/-ចេញសេចក្តីណែនាំស្តីពីការអនុវត្តលើការពង្រីកវិសាលភាពនៃគោលនយោបាយឥណទានទៅកាន់គ្រឹះស្ថានមិនមែនធនាគារ រួមមាន គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ សហជីពឥណទាននិងសន្សំ ក្រុមហ៊ុនភតិសន្យា និងហាងបញ្ចាំ v/-ត្រៀមទឹកប្រាក់ ២០០ ប៊ីលានគីបឡាវ សម្រាប់ផ្តល់កម្ចីជូនសហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម តាមរយៈធនាគារពាណិជ្ជ និង vi/-គ្រប់គ្រងអត្រាប្តូរប្រាក់ ប៉ុន្តែពុំបានចេញវិធានការគ្រប់គ្រងមូលធនទេ។ល។

ធនាគារកណ្តាលថៃ៖ i/-ទម្លាក់អត្រាការប្រាក់គោលពី ១,២៥% ទៅ ០,៥% និងកាត់បន្ថយការបង់ប្រាក់របស់គ្រឹះស្ថានធនាគារទៅក្នុងមូលនិធិអភិវឌ្ឍន៍គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ (FIDF) ពី ០,៤៦% ទៅ ០,២៣% នៃមូលដ្ឋានប្រាក់បញ្ញើ ដើម្បីផ្តល់លទ្ធភាពកាត់បន្ថយអត្រាផ្តល់កម្ចីនាពេលអនាគត ii/-ចេញវិធានការជួយគាំទ្រដល់ធុរកិច្ច ដូចជាការផ្តល់ឥណទានទៅកាន់គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ ៥០០ ប៊ីលានបាត សម្រាប់ផ្តល់ដល់សហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម, ការធានារបស់រដ្ឋាភិបាលលើការបង់អត្រាការប្រាក់ពី ៦០-៧០% នៃឥណទានសម្រាប់ ៦ ខែដំបូង, និងការបន្ថយលក្ខខណ្ឌសងសម្រាប់អាជីវកម្ម និង iii/-ចេញវិធានការគាំទ្រដល់ស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ រួមមាន ការបង្កើតមូលនិធិស្ថិរភាពសញ្ញាប័ណ្ណសាជីវកម្មដើម្បីផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ៤០០ ប៊ីលានបាតដល់ក្រុមហ៊ុនកម្រិតខ្ពស់ ដែលមានសញ្ញាប័ណ្ណដល់កាលកំណត់ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ២០២០-២០២១, ការទិញសញ្ញាប័ណ្ណរាជរដ្ឋាភិបាលដើម្បីធានាដំណើរការជាប្រក្រតីនៅក្នុងទីផ្សារសញ្ញាប័ណ្ណ, ការកាត់បន្ថយការចេញផ្សាយសញ្ញាប័ណ្ណធនាគារកណ្តាលថៃ, និងការផ្តល់សន្ទនីយភាពពិសេសសម្រាប់មូលនិធិសង្គហ តាមរយៈធនាគារ និង iv/-ផ្តល់សន្ទនីយភាពក្នុងទីផ្សារប្តូរប្រាក់ និងអនុញ្ញាតឱ្យអត្រាប្តូរប្រាក់កែតម្រូវដោយខ្លួនឯង។ល។

ធនាគារកណ្តាលវៀតណាម៖ i/-ទម្លាក់អត្រាការប្រាក់គោលដល់ ៤% ii/-ចេញផ្សាយគោលការណ៍ណែនាំដល់ធនាគារពាណិជ្ជក្នុងការកាត់បន្ថយ/លើកលែងការប្រាក់ និងពន្យារពេលសងបំណុល iii/-ផ្តល់កញ្ចប់ឥណទាន ៣០០ ទ្រីលានដុង (៣,៨% នៃផ.ស.ស) ជាមួយនឹងអត្រាការប្រាក់ទាបដល់គ្រឹះស្ថានធនាគារ (គិតត្រឹមចុងខែមិថុនា) ដែលបានជួយដល់អតិថិជនជិត ៩២០ពាន់នាក់ (ជាមួយនឹងឥណទានមានទឹកប្រាក់ជិត ២.០០០ ទ្រីលានដុង) ដោយបានជួយជំរុញឱ្យមានការរៀបចំឥណទានឡើងវិញ ការលើកលែងឬកាត់បន្ថយអត្រាការប្រាក់លើបំណុលមានស្រាប់ និងផ្តល់ឥណទានថ្មីៗបន្ថែមទៀត iv/-លើកលែងនិងកាត់បន្ថយថ្លៃសេវាដល់គ្រឹះស្ថាន

ហិរញ្ញវត្ថុ v/-អនុញ្ញាតឱ្យក្រុមហ៊ុនដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់មានសិទ្ធិទទួលបានឥណទានសម្បទានពីធនាគារគោលនយោបាយសង្គមវៀតណាមដោយគ្មានការប្រាក់ ដើម្បីទូទាត់បៀវត្សរ៍ដល់បុគ្គលិកដែលឈប់ធ្វើការជាបណ្ដោះអាសន្ន និង vi/-ណែនាំគ្រឹះស្ថានធនាគារឱ្យកាត់បន្ថយប្រាក់អត្ថប្រយោជន៍បន្ថែមនិងបៀវត្សរ៍ បន្ថយចំណាយប្រតិបត្តិការ កែសម្រួលផែនការធុរកិច្ចទាន់ពេលវេលា (បូករួមទាំងការមិនទូទាត់ភាគលាភជាសាច់ប្រាក់) និងប្រើប្រាស់ធនធានដែលបានរក្សាទុកដើម្បីកាត់បន្ថយការប្រាក់ vii/-ត្រៀមចាក់បញ្ចូលសន្ទនីយភាពតាមរយៈឧបករណ៍ហិរញ្ញប្បទានដល់ធនាគារគោលនយោបាយសង្គមវៀតណាមនិងគ្រឹះស្ថានឥណទានដើម្បីអនុវត្តកម្មវិធីរបស់រដ្ឋ និងជួយដល់គ្រឹះស្ថានឥណទានដោះស្រាយបញ្ហាឥណទានមិនដំណើរការ។ viii/-ផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដល់ធនាគារគោលនយោបាយសង្គមវៀតណាម ក្នុងទឹកប្រាក់ ១៦ ទ្រីលានដុង និងមានអត្រាការប្រាក់សូន្យភាគរយ និង ix/-ប្រកាសថានឹងធ្វើអន្តរាគមន៍លើទីផ្សារប្តូរប្រាក់តាមការចាំបាច់ដើម្បីកាត់បន្ថយការប្រែប្រួលខ្លាំងនៃអត្រាប្តូរប្រាក់។ល។

ប្រភព៖ មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ និង Tradingeconomic.com (បច្ចុប្បន្នភាពគិតត្រឹមថ្ងៃ១២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២០)

II- ស្ថានភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា

១- កំណើនសេដ្ឋកិច្ច

សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាបានទទួលរងការប៉ះទង្គិចធ្ងន់ធ្ងរពីឥទ្ធិពលនៃការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ជាពិសេសទៅលើវិស័យដែលមានការពឹងផ្អែកខ្លាំងពីតម្រូវការខាងក្រៅ ដែលរួមមាន វិស័យទេសចរណ៍ វិស័យកម្មន្តសាល និងសំណង់ ដែលកន្លងមក វិស័យទាំងនេះបានរួមចំណែកប្រមាណបីភាគបួននៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ច។

- **វិស័យទេសចរណ៍**

វិស័យទេសចរណ៍ (ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងដោយវិស័យសណ្ឋាគារនិងភោជនីយដ្ឋាន) បានទទួលរងផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរជាងគេ ដោយត្រូវបានប៉ាន់ស្មានថាធ្លាក់ចុះ -៩,៧%។ ភ្ញៀវទេសចរអន្តរជាតិចូលមកកម្ពុជា បានធ្លាក់ចុះយ៉ាងគំហុកក្នុងអត្រា -៨០,៣% (ប៉ាន់ស្មាន) ធៀបនឹងកំណើនឆ្នាំមុន ៦,៦% ដោយភ្ញៀវទេសចរចិនដែលឈរលំដាប់ទី១នៃភ្ញៀវទេសចរសរុប (មានសមាមាត្រ ២៥%) បានធ្លាក់ចុះរហូតដល់ -៨៤%។ ផ្អែកតាមគោលបំណងនៃការធ្វើដំណើរ[៥] ភ្ញៀវទេសចរអន្តរជាតិមកក្នុងគោលបំណងកម្សាន្តនិងធុរកិច្ចបានធ្លាក់ចុះ -៧៥,៥% និង -៧៩,២% រៀងគ្នា។ ការងើបឡើងវិញនៃទេសចរណ៍ក្នុងស្រុកនាពេលថ្មីៗនេះ បាននិងកំពុងរួមចំណែកជួយកាត់បន្ថយការប៉ះពាល់មួយផ្នែកមកលើវិស័យសណ្ឋាគារ ភោជនីយដ្ឋាន ការធ្វើដំណើរ និងពាណិជ្ជកម្ម ដោយភ្ញៀវទេសចរក្នុងស្រុកត្រូវបានប៉ាន់ស្មានថាមានចំនួន ៥,៣លាននាក់ (សមាមាត្រ ៨០% នៃភ្ញៀវទេសចរសរុប)។

[៥] ទិន្នន័យរយៈពេល១០ខែ

ក្រាហ្វ ៣៖ ភ្ញៀវទេសចរអន្តរជាតិ

(ឆ្នាំ២០១៣ - ២០២០ប៉ាន់ស្មាន)

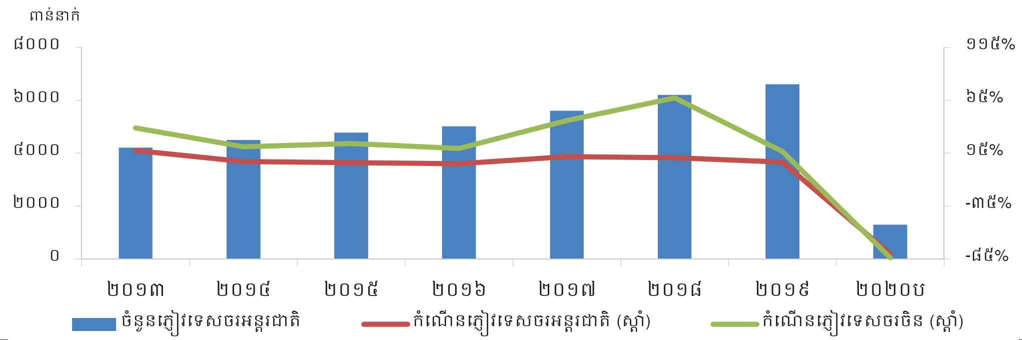

ប្រភព៖ ក្រសួងទេសចរណ៍

- **វិស័យកម្មន្តសាល**

វិស័យកម្មន្តសាលបានធ្លាក់ចុះគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ជាចម្បងដោយសារការធ្លាក់ចុះនៃតម្រូវការខាងក្រៅ ជាពិសេស ពីប្រទេសដែលជាគោលដៅទីផ្សារនាំចេញសំខាន់ៗ។ ផ្អែកតាមតួលេខក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ រោងចក្រចំនួន ៩៥ បានបិទទ្វារ និងបានប៉ះពាល់ដល់កម្លាំងពលកម្មប្រមាណជាង ៥ម៉ឺននាក់ (បើទោះមានរោងចក្រចុះបញ្ជីបើកថ្មីក៏ដោយ)។ ជាមួយនឹងស្ថានភាពនេះ ផលិតផលសម្រេចក្នុងវិស័យនេះ[៦]បានធ្លាក់ចុះ -២៧% (ប៉ាន់ស្មាន) ដោយក្នុងនោះ ផលិតផលឧស្សាហកម្មសម្រាប់នាំចេញ និងផលិតផលឧស្សាហកម្មបម្រើទីផ្សារក្នុងស្រុកបានធ្លាក់ចុះ -៣៣% និង -៩% រៀងគ្នា។ ទោះយ៉ាងណា វិនិយោគិនបន្តមានសុទិដ្ឋិនិយមចំពោះវិស័យកម្មន្តសាល ដោយរោងចក្រធុនធំបើកថ្មីមានចំនួន ២០៩[៧] និងភាគច្រើនជារោងចក្រកែច្នៃលោហៈធាតុ។

ក្រាហ្វ ៤៖ ផលិតផលសរុបសម្រេចបាន

(ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក, ឆ្នាំ២០១៥ - ២០២០ប៉ាន់ស្មាន)

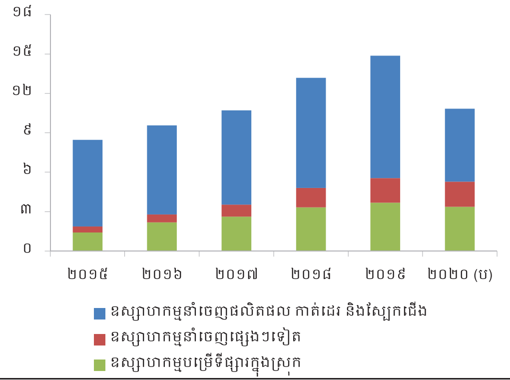

ក្រាហ្វ ៥៖ ចំនួនរោងចក្រសរុប

(ឆ្នាំ២០១៥ - ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២០)

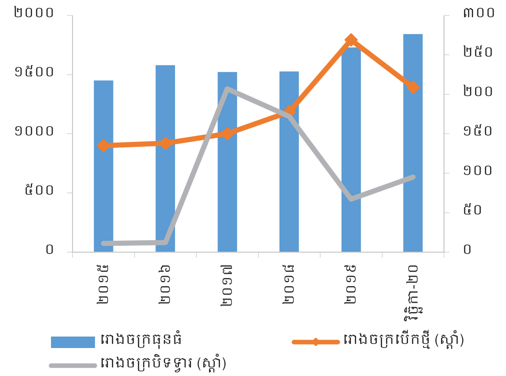

ប្រភព៖ ក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ និងការគណនារបស់មន្ត្រីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

[៦] គ្របដណ្តប់តែរោងចក្រធុនធំដោយផ្អែកលើទិន្នន័យរបស់ក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍

[៧] គិតត្រឹម ១១ខែដើមឆ្នាំ២០២០

- ## វិស័យសំណង់

វិស័យសំណង់បានធ្លាក់ចុះ -៣% (ប៉ាន់ស្មាន) ជាចម្បងដោយសារការថយចុះនៃសកម្មភាពវិនិយោគក្នុងស្រុក និងលំហូរទុនវិនិយោគផ្ទាល់បរទេស។ ការថយចុះនេះត្រូវបានឆ្លុះបញ្ចាំងតាមរយៈសូចនាករសំខាន់ៗ ដូចជា ការថយចុះនៃចំនួនគម្រោង តម្លៃនិងផ្ទៃក្រឡាសំណង់ដែលបានស្នើ និងការនាំចូលសម្ភារនិងបរិក្ខារសំណង់។ កំណើនចំនួនគម្រោង តម្លៃនិងផ្ទៃក្រឡាគម្រោងសំណង់បានធ្លាក់ចុះ[៨] -០,៥%, -២៥% និង -១៧% រៀងគ្នា ជាពិសេសលើប្រភេទផ្ទៃក្រឡាគម្រោងសំណង់ទេសចរណ៍ (ធ្លាក់ចុះ -៥៥,២%) និងឧស្សាហកម្ម (-៣១%)។ ទន្ទឹមនេះ ការនាំចូលសម្ភារនិងបរិក្ខារសំណង់គិតជាតម្លៃ បានធ្លាក់ចុះ -១០,៨% (ប៉ាន់ស្មាន) ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងពីការថមថយសកម្មភាពសាងសង់ ដោយសារការផ្អាកឬព្យួរគម្រោងមួយចំនួន ក្នុងអំឡុងពេលនៃការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩។

ក្រាហ្វ ៦ ៖ ចំនួននិងតម្លៃគម្រោងសំណង់
(ឆ្នាំ២០១៦ - ១១ខែ ឆ្នាំ២០២០)

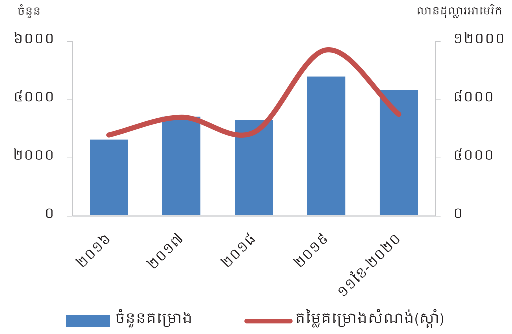

ប្រភព៖ ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់

ក្រាហ្វ ៧ ៖ កំណើននៃការនាំចូលសម្ភារនិងបរិក្ខារសំណង់
(ឆ្នាំ២០១៦ - ២០២០ប៉ាន់ស្មាន)

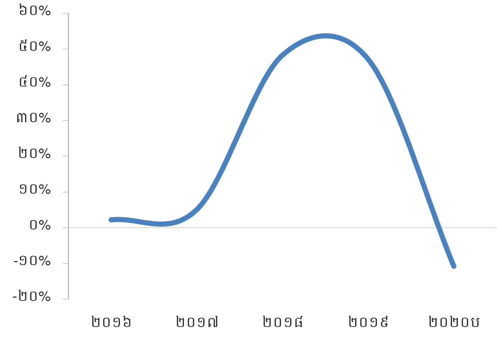

ប្រភព៖ អគ្គនាយកដ្ឋានគយនិងរដ្ឋាករកម្ពុជា និងការគណនារបស់មន្ត្រីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

- ## វិស័យកសិកម្ម

វិស័យកសិកម្មមានវឌ្ឍនភាពល្អជាមួយនឹងអត្រាកំណើនជិត ១% (ប៉ាន់ស្មាន) ក្រោមភាពអំណោយផលពីបម្រែបម្រួលកម្លាំងពលកម្មជាបណ្តោះអាសន្នពីវិស័យដែលកំពុងប្រឈម និងការគាំទ្រពីគោលនយោបាយពិពិធកម្មទៅកាន់វិស័យកសិ-ឧស្សាហកម្ម បើទោះជាបានរងផលប៉ះពាល់ពីគ្រោះរាំងស្ងួត និងជំនន់ទឹកភ្លៀងក្នុងរយៈពេលខ្លីក៏ដោយ។ យោងតាមទិន្នន័យពីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ផ្ទៃដីដាំដុះ និង

ក្រាហ្វ ៨ ៖ ផ្ទៃដីដាំដុះនិងបរិមាណស្រូវរដូវវស្សា
(គិតត្រឹម៩ខែ ឆ្នាំ២០១៨ - ៩ខែ ឆ្នាំ២០២០)

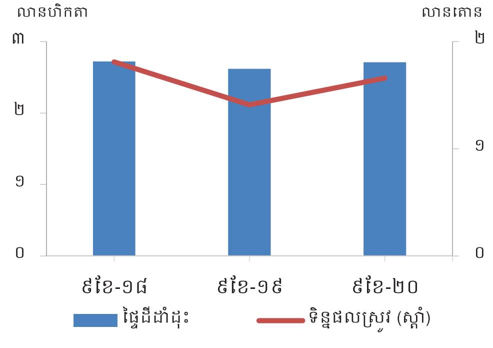

ប្រភព៖ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

---

[៨] គិតត្រឹម ១១ខែដើមឆ្នាំ២០២០

បរិមាណស្រូវរដូវវស្សាមានកំណើន[9] ១,៣% និង ១៧,៤% (ឆ្នាំលើឆ្នាំ) រៀងគ្នា ស្របពេលដែលទិន្នផលវារីវប្បកម្ម (ចិញ្ចឹមត្រីនិងបង្គា) បានកើនឡើងខ្ពស់ ២០,៧%។ ដោយឡែក ដោយសារតម្រូវការទីផ្សារអន្តរជាតិនៅបន្តមានកម្រិតទាប ផលកៅស៊ូនិងបរិមាណបញ្ចេញលក់បានថមថយល្បឿនកំណើនមកត្រឹម ៤,១% និង ៣,៨% រៀងគ្នា ស្របពេលដែលតម្លៃកៅស៊ូបានបន្តថយចុះ -១,២% (មកត្រឹម ១.២៨៨ដុល្លារអាមេរិកក្នុងមួយតោន)។

ក្រាហ្វ ៩ ៖ ការរួមចំណែកក្នុងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចតាមវិស័យចម្បងៗ

(ឆ្នាំ២០០៤ - ២០២១ព្យាករណ៍)

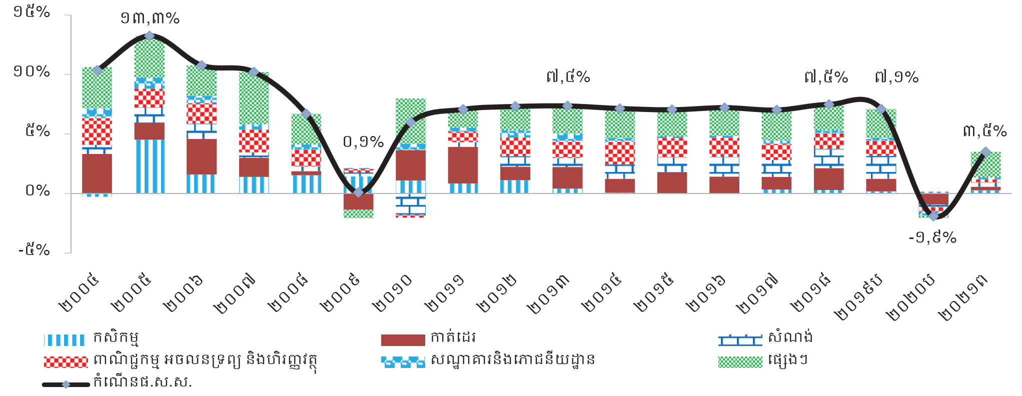

ប្រភព៖ វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ

២- ស្ថានភាពអតិផរណា

អតិផរណាបន្តមានកម្រិតទាបក្នុងអត្រា ២,៩% ប៉ុន្តែខ្ពស់ជាងឆ្នាំមុនបន្តិច (១,៩%) ជាចម្បងដោយសារកំណើនថ្លៃក្រុមម្ហូបអាហារ បើទោះក្រុមទំនិញនិងសេវាពាក់ព័ន្ធនឹងប្រេងឥន្ធនៈបានធ្លាក់ថ្លៃ ហើយកំណើនថ្លៃក្រុមទំនិញស្នូលបានថមថយក៏ដោយ[10]។

ថ្លៃក្រុមម្ហូបអាហារបានកើនឡើង ៤,៦% (២,១% នៅឆ្នាំ២០១៩) ជាចម្បងដោយសារឥទ្ធិពលនៃការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ដែលបានធ្វើឱ្យមានកំណើនតម្រូវការ និងការរអាក់រអួលក្នុងការដឹកជញ្ជូនទំនិញនាំចូល ស្របពេលដែលថ្លៃម្ហូបអាហារនៅប្រទេសសំខាន់ៗដែលកម្ពុជានាំចូលក៏បានកើនឡើងផងដែរ ដូចជាប្រទេសវៀតណាម ថៃ និងចិន ក្នុងហេតុផលដូចគ្នា។ ផ្ទុយទៅវិញ ថ្លៃក្រុមទំនិញនិងសេវាពាក់ព័ន្ធនឹងប្រេងឥន្ធនៈមានបរិត្តផរណា -៣,៣% (-១,១% នៅឆ្នាំមុន) ដោយសារការធ្លាក់ថ្លៃប្រេងឆៅពិភពលោកដែលបណ្តាលមកពីការថយចុះតម្រូវការ ស្របពេលដែលបរិមាណនៃការផ្គត់ផ្គង់ត្រូវបានកាត់បន្ថយតិចតួច និងកង្វះទីតាំងស្តុកប្រេង។

---

[9] គិតត្រឹម៩ខែដើមឆ្នាំ២០២០

[10] ក្រុមម្ហូបអាហារ ក្រុមទំនិញនិងសេវាពាក់ព័ន្ធនឹងប្រេងឥន្ធនៈ និងក្រុមមុខទំនិញស្នូល មានសមាមាត្ររៀងគ្នា ៤៤,៨%, ១៥,៦% និង ៣៩,៦% ក្នុងកន្ត្រកទំនិញប្រើប្រាស់។

អតិផរណាស្នូលបានថមថយមកត្រឹម ២,១% (២,៧% នៅឆ្នាំ២០១៩) ជាចម្បងដោយសារការថយល្បឿនកំណើនថ្លៃក្រុមភោជនីយដ្ឋាននៅពេលតម្រូវការបានធ្លាក់ចុះគួរកត់សម្គាល់ និងក្រុមភេសជ្ជៈមានជាតិស្រវឹងនិងថ្នាំជក់ គួបផ្សំនឹងការថមថយកំណើនថ្លៃក្រុមសុខាភិបាល និងក្រុមគ្រឿងសង្ហារិម-សម្ភារប្រើប្រាស់គ្រួសារនិងការថែទាំផ្ទះជាប្រចាំ។

ក្រាហ្វ ១០៖ អតិផរណារួម និងការរួមចំណែកក្នុងអតិផរណារួម

(គិតជាភាគរយ, ឆ្នាំលើឆ្នាំ, ខែមករា ឆ្នាំ២០១៨ - ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២០ប៉ាន់ស្មាន)

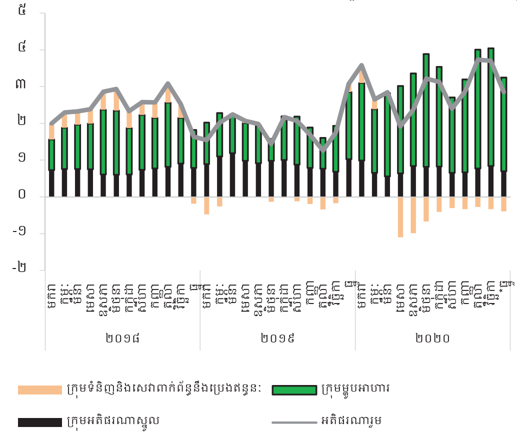

ក្រាហ្វ ១១ ៖ អតិផរណានៃក្រុមទាំងបី

(គិតជាភាគរយ, ឆ្នាំលើឆ្នាំ, ខែមករា ឆ្នាំ២០១៨ - ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២០ប៉ាន់ស្មាន)

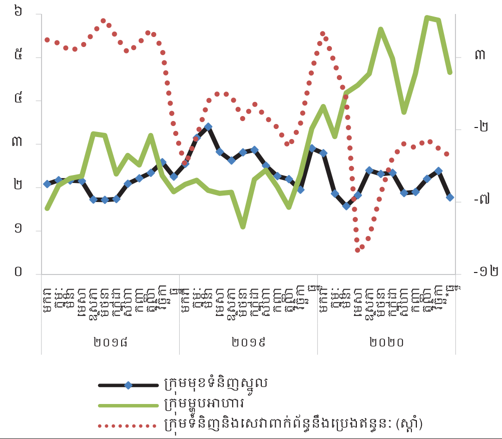

ប្រភព៖ វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ និងការគណនារបស់មន្ត្រីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា (*ប៉ាន់ស្មាន)

- **អតិផរណាព្យាករណ៍ឆ្នាំ២០២១**[១១]

អតិផរណាសម្រាប់ឆ្នាំ២០២១ត្រូវបានព្យាករថាមានកម្រិត ២,៩% ដូចនឹងឆ្នាំ២០២០ ក្រោមការសន្មត៖ i/-កំណើនថ្លៃម្ហូបអាហារថមថយមកវិញ ដោយសារការថយចុះនៃការរំពឹងទុកពីកំណើនថ្លៃ និងភាពប្រសើរឡើងនៃការផ្គត់ផ្គង់ ស្របពេលដែលសន្ទស្សន៍ថ្លៃក្រុមម្ហូបអាហារមានកម្រិតខ្ពស់ស្រាប់នៅឆ្នាំ២០២០ (ដែលធ្វើឱ្យការគណនាបម្រែបម្រួលថ្លៃឆ្នាំលើឆ្នាំមានកម្រិតទាប) ii/-ថ្លៃក្រុមទំនិញនិងសេវាពាក់ព័ន្ធនឹងប្រេងឥន្ធនៈ កើនឡើងវិញទៅតាមថ្លៃប្រេងឆៅពិភពលោកដោយសារការថយចុះនៃការរឹតត្បិតក្នុងការធ្វើដំណើរ និង iii/-អតិផរណាស្នូលកើនឡើងបន្តិចមកវិញទៅតាមនិន្នាការងើបឡើងវិញនៃកំណើនសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច។

[១១] ការព្យាករត្រូវបានធ្វើឡើងដោយប្រើម៉ូឌែល ១/- Multiple regression ដែលសិក្សាពីទំនាក់ទំនងរវាងអតិផរណា និងសូចនាករសំខាន់មួយចំនួនរួមមាន អតិផរណានៅត្រីមាសមុន អតិផរណាដៃគូនាំចូល បម្រែបម្រួលថ្លៃប្រេងឥន្ធនៈពិភពលោក កំណើនឥណទាន និងបម្រែបម្រួលអត្រាប្តូរប្រាក់រៀលធៀបនឹងដុល្លារអាមេរិក។ ២/- ARIMA(p,d,q) ដែលធ្វើការព្យាករក្រុមទាំង ១២ នៅក្នុងកន្ត្រកទំនិញប្រើប្រាស់ ដោយផ្អែកលើតម្លៃគ្រាមុននិងគន្លងរបស់អថេរទាំងនោះ។ ៣/- VARX ដែលមានអត្រាអតិផរណា កំណើនឥណទាន បម្រែបម្រួលអត្រាប្តូរប្រាក់ អតិផរណាដៃគូនាំចូល និងដាក់ថ្លៃប្រេងជា exogenous variables ៤/- ARIMA (៣,១,៣) អត្រាអតិផរណាគ្រាមុនៗចំនួន ៣ ត្រីមាស និង ៥/- VARX ដែលព្យាករអតិផរណាស្នូល អតិផរណាក្រុមម្ហូបអាហារ និងអតិផរណាក្រុមទំនិញនិងសេវាពាក់ព័ន្ធនឹងប្រេងឥន្ធនៈ។

ក្រាហ្វ ១២ ៖ អតិផរណាព្យាករណ៍

(គិតជាភាគរយ, ឆ្នាំលើឆ្នាំ, ឆ្នាំ២០១៩ - ២០២១)

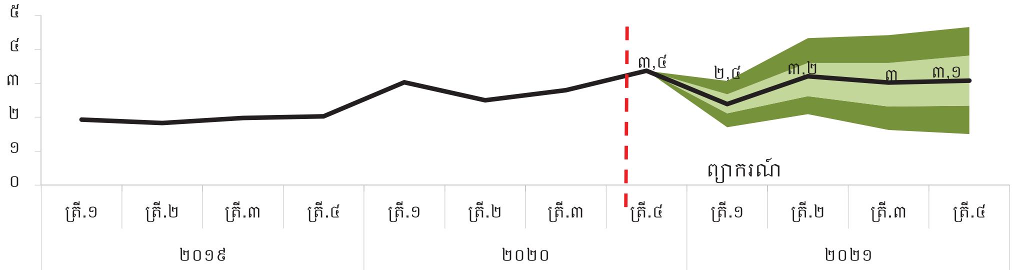

ប្រភព៖ វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ និងការគណនារបស់មន្ត្រីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា (ទិន្នន័យប៉ាន់ស្មាន ត្រី.៤ ឆ្នាំ២០២០)

៣- អត្រាប្តូរប្រាក់

អត្រាប្តូរប្រាក់រៀលធៀបនឹងប្រាក់ដុល្លារអាមេរិកបន្តមានស្ថិរភាព ទោះជាបានថយថ្លៃបន្តិចប្រមាណ ០,៨% ធៀបនឹងឆ្នាំមុន ដោយមានកម្រិតជាមធ្យមក្នុងរង្វង់ ៤.០៩០ រៀលក្នុងមួយដុល្លារអាមេរិក (៤.០៦១ រៀល ឆ្នាំមុន)។ ការថយថ្លៃនេះមាននិន្នាការស្របនឹងស្ថានភាពក្នុងតំបន់ផងដែរ ដោយសារការថយចុះនៃសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចក្នុងស្រុកនិងការថយចុះលំហូរមូលធនពីខាងក្រៅ។ ដើម្បីរក្សាស្ថិរភាពអត្រាប្តូរប្រាក់ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានផ្គត់ផ្គង់ប្រាក់រៀលទៅតាមស្ថានភាពទីផ្សារ តាមរយៈប្រតិបត្តិការផ្តល់សន្ទនីយភាពដោយមានការធានា (LPCO) និងការស្រូបយកប្រាក់រៀលដោយការបោះផ្សាយមូលបត្រអាចជួញដូរបាន (NCD)។ លើសពីនេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាក៏បានផ្អាកជាបណ្តោះអាសន្ននៃការទិញប្រាក់ដុល្លារអាមេរិកពីគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងអាជីវករប្តូរប្រាក់ ព្រមទាំងបានដេញថ្លៃលក់ប្រាក់ដុល្លារអាមេរិកដល់ទីផ្សារទៀតផង។

អត្រាប្តូរប្រាក់ប្រសិទ្ធភាពពិតថ្លឹងតាមការនាំចូល (IREER) ត្រូវបានប៉ាន់ស្មានថាថយចុះ -១,១% ដែលបានជួយបន្ទាបសម្ពាធអតិផរណាពីការនាំចូល ដោយសារអត្រាអតិផរណានៅប្រទេសដៃគូនាំចូលមានកម្រិតទាបជាងកម្ពុជា បើទោះជាអត្រាប្តូរប្រាក់ប្រសិទ្ធភាពនាមនាមថ្លឹងតាមការនាំចូល (INEER)[១២] បានកើនឡើងបន្តិចក៏ដោយ។ គួររំលេចថា INEER បានកើនឡើងបន្តិច ០,៣% ដោយសាររូបិយប័ណ្ណមួយចំនួន រួមមាន ប្រាក់យ៉ន់ចិន ដុងវៀតណាម ដុល្លារតៃវ៉ាន់ ដុល្លារហុងកុង និងយ៉េនជប៉ុន បានឡើងថ្លៃធៀបនឹងប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក គួបផ្សំនឹងការថយថ្លៃនៃប្រាក់រៀលធៀបនឹងដុល្លារអាមេរិក។

អត្រាប្តូរប្រាក់ប្រសិទ្ធភាពពិតថ្លឹងតាមការនាំចេញ (EREER) ត្រូវបានប៉ាន់ស្មានថាថយចុះបន្តិច -០,៥% ដែលបណ្តាលមកពីអត្រាអតិផរណានៅប្រទេសដៃគូនាំចេញមានកម្រិតទាបជាងកម្ពុជា[១៣] បើទោះជាអត្រាប្តូរប្រាក់ប្រសិទ្ធភាពនាមនាមថ្លឹងតាមការនាំចេញ (ENEER)[១៤] បានកើនឡើងក៏ដោយ។ ការថយចុះនៃអត្រា EREER បង្ហាញថាឧត្តមភាពប្រកួតប្រជែងលើការនាំចេញរបស់កម្ពុជាថយចុះបន្តិច។

---

[១២] ប្រទេសដៃគូនាំចូលមកកម្ពុជាចម្បងៗរួមមាន៖ ចិន ថៃ វៀតណាម តៃវ៉ាន់ សិង្ហបុរី ជប៉ុន ហុងកុង កូរ៉េ ឥណ្ឌូណេស៊ី ម៉ាឡេស៊ី និង សហរដ្ឋ-អាមេរិក។

[១៣] ប្រទេសដៃគូនាំចេញរបស់កម្ពុជាទាំងអស់មានអត្រាអតិផរណាទាបជាងកម្ពុជា លើកលែងប្រទេសវៀតណាម។

[១៤] ប្រទេសគោលដៅនាំចេញរបស់កម្ពុជាជាចម្បងៗរួមមាន៖ សហរដ្ឋអាមេរិក ចក្រភពអង់គ្លេស អាល្លឺម៉ង់ ជប៉ុន កាណាដា ចិន ថៃ អេស្ប៉ាញ បែលហ្ស៊ិក បារាំង ហូឡង់ វៀតណាម ហុងកុង អ៊ីតាលី។

ក្រាហ្វ ១៣ ៖ អត្រាប្តូរប្រាក់រៀលធៀបនឹងដុល្លារអាមេរិក
(រៀលក្នុង១ដុល្លារអាមេរិក, ខែមករា ឆ្នាំ២០១៥ - ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២០)

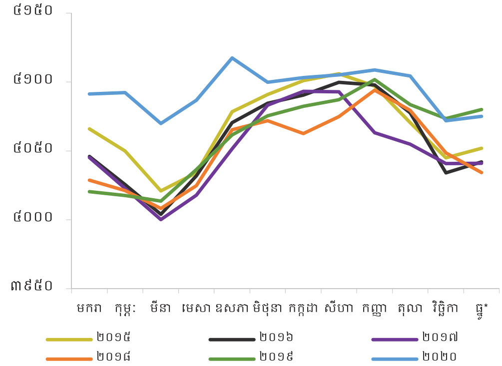

ក្រាហ្វ ១៤ ៖ អត្រាប្តូរប្រាក់ប្រសិទ្ធភាព
(សន្ទស្សន៍ ២០១៥=១០០, ឆ្នាំ២០១៥ - ២០២០ប៉ាន់ស្មាន)

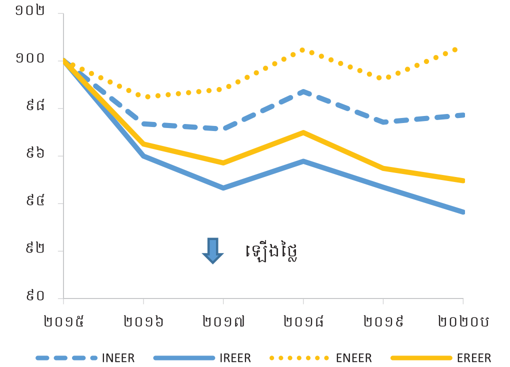

ប្រភព៖ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

៤- ស្ថានភាពជញ្ជីងទូទាត់[១៥]

ជញ្ជីងទូទាត់ត្រូវបានប៉ាន់ស្មានថានឹងបន្តមានអតិរេក ១,៧% នៃផ.ស.ស. (៤៧៦ លានដុល្លារអាមេរិក) ធៀបនឹង ៩,៨% ឆ្នាំមុន ដែលគាំទ្រដោយលំហូរទុនវិនិយោគផ្ទាល់បរទេស និងការនាំចេញ។

ក្រាហ្វ ១៥ ៖ ជញ្ជីងទូទាត់កម្ពុជា
(គិតជាលានដុល្លារអាមេរិក, ឆ្នាំ២០១០ - ២០២០ប៉ាន់ស្មាន)

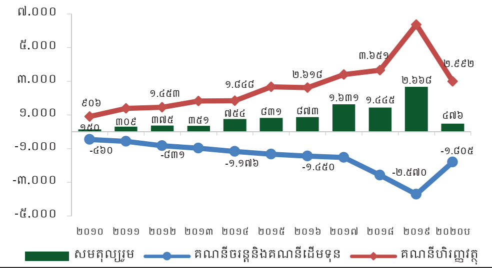

ប្រភព៖ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

- គណនីចរន្ត និងដើមទុន

គណនីចរន្តត្រូវបានប៉ាន់ស្មានថាមានឱនភាព ៧,៦% នៃផ.ស.ស. (២,១ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក) ធៀបនឹង ១៥% នៃផ.ស.ស. ឆ្នាំមុនដោយសារការធ្លាក់ចុះឱនភាពពាណិជ្ជកម្មទំនិញ និងចំណូលបឋម ខណៈដែលគណនីសេវាសុទ្ធមានឱនភាព[១៦] និងចំណូលបន្ទាប់បន្សំបានថយចុះ[១៧]។ ដោយឡែក គណនីដើមទុនមានលំហូរចូលសុទ្ធត្រឹមតែ ២៥៩ លានដុល្លារអាមេរិក ដែលបានធ្លាក់ចុះ -២៧% ធៀបនឹង ៣៥៥ លានដុល្លារអាមេរិក ឆ្នាំមុន។

---

[១៥] ស្ថិតិជញ្ជីងទូទាត់កម្ពុជាត្រូវបានចងក្រងផ្អែកតាមវិធីសាស្រ្តចងក្រងស្ថិតិជញ្ជីងទូទាត់បោះពុម្ពលើកទី៦ (BPM6) របស់មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ។

[១៦] គណនីសេវាសុទ្ធ បានធ្លាក់ចុះ -១០៩% (ឆ្នាំលើឆ្នាំ) ដែលបានធ្វើឱ្យអតិរេកគណនីសេវាសុទ្ធប្តូរទៅជាឱនភាពគណនីសេវាសុទ្ធវិញ ជាចម្បងដោយសារការធ្លាក់ចុះចំណូលពីសេវាធ្វើដំណើរ -៧៩% ដែលបណ្តាលមកពីការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ បានធ្វើឱ្យចំនួនភ្ញៀវទេសចរសរុបធ្លាក់ចុះ -៧៨%។

[១៧] អតិរេកគណនីចំណូលបន្ទាប់បន្សំបានធ្លាក់ចុះ -១៥% ជាចម្បងបណ្តាលមកពីការធ្លាក់ចុះប្រាក់បង្វែររបស់ពលករពីក្រៅប្រទេស -១៥% និងប្រាក់ជំនួយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល -១៧%។

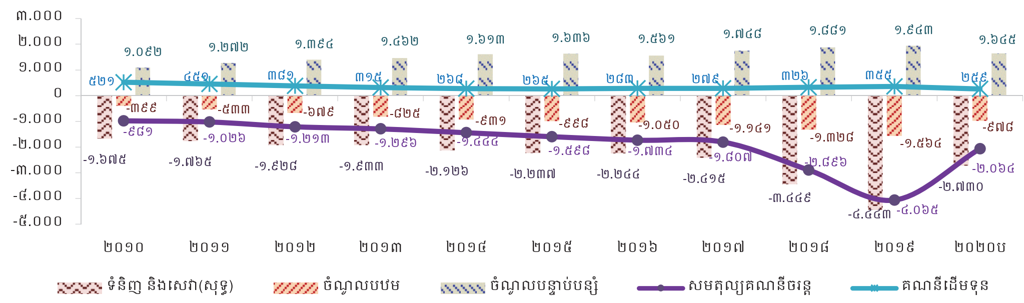

ក្រាហ្វ ១៦ ៖ គណនីចរន្ត និងដើមទុន

(គិតជាលានដុល្លារអាមេរិក, ឆ្នាំ២០១០ - ២០២០ប៉ាន់ស្មាន)

ប្រភព៖ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

ជញ្ជីងពាណិជ្ជកម្មទំនិញបន្តមានឱនភាព ប៉ុន្តែបានថយចុះគួរឱ្យកត់សម្គាល់មកត្រឹម -៩,៧% នៃផ.ស.ស. (ធៀបនឹង -២៦,៧% នៃផ.ស.ស. ឆ្នាំមុន) ដែលបណ្តាលមកពីការកើនឡើងការនាំចេញ ស្របពេលដែលការនាំចូលបានថយចុះ។ ការនាំចេញសរុបបានកើនឡើង ១៥,៩% (ធៀបនឹងឆ្នាំមុន ១៥,៦%) ជាចម្បងបណ្តាលមកពីការកើនឡើងការនាំចេញផលិតផលផ្សេងៗក្រៅពីកាត់ដេរ (៧៦,៧%) ក្នុងនោះមានការកើនឡើងការនាំចេញ មាស (៦,៩ ដង) គ្រឿងអេឡិចត្រូនិក (១,៥ដង) ទោចក្រយាន (២៦%) អង្ករ (១៦,៧%) និងកៅស៊ូ (២,៦%) ខណៈដែលការនាំចេញផលិតផលកាត់ដេរបានធ្លាក់ចុះ (-៧,៨%)[១៨]។ ការនាំចូលសរុបបានថយចុះ -១០,១% ធៀបនឹងឆ្នាំមុន (កើន ១៨,៣%) ជាចម្បងដោយសារការថយចុះការនាំចូលវត្ថុធាតុដើមសម្រាប់វិស័យកាត់ដេរសម្លៀកបំពាក់និងស្បែកជើង (-៩,៥%) សម្ភារសំណង់ (-១០,៨%) យានយន្ត (-២៥%) និងប្រេងឥន្ធនៈ (-១៥,៣%) ស្របពេលដែលការនាំចូលម្ហូបអាហារនិងភេសជ្ជៈបានកើនឡើង (១,១%)។

ក្រៅពីឱនភាពជញ្ជីងពាណិជ្ជកម្មទំនិញ ការថយចុះឱនភាពចំណូលបឋម (-២,២% នៃផ.ស.ស.) ក៏បានរួមចំណែកក្នុងការថយចុះឱនភាពគណនីចរន្តផងដែរ ខណៈដែលអតិរេកចំណូលបន្ទាប់បន្សំបានថយចុះ (-១,១% នៃផ.ស.ស.) និងអតិរេកគណនីសេវាសុទ្ធបានប្តូរមកជាឱនភាពគណនីសេវាសុទ្ធវិញ។

- **គណនីហិរញ្ញវត្ថុ**[១៩]

លំហូរវិនិយោគផ្ទាល់បរទេសមកកម្ពុជាមានភាពថមថយ ប៉ុន្តែអាចជួយឱ្យគណនីហិរញ្ញវត្ថុបន្តមានអតិរេក និងផាត់ទាត់ឱនភាពគណនីចរន្ត ព្រមទាំងបន្តគរពូនទុនបម្រុងអន្តរជាតិ។ គណនីហិរញ្ញវត្ថុត្រូវបានប៉ាន់ស្មានថាមានទ្រព្យអកម្មបរទេសសុទ្ធ ២.៩៩២ លានដុល្លារអាមេរិក បានថយចុះ -៥៣% ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៩។ ការថយចុះនេះ ជាចម្បងបណ្តាលមកពី គណនីវិនិយោគផ្សេងទៀត

---

[១៨] ក្នុងនោះមាន ការនាំចេញសម្លៀកបំពាក់ បានធ្លាក់ចុះ -១០,៩% ស្បែកជើង -៦,៦% និងផលិតផលកាត់ដេរផ្សេងទៀតបានកើនឡើង ១១%។

[១៩] មានទ្រព្យសកម្មបរទេសសុទ្ធ មានន័យថា មានលំហូរចេញសុទ្ធ។ មានទ្រព្យអកម្មបរទេសសុទ្ធមានន័យថា មានលំហូរចូលសុទ្ធ។

បានប្តូរពីសមតុល្យទ្រព្យអកម្មបរទេសសុទ្ធ ២.៨២១ លានដុល្លារអាមេរិក ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ទៅជាទ្រព្យសកម្មបរទេសសុទ្ធ[២០] ១៧៨ លានដុល្លារអាមេរិក ក្នុងឆ្នាំ២០២០ នេះ។ ទន្ទឹមនេះ គណនីវិនិយោគផ្ទាល់សុទ្ធមានទ្រព្យអសកម្មសុទ្ធ ៣.១៥៨ លានដុល្លារអាមេរិក បានថយចុះ -១១,៣% បើធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៩។

ក្រាហ្វ ១៧ ៖ គណនីហិរញ្ញវត្ថុ

(គិតជាលានដុល្លារអាមេរិក, ឆ្នាំ២០១០ - ២០២០ប៉ាន់ស្មាន)

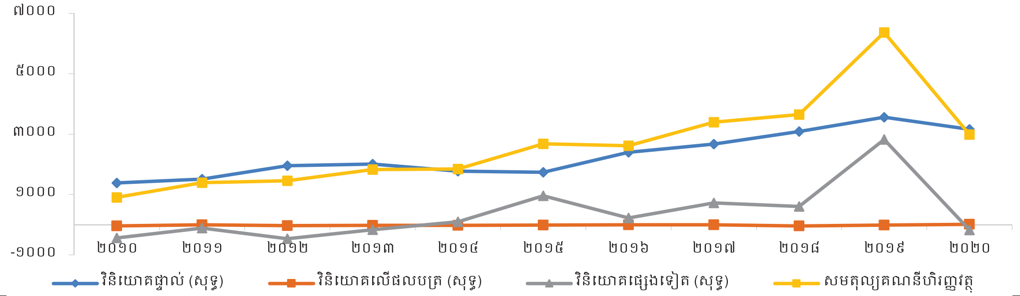

ប្រភព៖ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

វិនិយោគផ្ទាល់បរទេសនៅកម្ពុជាត្រូវបានប៉ាន់ស្មានមាន ៣,២ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក (១១,៩% នៃផ.ស.ស.) ទាបជាងគ្រាដូចគ្នាឆ្នាំមុន ដែលមាន ៣,៦ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក (១៣,១% នៃផ.ស.ស) ជាចម្បងបណ្តាលមកពីការថយចុះវិនិយោគលើវិស័យធនាគារ (-១៤,២%) និងវិស័យមិនមែនធនាគារ (-៩,៨%)[២១]។ វិនិយោគផ្ទាល់បរទេសលើវិស័យធនាគារនៅតែឈរនៅលំដាប់ទី១ ដែលមានសមាមាត្រ ៣២,៧% នៃវិនិយោគផ្ទាល់បរទេសសរុប ខណៈការវិនិយោគលើវិស័យកាត់ដេរសម្លៀកបំពាក់មាន ៨,៨% វិស័យកាត់ដេរស្បែកជើងមាន ១,៩% និងវិស័យផលិតផលធ្វើដំណើរមាន ៤,១% នៃវិនិយោគផ្ទាល់បរទេសសរុប។

៥- ការគ្រប់គ្រងទុនបម្រុងអន្តរជាតិ

ទុនបម្រុងអន្តរជាតិបានកើនឡើងប្រមាណ ១៥% ធៀបនឹងឆ្នាំមុន បើទោះបីជាទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុពិភពលោក បានទទួលរងផលប៉ះពាល់ខ្លាំងពីវិបត្តិនៃការរីករាលដាលជំងឺកូវីដ-១៩ ក៏ដោយ។ ទុនបម្រុងអន្តរជាតិបានកើនឡើងដល់ប្រមាណ ២១,៣ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក ស្មើនឹងជាង១០ខែនៃការនាំចូលទំនិញនិងសេវាសម្រាប់គ្រាបន្ទាប់ ខ្ពស់ជាងកម្រិតអប្បបរមាសម្រាប់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ (៣ខែ)។ កម្រិតខ្ពស់នៃទុនបម្រុងអន្តរជាតិបានអនុញ្ញាតឱ្យធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាមានលទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការគ្រប់គ្រងអត្រាប្តូរប្រាក់ ផ្គត់ផ្គង់តម្រូវការសន្ទនីយភាពក្នុងស្រុកដើម្បីរក្សាស្ថិរភាពវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ គរពូនទ្រព្យសម្បត្តិជាតិ និងបង្កើនជំនឿទុកចិត្តមកលើប្រទេស។

---

[២០] ជាលទ្ធផលពីការកើនឡើងទ្រព្យសកម្មរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ(៣ដង,១) និងអង្គភាពគ្រួសារ(៣ដង,៦) ខណៈកម្ចីរាជរដ្ឋាភិបាលកើនឡើង ៤៥%។

[២១] ជាចម្បងបណ្តាលមកពីការថយចុះការវិនិយោគមកកម្ពុជាគ្រប់វិស័យចម្បងៗ រួមមាន i/-វិស័យកម្មន្តសាល ថយចុះ -១០% ii/-វិស័យសណ្ឋាគារនិងការកម្សាន្ត ថយចុះ -៨% iii/-វិស័យអចលនទ្រព្យ ថយចុះ -១៨% iv/-វិស័យសំណង់ ថយចុះ -២% និង v/-វិស័យកសិកម្ម ថយចុះ -១៣% បើធៀបនឹងរយៈពេលដូចគ្នាឆ្នាំមុន។

ក្រាហ្វ ១៨ ៖ ទុនបម្រុងអន្តរជាតិ និងចំនួនខែនៃការនាំចូលទំនិញនិងសេវាគ្រាបន្ទាប់

(ឆ្នាំ២០០៨ - ២០២០)

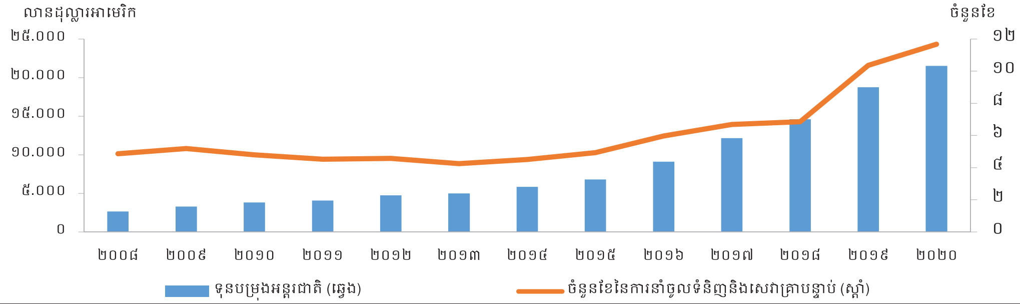

ប្រភព៖ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

ការគ្រប់គ្រងទុនបម្រុងអន្តរជាតិរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ត្រូវបានអនុវត្តយ៉ាងប្រុងប្រយ័ត្ន ដោយគោរពតាមសេចក្តីណែនាំការវិនិយោគ និងរក្សាបានតាមគោលការណ៍លំដាប់អាទិភាព៖ i/-ការរក្សាដើមទុន ii/-សន្ទនីយភាព និង iii/-ចំណូល។ ការអូសបន្លាយនៃបញ្ហាវិបត្តិសុខភាពពិភពលោកបានធ្វើឱ្យទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុពិភពលោកប្រែប្រួលខ្លាំង ដែលបានបង្កជាបញ្ហាប្រឈម និងហានិភ័យថ្មីៗសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងទុនបម្រុងអន្តរជាតិ។ ដើម្បីធានាបានការវិនិយោគទុនបម្រុងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ហានិភ័យនៃការវិនិយោគត្រូវបានគ្រប់គ្រង និងតាមដានយ៉ាងហ្មត់ចត់ ព្រមទាំងធានាថាការវិនិយោគត្រូវស្ថិតនៅក្នុងកម្រិតហានិភ័យដែលបានកំណត់។ ទន្ទឹមនេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាក៏បាននិងកំពុងសិក្សាជាមួយបណ្តាដៃគូវិនិយោគ លើការអនុវត្តតាមគោលនយោបាយ វិនិយោគប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវទៅលើបរិស្ថាន សង្គម និងអភិបាលកិច្ចល្អ ក្នុងគោលដៅពង្រឹងចីរភាព សុវត្ថិភាពការវិនិយោគទុនបម្រុង និងស្របតាមនិន្នាការនៃការវិនិយោគសកលប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវដែលបានបង្កើតឡើងដោយវិនិយោគិនជាស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុធំៗ និងធនាគារកណ្តាលមួយចំនួននៅក្នុងពិភពលោក។

III- ការគ្រប់គ្រងរូបិយវត្ថុ

១- ស្ថានភាពរូបិយវត្ថុ

រូបិយវត្ថុទូទៅ (M2) បានកើនឡើង ១៤,៧% ទាបជាងកំណើនឆ្នាំមុន (១៨,២%) និងមធ្យមរយៈពេល៥ឆ្នាំចុងក្រោយ (២១%)។ ការថមថយល្បឿនកំណើននេះបណ្តាលមកពីកំណើនទាបជាងមុននៃរូបិយវត្ថុក្នុងចរាចរណ៍ និងប្រាក់បញ្ញើសរុបរបស់និវាសជន (ទាំងជាប្រាក់ដុល្លារអាមេរិកនិងប្រាក់រៀល) ក្នុងអត្រា ១១,៥% និង ១៥% រៀងគ្នា ធៀបនឹងកំណើនឆ្នាំមុន ៣២,១% និង ១៦,៨%។ កំណើនទាបនៃរូបិយវត្ថុក្នុងចរាចរណ៍បណ្តាលមកពីការផ្អាកធ្វើអន្តរាគមន៍ទិញប្រាក់ដុល្លារអាមេរិកចាប់ពីខែឧសភា ឆ្នាំ២០២០មក គួបផ្សំនឹងការឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការខ្ពស់លើប្រាក់រៀលក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ទោះបីជាប្រតិបត្តិការផ្តល់សន្ទនីយភាពដោយមានការធានា (LPCO) បានកើនឡើង ២៤,៥% ក៏ដោយ។

គួររំលេចថា កម្រិតដុល្លារូបនីយកម្មដែលវាស់តាមអនុបាតប្រាក់បញ្ញើជារូបិយប័ណ្ណធៀបនឹងរូបិយវត្ថុទូទៅ (FCD/M2) បន្តស្ថិតក្នុងកម្រិតខ្ពស់ ៨៣,៨% (ធៀបនឹងឆ្នាំមុន ៨៤,១%)។ ប្រាក់រៀលក្នុងចរាចរណ៍មានសមាមាត្រ ៩,៨% (៣,២ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក) នៃរូបិយវត្ថុទូទៅ ប្រាក់បញ្ញើជារៀលមានសមាមាត្រ ៧,៧% នៃប្រាក់បញ្ញើសរុប ហើយឥណទានជារៀលមានសមាមាត្រ ១២,៨% នៃសំពៀតឥណទានសរុប។

ក្រាហ្វ ១៩ ៖ សមាសធាតុ និងកំណើនរូបិយវត្ថុទូទៅ
(ឆ្នាំ២០០៩ - ២០២០ប៉ាន់ស្មាន)

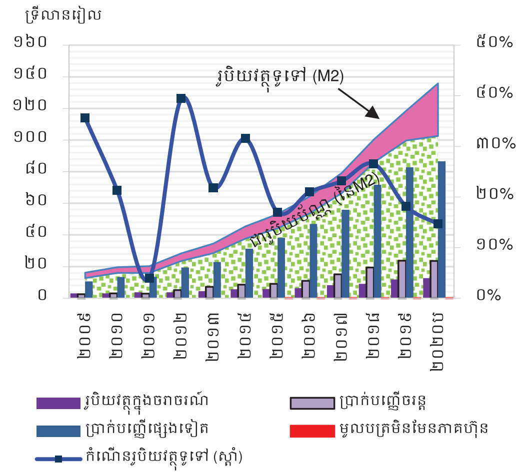

ក្រាហ្វ ២០ ៖ ប្រាក់បញ្ញើជារៀល និងរូបិយវត្ថុក្រៅគ្រឹះស្ថានទទួលប្រាក់បញ្ញើ
(ឆ្នាំ២០០៩ - ២០២០ប៉ាន់ស្មាន)

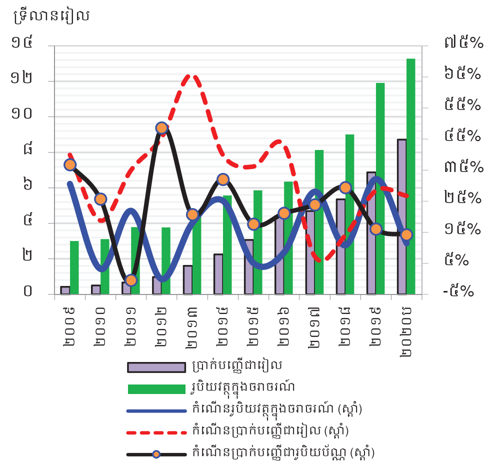

ប្រភព ៖ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

២- ការអនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ

ក-ការធ្វើអន្តរាគមន៍ទីផ្សារប្តូរប្រាក់

ដើម្បីរក្សាស្ថិរភាពអត្រាប្តូរប្រាក់ក្នុងស្ថានភាព ដែលសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចក្នុងស្រុកថយចុះ និងវិស័យខាងក្រៅរងការធ្លាក់ចុះយ៉ាងខ្លាំង ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានធ្វើអន្តរាគមន៍លក់ប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក ៨០,២ លានដុល្លារអាមេរិក (៤លើក) ទៅគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងអាជីវករប្តូរប្រាក់ និងបានលក់ប្រាក់រៀល ឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការចំនួន ៦៩,៥ប៊ីលានរៀល (១៧លានដុល្លារអាមេរិក)។ ទន្ទឹមនេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាក៏បានលក់ប្រាក់ដុល្លារអាមេរិកសុទ្ធ ១៤៧,១ លានដុល្លារអាមេរិក (ទិញមាន ៨០,៣ លានដុល្លារអាមេរិក) ទៅស្ថាប័នរដ្ឋ។ ការធ្វើអន្តរាគមន៍ទាំងនេះបានកាត់បន្ថយនិន្នាការថយថ្លៃប្រាក់រៀល និងបានរក្សាតម្លៃប្រាក់រៀលឱ្យមានស្ថិរភាពល្អ ដែលរួមចំណែកក្នុងការរក្សាស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច។

ក្រាហ្វ ២១ ៖ អន្តរាគមន៍ទិញប្រាក់ដុល្លារអាមេរិកពីធនាគារនិងអាជីវករប្តូរប្រាក់

(គិតជាលានដុល្លារអាមេរិក, ឆ្នាំ២០១១ - ២០២០)

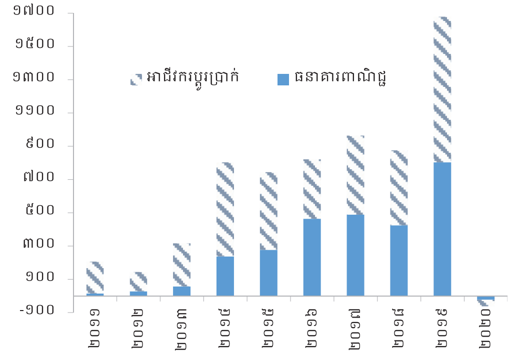

ក្រាហ្វ ២២ ៖ អន្តរាគមន៍ទិញលក់ប្រាក់ដុល្លារអាមេរិកជាមួយស្ថាប័នរដ្ឋ

(គិតជាលានដុល្លារអាមេរិក, ឆ្នាំ២០១១ - ២០២០)

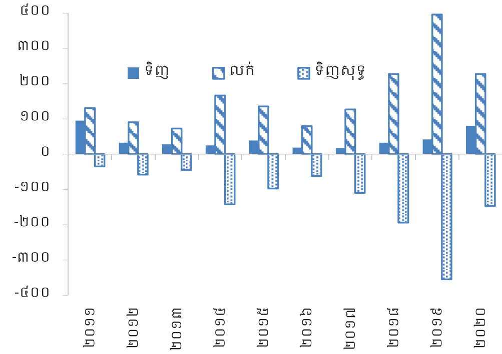

ប្រភព៖ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

ប្រអប់២៖ ឥទ្ធិពលនៃអន្តរាគមន៍លក់ប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក និងបម្រែបម្រួលអត្រាប្តូរប្រាក់រៀល

ដើម្បីរួមចំណែករក្សាស្ថិរភាពប្រាក់រៀល នៅចុងខែតុលានិងដើមខែវិច្ឆិកា ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានធ្វើអន្តរាគមន៍លើទីផ្សារប្តូរប្រាក់ ដោយលក់ប្រាក់ដុល្លារអាមេរិកចំនួន៤លើកមានទឹកប្រាក់សរុប ៨០,២ លានដុល្លារអាមេរិក (លើកទី១ ថ្ងៃទី២១ តុលា=៣០,២ លានដុល្លារអាមេរិក លើកទី២ ថ្ងៃទី២៦ តុលា=២០ លានដុល្លារអាមេរិក លើកទី៣ ថ្ងៃទី៤ វិច្ឆិកា=១៥ លានដុល្លារអាមេរិក និងលើកទី៤ ថ្ងៃទី៦ វិច្ឆិកា=១៥ លានដុល្លារអាមេរិក)។

- ការធ្វើអន្តរាគមន៍លើកទី១ បានធ្វើឱ្យប្រាក់រៀលឡើងថ្លៃ ១០ រៀលនៅថ្ងៃអន្តរាគមន៍ និង ១៨ រៀលនៅថ្ងៃបន្ទាប់ (ធៀបនឹងថ្ងៃមុនអន្តរាមន៍១ថ្ងៃ)។
- អន្តរាគមន៍លើកទី២បានធ្វើឱ្យប្រាក់រៀលឡើងថ្លៃចំនួន ៩រៀលនៅថ្ងៃអន្តរាគមន៍ និង ១៣រៀលនៅថ្ងៃបន្ទាប់
- អន្តរាគមន៍លើកទី៣ បានធ្វើឱ្យប្រាក់រៀលឡើងថ្លៃ ១ រៀលប៉ុណ្ណោះនៅថ្ងៃអន្តរាគមន៍ និងស្ថិតនៅកម្រិតដដែលនៅថ្ងៃបន្ទាប់
- អន្តរាគមន៍លើកទី៤ ពុំបានធ្វើឱ្យប្រាក់រៀលឡើងថ្លៃនៅថ្ងៃអន្តរាគមន៍នោះទេ ប៉ុន្តែបានធ្វើឱ្យប្រាក់រៀលឡើងថ្លៃ ៧ រៀលនៅថ្ងៃបន្ទាប់។

ការលក់ប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក, LPCO ដេញថ្លៃឈ្នះ និងបម្រែបម្រួលអត្រាប្តូរប្រាក់រៀល

(ទំហំទឹកប្រាក់គិតជាលានដុល្លារអាមេរិក (ស្តាំ) និង អត្រាប្តូរប្រាក់គិតជារៀលក្នុង១ដុល្លារអាមេរិក)

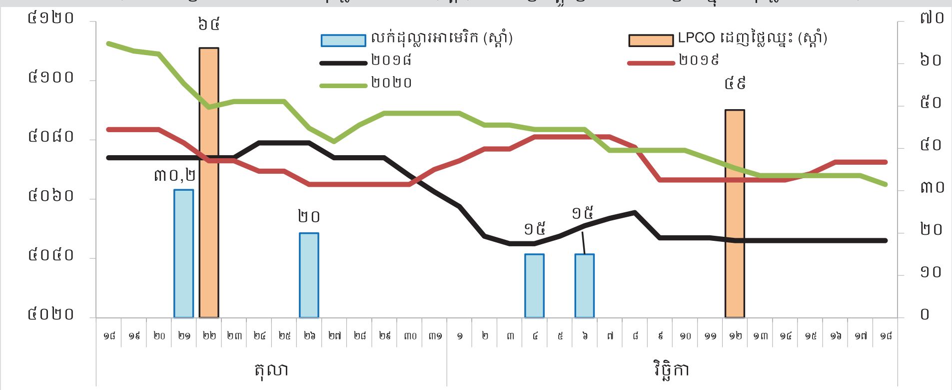

ការឡើងថ្លៃនៃប្រាក់រៀល (គិតជារៀល) ក្រោយអន្តរាគមន៍លក់ចេញប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក

កាលបរិច្ឆេទ	ទំហំទឹកប្រាក់លក់ USD (គិតជាលានដុល្លារអាមេរិក)	ការឡើងថ្លៃនៃប្រាក់រៀល Dថ្ងៃ ក្រោយការលក់ចេញប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក				
		D = ០ថ្ងៃ	D = ១ថ្ងៃ	D = ៣ថ្ងៃ	D =៧ថ្ងៃ	D =១៤ថ្ងៃ
២១ តុលា	៣០,២	១០	១៨	១៧	២១	២១
២៦ តុលា	២០	៩	១៣	៩	៧	៩
៤ វិច្ឆិកា	១៥	១	១	៤	៧	១២
៦ វិច្ឆិកា	១៥	០	៧	៧	១០	១២
សរុប	**៨០,២**	**២០**	**៤៧**	**៣៧**	**៤៥**	**៥៤**

ការឡើងថ្លៃនៃប្រាក់រៀលក្រោយផាត់ទាត់កត្តារដូវកាល (គិតជារៀល) ក្រោយអន្តរាគមន៍លក់ចេញប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក

កាលបរិច្ឆេទ	ទំហំទឹកប្រាក់លក់ USD (គិតជាលានដុល្លារអាមេរិក)	ការឡើងថ្លៃនៃប្រាក់រៀល Dថ្ងៃ ក្រោយការលក់ចេញប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក (ឥទ្ធិពលក្រោយផាត់ទាត់កត្តារដូវកាល ដោយយកឆ្នាំ២០១៨ជាឆ្នាំគោល)				
		D = ០ថ្ងៃ	D = ១ថ្ងៃ	D = ៣ថ្ងៃ	D =៧ថ្ងៃ	D =១៤ថ្ងៃ
២១ តុលា	៣០,២	១០	១៨	១៨	២៣	១៤
២៦ តុលា	២០	៩	៩	៤	-៧	-១២
៤ វិច្ឆិកា	១៥	២	៤	១០	១២	១៥
៦ វិច្ឆិកា	១៥	៤	១៣	១១	១១	១២
សរុប	**៨០,២**	**២៥**	**៤៤**	**៤៣**	**៣៨**	**២៩**

ប្រភព៖ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

ខ- អត្រាប្រាក់បម្រុងកាតព្វកិច្ច

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានទម្លាក់អត្រាប្រាក់បម្រុងកាតព្វកិច្ចជារៀល និងជាដុល្លារអាមេរិក មកត្រឹម ៧% ចាប់ពីខែមេសា ឆ្នាំ២០២០ ពីកម្រិត ៨% ចំពោះប្រាក់រៀល និង ១២,៥% ចំពោះរូបិយប័ណ្ណបរទេស ដើម្បីផ្តល់សន្ទនីយភាពបន្ថែមដល់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ កម្រិតខ្ពស់នៃសន្ទនីយភាពបានផ្តល់ភាពអំណោយផលដល់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុក្នុងការគ្រប់គ្រងហានិភ័យសន្ទនីយភាពបានយ៉ាងប្រសើរ, ផ្តល់លទ្ធភាពបង្កើនឥណទាន និងផ្តល់ការអនុគ្រោះនានាដល់អតិថិជនដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ពីឥទ្ធិពលនៃជំងឺកូវីដ-១៩។

ក្រាហ្វ ២៣ ៖ ទំហំនិងអត្រាប្រាក់បម្រុងកាតព្វកិច្ច

(ឆ្នាំ១៩៩៣ - ២០២០)

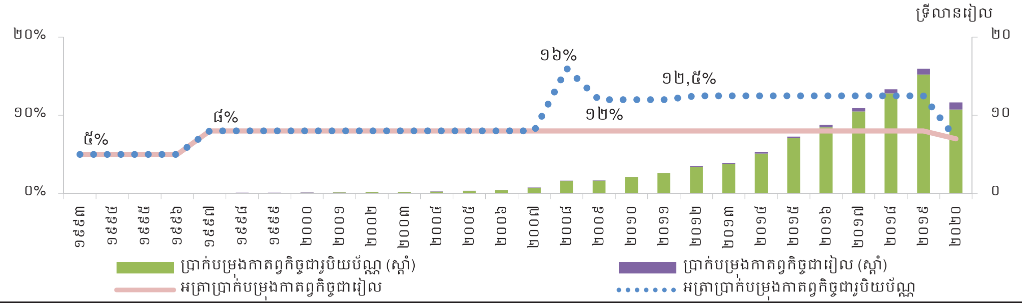

ប្រភព៖ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

គ-មូលបត្រអាចជួញដូរបាន (NCD)

មូលបត្រអាចជួញដូរបាន បានបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងសន្ទនីយភាពរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ ការចេញផ្សាយ NCD ចារឹកជាដុល្លារអាមេរិកមាន ៣០,៨ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក ដែលបានកើនឡើង ៩៥,៣% ធៀបនឹងឆ្នាំមុន ដោយសារគ្រឹះស្ថានធនាគារមានសន្ទនីយភាពខ្ពស់។ ចំណែកឯ ការចេញផ្សាយ NCD ចារឹកជារៀលមាន ១០,៩ ទ្រីលានរៀល ដោយបានកើនឡើងត្រឹម ៤% ប៉ុណ្ណោះ។ ទន្ទឹមនេះ អត្រាការប្រាក់ NCD ត្រូវបានកាត់បន្ថយ ក្នុងគោលបំណងជំរុញឱ្យគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុបង្វែរសន្ទនីយភាពពីការទិញ NCD ទៅផ្តល់ឥណទានសម្រាប់គាំទ្រសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច ដែលបាននិងកំពុងទទួលរងផលប៉ះពាល់ពីវិបត្តិសុខភាពពិភពលោក។

ក្រាហ្វ ២៤ ៖ អត្រាការប្រាក់ NCD ចារឹកជាប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក និងជាប្រាក់រៀល

(គិតជាភាគរយ, អត្រាមធ្យមប្រចាំឆ្នាំ២០២០)

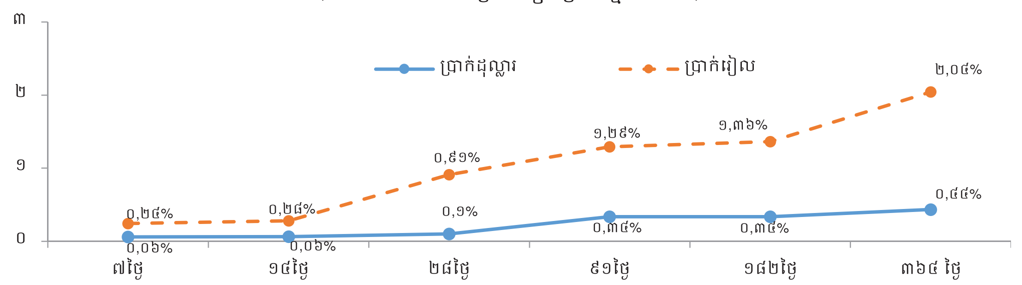

ប្រភព ៖ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

ក្រាហ្វ ២៥ ៖ NCD ចារឹកជាប្រាក់ដុល្លារអាមេរិកដែលបានចេញផ្សាយ និងមិនទាន់ដល់ឥណប្រតិទាន
(លានដុល្លារអាមេរិក, ឆ្នាំ២០១៥ - ២០២០)

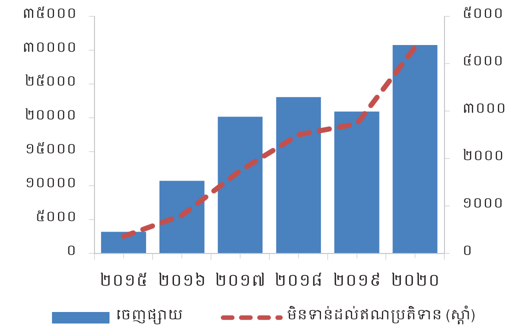

ក្រាហ្វ ២៦ ៖ NCD ចារឹកជាប្រាក់រៀលដែលបានចេញផ្សាយ និងមិនទាន់ដល់ឥណប្រតិទាន
(ប៊ីលានរៀល, ឆ្នាំ២០១៥ - ២០២០)

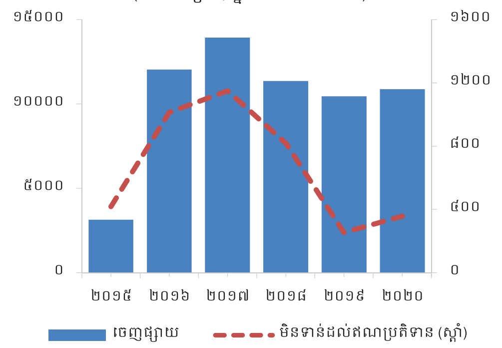

ប្រភព៖ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

ឃ-ប្រតិបត្តិការផ្តល់សន្ទនីយភាពដោយមានការធានា (LPCO)

ប្រតិបត្តិការផ្តល់សន្ទនីយភាពដោយមានការធានា (LPCO) បានផ្តល់សន្ទនីយភាពជាប្រាក់រៀលដល់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុដែលមានតម្រូវការប្រាក់រៀល ក្នុងអត្រាការប្រាក់ទាបសមស្របដើម្បីគាំទ្រដល់ការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលនិងវិស័យដែលប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលច្រើនជាពិសេសវិស័យកសិកម្ម។ ប្រតិបត្តិការ LPCO ត្រូវបានធ្វើឡើងចំនួន ២៣ លើក ដែលបានផ្តល់សន្ទនីយភាពជាប្រាក់រៀលសរុប ៥,៩ ទ្រីលានរៀល ដោយបានកើនឡើង ២៨,៥% ធៀបនឹងឆ្នាំមុន ជាមួយនឹងអត្រាការប្រាក់ដេញថ្លៃឈ្នះជាមធ្យម ៣,០៣% សម្រាប់ឥណប្រតិទាន៣ខែ ៣,៤៤% សម្រាប់ឥណ-ប្រតិទាន៦ខែ និង ៣,៧៧% សម្រាប់ឥណប្រតិទាន១ឆ្នាំ។ ទំហំទឹកប្រាក់ប្រតិបត្តិការ LPCO ដែលមិនទាន់ដល់ឥណប្រតិទានមាន ៣,៩ ទ្រីលានរៀល គិតត្រឹមចុងខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២០។ គួររំលេចថាអត្រាការប្រាក់ដេញថ្លៃអប្បបរមា LPCO ត្រូវបានកាត់បន្ថយ ០,៥% គ្រប់ឥណប្រតិទានទាំងអស់ដើម្បីរួមចំណែកកាត់បន្ថយថ្លៃដើមនៃកម្ចីរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ សំដៅរួមចំណែកបន្ថយអត្រាការប្រាក់ឥណទានជារៀលពីគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុដល់អតិថិជន។

ក្រាហ្វ ២៧ ៖ ការផ្តល់សន្ទនីយភាពជារៀលតាមរយៈប្រតិបត្តិការ LPCO ប្រចាំខែ
(គិតជាប៊ីលានរៀល, ខែមករា - ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២០)

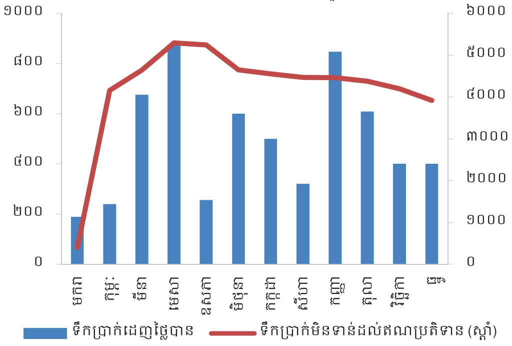

ក្រាហ្វ ២៨ ៖ ការផ្តល់សន្ទនីយភាពជារៀលតាមរយៈ: ប្រតិបត្តិការ LPCO ប្រចាំឆ្នាំ
(គិតជាប៊ីលានរៀល, ឆ្នាំ២០១៧ - ២០២០ប៉ាន់ស្មាន)

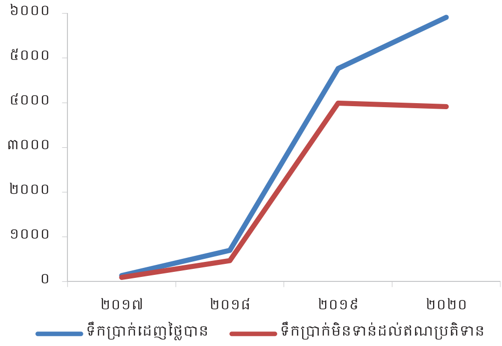

ប្រភព ៖ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

IV- ស្ថានភាពប្រព័ន្ធធនាគារនៅកម្ពុជា

១- ស្ថានភាពទូទៅ

ប្រព័ន្ធធនាគារកម្ពុជាមានធនាគារពាណិជ្ជ ៥២ ធនាគារឯកទេស ១៩ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើពីសាធារណជន ៦ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមិនទទួលប្រាក់បញ្ញើ ៧៥ គ្រឹះស្ថានឥណទានជនបទ ២៤៦ ក្រុមហ៊ុនភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ ១៥ អ្នកដំណើរការតតិយភាគី ៤ គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់ ២៤ ក្រុមហ៊ុនចែករំលែកព័ត៌មានឥណទាន ១ ការិយាល័យតំណាងធនាគារបរទេស ៦ និងអាជីវកម្មប្តូរប្រាក់ ២.៨៨៩។

ទ្រព្យសកម្មរបស់ប្រព័ន្ធធនាគារមានកំណើន ១៥,៧% (ដល់ ២៤០,៨ ទ្រីលានរៀល ស្មើនឹង ៥៩,៤ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក) ក្នុងនោះឥណទានអតិថិជនកើន ១៤,៨% (ដល់ ១៥១,៣ ទ្រីលានរៀល ស្មើនឹង ៣៧,៣ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក)។ ប្រាក់បញ្ញើអតិថិជនមានកំណើន ១៥,៤% (ដល់ ១៣៦,៩ ទ្រីលានរៀល ស្មើនឹង ៣៣,៨ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក) និងដើមទុនមានកំណើន ១០,៤% (ដល់ ២៥,៧ ទ្រីលានរៀល ស្មើនឹង ៦,៣ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក)។ គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុបានបន្តលើកកម្ពស់បរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ ដោយចំនួនគណនីប្រាក់បញ្ញើអតិថិជនកើនដល់ ៨,៩ លានគណនី និងគណនីឥណទានអតិថិជនកើនដល់ ៣,២ លានគណនី។ ទីស្នាក់ការកណ្តាល និងសាខានៃគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុមានចំនួន ២.៥២៧ និងមានម៉ាស៊ីនដកនិងដាក់ប្រាក់ស្វ័យប្រវត្តិ (ATM) ចំនួន ៣.១៦៨។ លើសពីនេះ ដើម្បីរួមចំណែកជួយសម្រាលបន្ទុកប្រជាពលរដ្ឋដែលរងផលប៉ះពាល់ពីជំងឺកូវីដ-១៩ គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ បានផ្តល់ការអនុគ្រោះដល់អ្នកខ្ចីប្រាក់ តាមរយៈការរៀបចំឥណទានឡើងវិញចំនួន ២៨៥.០៧៤ គណនី ស្មើនឹង ១៦,៨ ទ្រីលានរៀល (៤,២ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក)។

ក្រាហ្វ ២៩៖ ចំនួនប្រាក់បញ្ញើ និងឥណទានរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ
(គិតជាប៊ីលានរៀល, ឆ្នាំ២០១៤ - ២០២០ប៉ាន់ស្មាន)

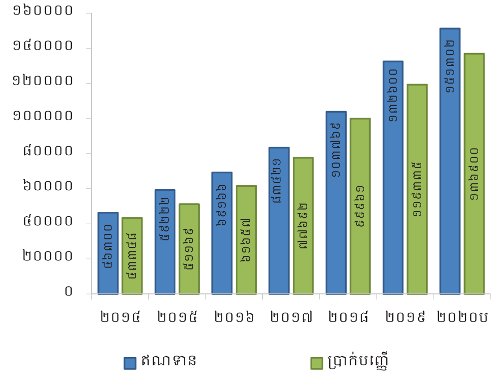

ក្រាហ្វ ៣០៖ ចំនួនគណនីប្រាក់បញ្ញើ និងគណនីឥណទានរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ
(គិតជាគណនី, ឆ្នាំ២០១៤ - ២០២០ប៉ាន់ស្មាន)

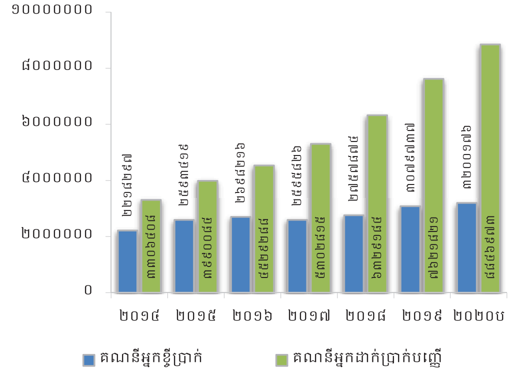

ប្រភព៖ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

២- វិស័យធនាគារ

ទ្រព្យសកម្មរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារបានកើនឡើង ១៦,២% (ដល់ ២០៥,៣ ទ្រីលានរៀល ស្មើនឹង ៥០,៧ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក) ដែលឥណទានអតិថិជនកើន ១៥,៣% (ដល់ ១២២,៤ ទ្រីលានរៀល ស្មើនឹង ៣០,២ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក) ដោយមានចំនួន ១,២ លានគណនី។ ឥណទានត្រូវបានផ្តល់ទៅកាន់វិស័យសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗ ដូចជា៖ ការជួញដូររាយ (១៥,៥%) នៃឥណទានសរុប) ការឱ្យខ្ចីទិញផ្ទះជាកម្មសិទ្ធិផ្ទាល់ខ្លួន (១២,៨%) ការជួញដូរដុំ (៩,៧%) ការឱ្យខ្ចីជាបុគ្គល (៩,៨%) សំណង់ (៩,២%) ការជួញដូរអចលនទ្រព្យ (៨,៤%) កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ (៧,៧%) និងផ្សេងៗ (២៦,៩%)។ ប្រាក់បញ្ញើបានកើនឡើង ១៥,៥% (ដល់ ១២១,៧ ទ្រីលានរៀល ស្មើនឹង ៣០,០ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក) និងមានចំនួន ៦,៣ លានគណនី។ ទីស្នាក់ការកណ្តាលនិងសាខានៃគ្រឹះស្ថានធនាគារមាន ១.៣១៦ និងម៉ាស៊ីនដកនិងដាក់ប្រាក់ស្វ័យប្រវត្តិ (ATM) មាន ២.៨០៨។ ជាមួយគ្នានេះ គ្រឹះស្ថានធនាគារបានផ្តល់ការអនុគ្រោះដល់អ្នកខ្ចីប្រាក់ តាមរយៈការរៀបចំឥណទានឡើងវិញចំនួន ៤៣.២៩១ គណនី ស្មើនឹង ១២.២១៤,៩ ប៊ីលានរៀល (៣.០១៧,៥លានដុល្លារអាមេរិក) ដោយក្នុងនោះមាន៖

- វិស័យទេសចរណ៍ ៤.២៥៨ គណនី ស្មើនឹង ៣.២៥២,៨ ប៊ីលានរៀល (៨០៣,៦ លានដុល្លារអាមេរិក)
- វិស័យកាត់ដេរ ២.៣៩២ គណនី ស្មើនឹង ១៧៤,៦ ប៊ីលានរៀល (៤៣,១ លានដុល្លារអាមេរិក)
- វិស័យសំណង់ ៧.៥៧០ គណនី ស្មើនឹង ១.៩៣០,៧ ប៊ីលានរៀល (៤៧៧ លានដុល្លារអាមេរិក)
- វិស័យដឹកជញ្ជូននិងឡជីស្ទីក ២.៨៩៣ គណនី ស្មើនឹង ៤៨៨,២ ប៊ីលានរៀល (១២០,៦ លានដុល្លារអាមេរិក) និង
- វិស័យផ្សេងៗ ២៦.១៧៨ គណនី ស្មើនឹង ៦.៣៦៨,៦ប៊ីលានរៀល (១.៥៧៣,៣ លានដុល្លារអាមេរិក)។

អត្រាការប្រាក់បញ្ញើរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារជារៀលបានថយចុះបន្តិចដល់ ៥,៩៣% ធៀបនឹង ៦,៣៥% ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ខណៈប្រាក់បញ្ញើជាដុល្លារអាមេរិក មានអត្រា ៤,៩៣% ប្រហាក់ប្រហែលនឹងឆ្នាំមុន (៤,៨៣%)។ អត្រាការប្រាក់ឥណទានជារៀលនិងជាដុល្លារអាមេរិកបានកើនឡើងដល់ ១១,៥៩% និង ៩,៨៨% ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៩ (១០,៤៧% និង ៨,៧៧% រៀងគ្នា)។

ក្រាហ្វ ៣១៖ ឥណទានគ្រឹះស្ថានធនាគារតាមវិស័យសេដ្ឋកិច្ច
(ឆ្នាំ២០២០)

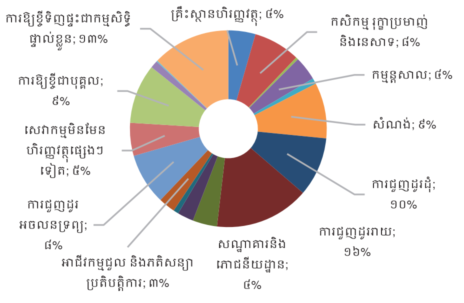

ក្រាហ្វ ៣២ ៖ អត្រាការប្រាក់របស់គ្រឹះស្ថានធនាគារ
(ឆ្នាំ២០១៣ - វិច្ឆិកា ២០២០)

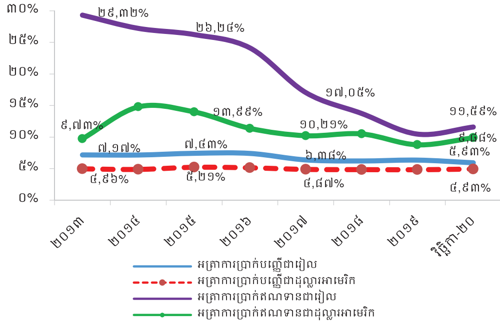

ប្រភព៖ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

ប្រអប់ ៣ ៖ ការចូលរួមអភិវឌ្ឍទីផ្សារមូលបត្រ

ក- ទីផ្សារមូលបត្របំណុល

គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុចំនួន ៥ បានបោះផ្សាយមូលបត្របំណុលក្នុងផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ដែលមានទឹកប្រាក់សរុបចំនួន ៤៥២ ប៊ីលានរៀល ដូចមានបង្ហាញក្នុងតារាងខាងក្រោម៖

ល.រ	គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ	ទំហំសាច់ប្រាក់ ដែលបានបោះផ្សាយ (គិតជាប៊ីលានរៀល)
១	ធនាគារ ហត្ថា ម.ក	១២០
២	ធនាគារ វឌ្ឍនៈអាស៊ី ចំកាត់	៨៤,៨
៣	ធនាគារ ភ្នំពេញ ពាណិជ្ជ ម.ក	៤០
៤	គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ប្រាសាក់ ម.ក	១២៧,២
៥	គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អិលអូអិលស៊ី (ខេមបូឌា) ភីអិលស៊ី	៨០
សរុប		**៤៥២**

ខ- ការអភិវឌ្ឍមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ

ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី បានចុះបញ្ជីមូលបត្រកម្មសិទ្ធិក្នុងទំហំទឹកប្រាក់ ៣៤៣ ប៊ីលានរៀល នៅផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា។

៣- វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ

ទ្រព្យសកម្មគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុបានកើនឡើង ១២,៦% (ដល់ ៣៣,៩ ទ្រីលានរៀល ស្មើនឹង ៨,៤ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក) ដែលក្នុងនោះឥណទានអតិថិជនបានកើនឡើង ១២,៥% (ដល់ ២៧,៦ ទ្រីលានរៀល ស្មើនឹង ៦,៨ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក) ដោយមាន ១,៩លានគណនី។ ឥណទានទាំងនេះបានផ្តល់ទៅកាន់វិស័យសេដ្ឋកិច្ច រួមមាន៖ ក្រុមគ្រួសារ ៣១,២% (នៃឥណទានសរុប) ពាណិជ្ជកម្មនិងជំនួញ ២០,៩% កសិកម្ម ១៨,៩% សេវាកម្ម ១៦,២% ដឹកជញ្ជូន ៦% សំណង់ ៣,៨% និងផ្សេងៗ ៣%។ ទន្ទឹមនេះ វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុបានកេណ្ឌប្រមូលប្រាក់បញ្ញើ ១៥,២ ទ្រីលានរៀល (៣,៧ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក) ដោយមាន ២,៧ លានគណនី។

គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមានបណ្តាញប្រតិបត្តិការគ្របដណ្តប់ទូទាំងប្រទេស ដែលមានការិយាល័យចំនួន ១.១៧៥ និងបានធ្វើទំនើបកម្មលើសេវាកម្មរបស់ខ្លួនដូចជា ឥណទាន ប្រាក់បញ្ញើ ការផ្ទេរប្រាក់ ធនាគារចល័ត និងការដកនិងដាក់ប្រាក់តាមម៉ាស៊ីន ATM ជាដើម ដែលធ្វើឱ្យអតិថិជនមានលទ្ធភាពប្រើប្រាស់សេវាហិរញ្ញវត្ថុផ្លូវការបានកាន់តែច្រើន។ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុបានផ្តល់ការអនុគ្រោះដល់អ្នកខ្ចីប្រាក់ តាមរយៈការរៀបចំឥណទានឡើងវិញចំនួន ២៥១.៧៨៣គណនី ស្មើនឹង

៩.៦១១,៤ ប៊ីលានរៀល (១.១៣៩,២ លានដុល្លារអាមេរិក) ដោយក្នុងនោះមាន ៖

-វិស័យទេសចរណ៍ ២១.៥០៨ គណនី ស្មើនឹង ៩៥៣,៥ ប៊ីលានរៀល (១១២ លានដុល្លារអាមេរិក)

-វិស័យកាត់ដេរ ៧២.៩៩៥ គណនី ស្មើនឹង ៧២១,៦ ប៊ីលានរៀល (១៧៨,៣ លានដុល្លារអាមេរិក)

-វិស័យសំណង់ ១៤.០៥១ គណនី ស្មើនឹង ៩៧៥,១ ប៊ីលានរៀល (១១៧,៤ លានដុល្លារអាមេរិក)

-វិស័យដឹកជញ្ជូននិងឡជីស្ទីក ១១.១៩៤ គណនី ស្មើនឹង ៣៧០,៣ ប៊ីលានរៀល (៩១,៥ លានដុល្លារអាមេរិក) និង

-វិស័យផ្សេងៗ ១២២.០៣៥ គណនី ស្មើនឹង ២.៥៩០,៨ ប៊ីលានរៀល (៦៤០ លានដុល្លារអាមេរិក)។

អត្រាការប្រាក់បញ្ញើជារៀលនិងដុល្លារអាមេរិកបានថយចុះបន្តិចមក ៧,៣១% និង ៧,២៥% ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៩ (៧,៩៣% និង ៧,៧១% រៀងគ្នា)។ ទន្ទឹមនេះ អត្រាការប្រាក់ឥណទានជារៀល និងដុល្លារអាមេរិកក៏មានការថយចុះផងដែរពី ១៧,៩២% និង ១៥,៩៥% នៅឆ្នាំ២០១៩ មក ១៦,៥៦% និង ១៤,៨៦% រៀងគ្នា ក្នុងឆ្នាំ២០២០។

ក្រាហ្វ ៣៣ ៖ ឥណទានគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុតាមវិស័យសេដ្ឋកិច្ច
(ឆ្នាំ២០២០)

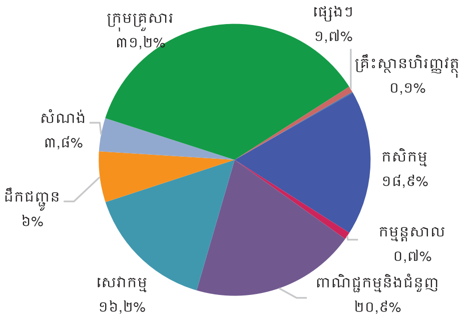

ក្រាហ្វ ៣៤ ៖ អត្រាការប្រាក់របស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ
(គិតជាភាគរយ, ឆ្នាំ២០១៤ - ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២០)

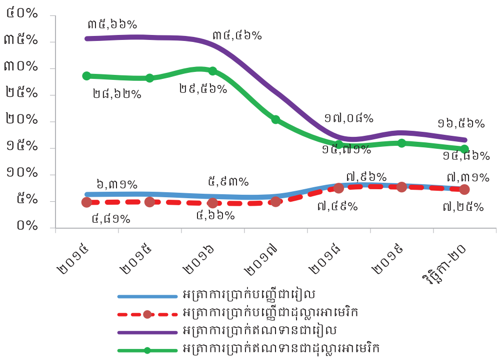

ប្រភព៖ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

៤- វិស័យភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ

វិស័យភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុបន្តចូលរួមយ៉ាងសកម្ម ក្នុងការផ្តល់សេវាដល់អតិថិជន តាមរយៈការផ្តល់លទ្ធភាពទិញឧបករណ៍សម្រាប់ជាមធ្យោបាយផលិតកម្ម ដឹកជញ្ជូន និងកសិកម្ម។ ទីស្នាក់ការកណ្តាល និងសាខារបស់ក្រុមហ៊ុនភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុមានចំនួន ៣៥ ការិយាល័យ ហើយទ្រព្យសកម្មបានកើនឡើង ១៧,៦% (ដល់ ១,៦ ទ្រីលានរៀល ស្មើនឹង ៣៩២,១ លានដុល្លារអាមេរិក) ដែលក្នុងនោះឥណទានភតិសន្យាកើន ១២,១% (ដល់ ១,៣ ទ្រីលានរៀល ស្មើនឹង ៣២១,៨ លានដុល្លារអាមេរិក) ដោយមាន ៩៩.៨០៦គណនី។ ប្រភពទុនចម្បងនៃឥណទានភតិសន្យាបានមកពីមូលនិធិភាគទុនិក ដែលបានកើនឡើង ៣៣,២% (ដល់ ៦០៧,៨ ប៊ីលានរៀល ស្មើនឹង ១៤៩,៩ លានដុល្លារអាមេរិក)។

៥- គ្រឹះស្ថានឥណទានជនបទ

គ្រឹះស្ថានឥណទានជនបទ បានចូលរួមផ្តល់ឥណទានខ្នាតតូចសម្រាប់អតិថិជននៅតាមជនបទ ដើម្បីចាប់ផ្តើមនិងពង្រីកអាជីវកម្ម។ គ្រឹះស្ថានឥណទានជនបទ ដែលទទួលបានវិញ្ញាបនបត្រពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា មានចំនួន ២៥៦ និងមានឥណទានសរុប ២៨៥,៣ ប៊ីលានរៀល (៦៩,៦ លានដុល្លារអាមេរិក) ដោយមាន ៩៣.៩៧២គណនី។

៦- ស្ថានភាពស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ

នៅឆ្នាំ២០២០នេះ ប្រព័ន្ធធនាគារបន្តមានស្ថិរភាពរឹងមាំ ទោះជារងសម្ពាធពីការថយចុះសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចក៏ដោយ។ ភាពរឹងមាំនេះត្រូវបានឆ្លុះបញ្ចាំងតាមរយៈសូចនាករសំខាន់ៗ រួមមាន៖ i/-ស្ថានភាពដើមទុនរបស់ប្រព័ន្ធធនាគារមានកម្រិតល្អ ដោយអនុបាតសាធនភាពជាមធ្យមមានកម្រិត ២៥% សម្រាប់គ្រឹះស្ថានធនាគារ និង ២០% សម្រាប់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ (កម្រិតអប្បបរមា ១៥%) ii/-អនុបាតគ្របដណ្តប់សន្ទនីយភាពមានកម្រិតខ្ពស់ ក្នុងនោះគ្រឹះស្ថានធនាគារជាមធ្យមមានកម្រិត ១៦៤,២% និងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើ មានកម្រិត ២៣២,៦% (កម្រិតអប្បបរមា ១០០%) iii/-អនុបាតឥណទានមិនដំណើរការបន្តមានកម្រិតទាបប្រមាណ ២,៧% សម្រាប់គ្រឹះស្ថានធនាគារ និង ១,៨% សម្រាប់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និង iv/-លទ្ធភាពស្វែងរកប្រាក់ចំណេញមានស្ថិរភាពល្អ ដោយអនុបាតប្រាក់ចំណេញធៀបនឹងទ្រព្យសកម្ម មានកម្រិត ១,៨% សម្រាប់គ្រឹះស្ថានធនាគារ និង ២,៨% សម្រាប់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។ លើសពីនេះ ការធ្វើស្ត្រេសតេស្តលើភាពគ្រប់គ្រាន់នៃដើមទុន និងភាពគ្រប់គ្រាន់នៃសន្ទនីយភាពរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុបានបង្ហាញថា គ្រឹះស្ថានមានភាពធន់ទៅនឹងហានិភ័យដែលអាចកើតឡើងជាយថាហេតុ ខណៈដែលគ្រឹះស្ថានមួយចំនួនត្រូវពង្រឹងភាពគ្រប់គ្រាន់នៃដើមទុននិងសន្ទនីយភាព និងការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើងបន្ថែមទៀត។

ទោះយ៉ាងណា ហានិភ័យមួយចំនួនដែលអាចប៉ះពាល់ដល់ស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ រួមមាន៖ i/-ការថមថយកំណើនឥណទាន ជាពិសេសការថយចុះលឿននៃកំណើនឥណទានរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូ-ហិរញ្ញវត្ថុ ii/-ការអាចកើនឡើងនៃឥណទានមិនដំណើរការ iii/-ការអាចថមថយប្រាក់ចំណេញជាងការរំពឹងទុក និង iv/-ការកើនឡើងនៃមូលនិធិកម្ចីពីខាងក្រៅ[២២]។

ប្រឈមនឹងស្ថានភាពមិនប្រាកដប្រជានេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានតាមដានហានិភ័យប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ ជាពិសេសលើស្ថានភាពសន្ទនីយភាព ដើមទុន និងគុណភាពឥណទានរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យទាំងនេះ និងពង្រឹងស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានដាក់ចេញនូវវិធានការម៉ាក្រូប្រុងប្រយ័ត្ននិងវិធានការផ្សេងៗទៀតមួយចំនួនដូចជា៖ i/-ពន្យារពេលឱ្យគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុរក្សាកម្រិតទ្រនាប់

[២២] ទំហំមូលនិធិកម្ចីមានប្រមាណ ១៥% នៃប្រភពមូលនិធិសរុបរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ហើយក្នុងនោះ ៧០% នៃមូលនិធិកម្ចីសរុបជាកម្ចីរយៈពេលវែង និងភាគច្រើនទទួលបានពីធនាគារមេ ភាគទុនិក និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍។

ដើមទុនខនស៊ីវេសិន (CCB) ត្រឹម ៥០% ii/-អនុញ្ញាតឱ្យគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុរៀបចំឥណទានរបស់ខ្លួនឡើងវិញចំពោះអតិថិជនដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ពីការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ និងគ្រោះទឹកជំនន់ iii/-អនុញ្ញាតឱ្យគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុទទួលស្គាល់ប្រាក់ចំណេញក្នុងត្រីមាសដែលបានធ្វើសវនកម្មរួចក្នុងការគណនាមូលនិធិផ្ទាល់សុទ្ធ (Net Worth) ជាបណ្ដោះអាសន្ន និង iv/-អនុគ្រោះកម្រៃសេវានិង/ឬលើកលែងការផាកពិន័យដូចជា ការបន្តផ្តល់ឥណទានឱ្យកាន់តែសកម្មដល់វិស័យអាទិភាព, ការមិនយកកម្រៃឥណទាន, ការលុបចោលការពិន័យផ្សេងៗ និងការមិនតម្រូវឱ្យយកកម្រៃលើការពិនិត្យឥណទានក្នុងប្រព័ន្ធចែករំលែកព័ត៌មានឥណទាន ជាដើម។

៧- ប្រព័ន្ធចែករំលែកព័ត៌មានឥណទាន

ក្រុមហ៊ុន ក្រេឌីត ប្យូរ៉ូ (ខេមបូឌា) ខូ អិលធីឌី ដែលជាអ្នកផ្តល់សេវាប្រព័ន្ធចែករំលែកព័ត៌មានឥណទាន មានទ្រព្យសកម្មសរុបចំនួន ៥៧,១ ប៊ីលានរៀល។ ប្រព័ន្ធចែករំលែកព័ត៌មានឥណទានមានសមាជិក ១៦៧ ដែលក្នុងនោះគ្រឹះស្ថានធនាគារពាណិជ្ជ ៥១ គ្រឹះស្ថានធនាគារឯកទេស ១៤ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើ ៦ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ៧៣ ក្រុមហ៊ុនភតិសន្យា ១៥ និងគ្រឹះស្ថានឥណទានជនបទ ៨។ សំពៀតឥណទានសរុបរបស់សមាជិកបានបញ្ចូល និងចែករំលែកនៅក្នុងប្រព័ន្ធចែករំលែកព័ត៌មានឥណទានបានកើនដល់ចំនួន ១៤៣,៤ ទ្រីលានរៀល (៣៥ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក) ស្មើនឹង ៣.៤៩៨.៨១៣ គណនី ក្នុងនោះ៖ i/-ឥណទានឯកត្តបុគ្គលមានចំនួន ១២២,៦ ទ្រីលានរៀល (២៩,៨ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក) ស្មើនឹង ៣.៤៩៣.៤៥៤ គណនី និង ii/-ឥណទានក្រុមហ៊ុនមានចំនួន ២១,៣ ទ្រីលានរៀល (៥,២ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក) ស្មើនឹង ៥.៣៥៩ គណនី។

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានកែសម្រួលប្រកាសស្តីពី ការចែករំលែកព័ត៌មានឥណទាន នៅខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២០ ក្នុងគោលបំណងបន្ថែមក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិ និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់ការចែករំលែកព័ត៌មានឥណទាន សំដៅដល់ការកាត់បន្ថយហានិភ័យឥណទានរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងរួមចំណែកក្នុងការបង្កើនបរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជា។ បន្ថែមលើនេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានអនុញ្ញាតឱ្យក្រុមហ៊ុនក្រេឌីត ប្យូរ៉ូ (ខេមបូឌា) ខូ អិលធីឌី ដាក់ដំណើរការសាកល្បងនូវកម្មវិធីទូរស័ព្ទ (CBC Mobile) ក្នុងគោលបំណង៖ i/-អតិថិជនអាចត្រួតពិនិត្យរបាយការណ៍ឥណទានផ្ទាល់ខ្លួន ii/-ប្រមូលផ្តុំទៅដោយឯកសារអប់រំពាក់ព័ន្ធនឹងចំណេះដឹងហិរញ្ញវត្ថុ និង iii/-ទទួលបានព័ត៌មានសំខាន់ៗផ្សេងៗពីក្រុមហ៊ុន ក្រេឌីត ប្យូរ៉ូ (ខេមបូឌា) ខូ អិលធីឌី។ ដើម្បីពង្រឹងគុណភាពនិងតម្លាភាពនៃប្រព័ន្ធចែករំលែកព័ត៌មានឥណទាន ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានបន្តត្រួតពិនិត្យលើរបាយការណ៍ប្រចាំគ្រាដែលបានផ្ញើមកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងបន្តតាមដានអនុសាសន៍ដែលបានដាក់ចេញ។

៨- ការត្រួតពិនិត្យគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ

ក្នុងស្ថានភាពដែលប្រព័ន្ធធនាគារកំពុងរងឥទ្ធិពលពីការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ការត្រួតពិនិត្យគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុក៏ត្រូវបានលើកកម្ពស់ជាប្រចាំ ដើម្បីតាមដានលើសុខុមាលភាពរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងការអនុវត្តតាមច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិនានា។

ក- សកម្មភាពត្រួតពិនិត្យ

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បាននិងកំពុងអនុវត្តផែនការត្រួតពិនិត្យផ្អែកលើហានិភ័យ និងទស្សនៈអនាគត ដែលក្នុងនោះ បានរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធអគ្គនាយកដ្ឋានត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ ដើម្បីសម្រួលដល់ការត្រួតពិនិត្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព។ ការត្រួតពិនិត្យផ្អែកលើហានិភ័យ គឺការពិនិត្យស្ថានភាពទូទៅសកម្មភាពចម្បងៗនៃអាជីវកម្ម ការវិភាគហានិភ័យ ការវាយតម្លៃប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រង[២៣] ការពិនិត្យលើបញ្ហាប្រឈមនិងវិធានការដោះស្រាយ និងការវាយតម្លៃការអនុវត្តតាមច្បាប់ ប្រកាស និងបទប្បញ្ញត្តិប្រុងប្រយ័ត្នដែលបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត សម្រាប់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការរៀបចំផែនការចុះត្រួតពិនិត្យដល់ទីកន្លែងនាពេលអនាគត។ លើសពីនេះ វិធីសាស្ត្រនៃការត្រួតពិនិត្យក៏បានរួមបញ្ចូលការធ្វើស្ត្រេសតេស្តអនុបាតក្របខ័ណ្ឌសន្ទនីយភាព និងអនុបាតសាធនភាពរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីវាស់វែងពីភាពធន់នៃសន្ទនីយភាព និងដើមទុនរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុក្នុងអំឡុងពេលនៃការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩។

សម្រាប់ឆ្នាំ២០២០ ការត្រួតពិនិត្យដល់ទីកន្លែងបានផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើហានិភ័យជាក់លាក់ ចំពោះគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុមួយចំនួនទៅលើអភិបាលកិច្ច គុណភាពទ្រព្យសកម្ម ហានិភ័យឥណទាន ហានិភ័យព័ត៌មានវិទ្យា ជាដើម។ គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុមួយចំនួននៅមានបញ្ហាប្រឈម ដូចជា ប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងនិងប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យានៅមានកម្រិត បញ្ហាប្រភពទុន ការយល់ដឹងពុំទាន់គ្រប់ជ្រុងជ្រោយពីប្រកាសនិងបទប្បញ្ញត្តិមានដូចជា ការអនុវត្តតាមប្រកាសស្តីពីចំណាត់ថ្នាក់ហានិភ័យឥណទាន និងសំវិធានធនលើអ៊ីមតែរមែន ការអនុវត្តតាមស្តង់ដារបាយការណ៍ទាក់ទងនឹងហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិនៃកម្ពុជា និងការអនុវត្តតាមស្តង់ដារបាយការណ៍ទាក់ទងនឹងហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិនៃកម្ពុជាសម្រាប់អង្គភាពធុនតូចនិងមធ្យម។

ជារួម លទ្ធផលនៃការត្រួតពិនិត្យបានបង្ហាញថា គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុមានស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុរឹងមាំដែលឆ្លុះបញ្ចាំងតាមរយៈ អនុបាតប្រុងប្រយ័ត្ន អភិបាលកិច្ច ប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ និងការប្រតិបត្តិតាមច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិប្រុងប្រយ័ត្ននានា។

ខ- ការដាក់ចេញបទប្បញ្ញត្តិ

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានចេញសារាចរណែនាំស្តីពីការរៀបចំឥណទានឡើងវិញ ចំពោះអតិថិជនស្ថិតក្នុងវិស័យអាទិភាពចំនួន ៤ រួមមាន៖ ទេសចរណ៍ កាត់ដេរ សំណង់ និងការដឹកជញ្ជូន ព្រមទាំងបានពង្រីកវិសាលភាពដល់វិស័យផ្សេងៗដែលរងផលប៉ះពាល់។ ទន្ទឹមនេះ បទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួនក៏ត្រូវបានដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ រួមមាន៖

- ប្រកាសស្តីពីប្រាក់បម្រុងកាតព្វកិច្ចនៃប្រាក់បញ្ញើនិងប្រាក់កម្ចីរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដោយតម្រូវឱ្យគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុតម្កល់ប្រាក់បម្រុងកាតព្វកិច្ចនៃប្រាក់បញ្ញើនិងប្រាក់កម្ចីជាមធ្យមប្រចាំថ្ងៃនៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ស្មើនឹងអត្រា ៧% ចំពោះរូបិយវត្ថុជាតិនិង

[២៣] ផ្នែកប្រតិបត្តិតាម ផ្នែកគ្រប់គ្រងហានិភ័យ និងផ្នែកត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង។

រូបិយប័ណ្ណ (លេខ ធ៧-០២០-២៣០ ប្រ.ក ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០)

- សារាចរណែនាំស្តីពីឥណទានរៀបចំឡើងវិញក្នុងអំឡុងពេលរងផលប៉ះពាល់ពីការរីករាលដាលរបស់វីរុសកូវីដ-១៩ (លេខ ធ៧-០២០-០០១ ស.រ.ណ.ន ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០)

- លិខិតស្តីពីការស្នើសុំការបន្ធូរបន្ថយលក្ខខណ្ឌមួយចំនួនពាក់ព័ន្ធនឹងឥណទានរៀបចំឡើងវិញក្នុងអំឡុងពេលផលប៉ះពាល់ពីការរីករាលដាលរបស់ជំងឺកូវីដ-១៩ (លេខ ធ៧-០២០-១៧៤៨ ឆ.ត ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២០)

- លិខិតស្តីពី i/-ការកាត់បន្ថយកម្រិតទ្រនាប់ដើមទុនខនស៊ើវេសិន មកត្រឹម ១,២៥% និង ii/-ការទទួលស្គាល់ប្រាក់ចំណេញក្នុងត្រីមាសដែលបានធ្វើសវនកម្មរួច ក្នុងការគណនាមូលនិធិផ្ទាល់សុទ្ធជាបណ្តោះអាសន្ន ដោយមិនមានការបែងចែកភាគលាភ (លេខ ធ៧-០២០-៦២២ ឆ.ត ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០)

- លិខិតស្តីពីសំណើសុំការអនុគ្រោះបន្ធូរបន្ថយកម្រៃសេវាផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធនឹងឥណទាន និង/ឬលើកលែងការផាកពិន័យផ្សេងៗចំពោះអតិថិជន (លេខ ធ៧-០២០-៦៥៧ ឆ-ត ចុះថ្ងៃទី២០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០)

- ប្រកាសស្តីពីការចែករំលែកព័ត៌មានឥណទានថ្មីជំនួសឱ្យប្រកាសចាស់ (លេខ ធ៧-០២០-៣៥២ ប្រ.ក ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២០)

- សារាចរណែនាំបន្ថែមស្តីពីការអនុវត្តប្រកាសស្តីពីការកំណត់ទ្រនាប់ដើមទុនរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ (លេខ ធ៧-០២០-០០២ ស.រ.ណ.ន ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២០) និង

- សារាចរណែនាំស្តីពីសេចក្តីពន្យល់បន្ថែមទៅលើឧបសម្ព័ន្ធ ២ នៃប្រកាសស្តីពីអនុបាតក្របខ័ណ្ឌសន្ទនីយភាព (លេខ ធ៧-០២០-០០៣ ស.រ.ណ.ន ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២០)។

៩- បរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ និងកិច្ចការពារអតិថិជន

ក- ការអប់រំផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ

ក្រោមកិច្ចសហការរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ចំណេះដឹងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងកម្មវិធីចំណេះទូទៅពីថ្នាក់ទី១ដល់ទី១២។ ដោយមានជំនួយរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី គម្រោងនេះត្រូវបានអនុវត្តដល់ដំណាក់កាលទី២។ លទ្ធផលដែលបានទទួលពីដំណាក់កាលនេះនឹងត្រូវរៀបចំសៀវភៅសម្រាប់គ្រូនិងសិស្ស និងការធ្វើតេស្តសាកល្បងនៅថ្នាក់ទី៤ និងទី៧។

ម្យ៉ាងទៀត ក្រសួងកិច្ចការនារី ក៏បានសហការផ្សព្វផ្សាយការអប់រំផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ក្រោមគម្រោង "ការលើកកម្ពស់ចំណេះដឹងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ស្ត្រី និងសហគ្រិនភាពស្ត្រី"។ គម្រោងនេះមានគោលបំណងបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោល និងលើកកម្ពស់ចំណេះដឹងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុដល់មន្ទីរគោលដៅ និងមជ្ឈមណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍ស្ត្រីក្នុងខេត្ត ចំនួន ៤ គឺ ខេត្តសៀមរាប ព្រះវិហារ ក្រចេះ និងស្ទឹងត្រែង។

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងអង្គការ Good Return ក៏បានចុះហត្ថលេខាលើអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់ ដើម្បីបន្តកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ក៏ដូចជាការអនុវត្តគម្រោងយុទ្ធនាការផ្សព្វផ្សាយថ្មីដែលមានឈ្មោះថា "ការប្រើប្រាស់លុយដោយឆ្លាតវៃ" ក្នុងគោលបំណងបញ្ជាក់ពីសារៈសំខាន់នៃការគិតពិចារណានិងថ្លឹងថ្លែងពីជម្រើស និងជួយដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជា

ឱ្យយល់ច្បាស់អំពីសិទ្ធិនិងការទទួលខុសត្រូវ និងជម្រើសផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុដែលសមស្រប។ ក្រៅពីនេះ សៀវភៅអប់រំផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ "តោះ!និយាយពីលុយ" ក៏ត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយនៅតាមមូលដ្ឋានគោលដៅមួយចំនួនដូចជា ខេត្តព្រៃវែង ពោធិ៍សាត់ តាកែវ កំពង់ចាម កំពង់ធំ និងសៀមរាប ដោយបានចែកចាយសៀវភៅហូតដល់ទៅ ២៩.៧១៦ ក្បាល។ យុទ្ធនាការអប់រំផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ "តោះ!និយាយពីលុយ" ក៏ត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយតាមរយៈកម្មវិធីក្នុងទូរស័ព្ទដៃ ទំព័រហ្វេសប៊ុក វិទ្យុ និងគេហទំព័ររបស់យុទ្ធនាការអប់រំផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ "តោះ!និយាយពីលុយ" ផងដែរ។

ខ- ការងារផ្សព្វផ្សាយស្តីពីវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជា

សិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយស្តីពី "វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជា" ត្រូវបានបន្តផ្សព្វផ្សាយនៅថ្នាក់ខេត្តចំនួន ៣ដង (មណ្ឌលគិរី បន្ទាយមានជ័យ និងបាត់ដំបង) ព្រមទាំងថ្នាក់ស្រុក-ក្រុងចំនួន ៥ដង (ក្រុងខេមរភូមិន្ទនៃខេត្តកោះកុង ក្រុងបានលុងនៃខេត្តរតនគិរី ស្រុកសូទ្រនិគមនៃខេត្តសៀមរាប ក្រុងស្ទឹងត្រែងនៃខេត្តស្ទឹងត្រែង និងស្រុកមោងឫស្សីនៃខេត្តបាត់ដំបង) ដោយមានអ្នកចូលរួមសរុបចំនួន ១.៩២៩នាក់។ សិក្ខាសាលានេះ គឺជាវេទិកាដ៏មានប្រសិទ្ធភាពមួយដើម្បីពង្រឹងការយល់ដឹងចំពោះវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជាជូនដល់អាជ្ញាធរនិងប្រជាពលរដ្ឋនៅតាមមូលដ្ឋាន និងផ្តល់ឱកាសដល់អ្នកចូលរួមរាយការណ៍ពីបញ្ហាប្រឈម សំណូមពរ និងចម្ងល់នានាពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រើប្រាស់សេវាហិរញ្ញវត្ថុ។ ទន្ទឹមនេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនិងតំណាងគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ បានទទួលនិងផ្តល់ជាដំណោះស្រាយឬអនុសាសន៍ភ្លាមៗនៅនឹងកន្លែង ព្រមទាំងបង្កើនទំនាក់ទំនងនិងកិច្ចសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធរវាងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាននិងភាគីពាក់ព័ន្ធនានា ដើម្បីបន្តក្តាប់ឱ្យបាននូវស្ថានភាពជាក់ស្តែងនៃការប្រើប្រាស់សេវាមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និងបញ្ចៀសការកេងប្រវ័ញ្ចតាមរយៈការប្រើប្រាស់សេវាកម្ចីដែលមិនមានអាជ្ញាប័ណ្ណត្រឹមត្រូវ។

គ- យន្តការគ្រប់គ្រង និងដោះស្រាយបណ្តឹងអតិថិជន

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានបន្តពង្រឹងលើការអនុវត្តប្រកាសស្តីពីការដោះស្រាយបណ្តឹងអតិថិជនរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ តាមរយៈប្រព័ន្ធទូរស័ព្ទ Hotline ទាំងទីស្នាក់ការកណ្តាល និងនៅតាមបណ្តាសាខាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជារាជធានី-ខេត្ត ដោយបានទទួលបណ្តឹង និងសាកសួរព័ត៌មានចំនួន ១.០៧៣ ករណី ដែលបណ្តឹងភាគច្រើនពាក់ព័ន្ធនឹង៖ i/-អតិថិជនមិនអាចបង់ផ្តាច់ ឬទទួលរងពិន័យនៅពេលទូទាត់ឥណទានមុនកាលកំណត់ ii/-អតិថិជន មិនអាចដកប្លង់ដី អចលនទ្រព្យធានាបានភ្លាមៗ iii/-អតិថិជនមានបញ្ហាក្នុងការដកប្រាក់បញ្ញើពីគណនី និងតាមរយៈមូលប្បទានបត្រ iv/-ការបាត់ទឹកប្រាក់ពីគណនីដោយមិនមានមូលហេតុ v/-កម្ចីក្រៅប្រព័ន្ធ vi/-ការសងប្រាក់យឺត និងការទទួលពិន័យ vii/-ការស្នើសុំបន្ថយការសងប្រចាំខែ ការស្នើសុំពន្យារពេលសងប្រាក់ដើម ឬការប្រាក់ដោយសាររងផលប៉ះពាល់ពីការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ viii/-ការស្នើសុំលុបឈ្មោះនៅក្នុងប្រព័ន្ធ CBC ix/-ការស្នើសុំពន្យារពេលការលក់ឡាយឡុងលើទ្រព្យបញ្ចាំ x/-ការស្នើសុំខ្ចីឥណទានបន្ថែមរបស់អតិថិជនតែគ្រឹះស្ថានមិនព្រម និងតម្រូវឱ្យសងឥណទានចាស់សិន និង xi/-ការសាកសួរផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រើប្រាស់សេវាហិរញ្ញវត្ថុ រួមមាន៖ ការរក្សាទុកប្រវត្តិសងឥណទាននៅក្នុងប្រព័ន្ធ CBC

កាលវិភាគសងថ្មីថាត្រឹមត្រូវដែរឬទេ ខ្លឹមសារនៅក្នុងកិច្ចសន្យា ការធ្វើមូលធនកម្មការប្រាក់របស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ របាយការណ៍អត្រាការប្រាក់ ចំណាត់ការរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាក្នុងការជួយដល់អតិថិជនក្នុងអំឡុងពេលជំងឺកូវីដ-១៩ ការរៀបចំឥណទានឡើងវិញចំពោះអតិថិជន និងការខ្ចីពីគ្រឹះស្ថានមួយទៅសងគ្រឹះស្ថានមួយទៀត។

ឃ- វឌ្ឍនភាពរបស់គម្រោងបង្កើតប្រព័ន្ធការពារប្រាក់បញ្ញើ

ស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៦-២០២៥ និងអនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពីគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានបង្កើតក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័នក្នុងការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធការពារប្រាក់បញ្ញើនៅកម្ពុជា តាមរយៈ៖ i/-ការបង្កើតក្រុមការងាររៀបចំយន្តការការពារប្រាក់បញ្ញើដឹកនាំដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងមានការចូលរួមពីតំណាងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុផងដែរ និង ii/-ការបង្កើតអង្គភាពការពារប្រាក់បញ្ញើ និងក្របខ័ណ្ឌដំណោះស្រាយគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលស្ថិតក្រោមចំណុះអគ្គនាយកដ្ឋានបច្ចេកទេសនៃធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។

១០- វឌ្ឍនភាពការងារផ្សេងៗ

ក- វឌ្ឍនភាពក្នុងការអនុវត្តស្តង់ដាររបាយការណ៍ទាក់ទងនឹងហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិនៃកម្ពុជា (CIFRS) របស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ

បន្ទាប់ពីដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការនូវប្លង់គណនីឯកភាព សៀវភៅណែនាំ និងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំខែ[២៤] ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានបន្តពិនិត្យឡើងវិញ និងកែតម្រូវលើទម្រង់របាយការណ៍នានា ឱ្យស្របតាមស្តង់ដា CIFRS។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាក៏បានបន្តពិភាក្សាជាមួយក្រុមហ៊ុនសវនកម្មក្នុងការបង្កើតគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការកំណត់តម្លៃទ្រព្យធានា សម្រាប់គណនាសំវិធានធនតាមស្តង់ដា CIFRS ៩។

ទន្ទឹមនេះ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ក្រុមហ៊ុនភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ និងគ្រឹះស្ថានឥណទានជនបទត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការនូវប្លង់គណនីឯកភាព សៀវភៅណែនាំ និងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំខែ ដែលរួមមាន របាយការណ៍ស្តីពីទ្រព្យសកម្មនិងទ្រព្យអកម្ម របាយការណ៍ស្តីពីចំណូលនិងចំណាយ របាយការណ៍ស្តីពីប្រាក់ចំណូលលម្អិតផ្សេងទៀត និងរបាយការណ៍ស្តីពីក្រៅតារាងតុល្យការ សម្រាប់ការអនុវត្តគម្រោង CIFRS សម្រាប់អង្គភាពធុនតូចនិងមធ្យម។

ក្រៅពីនេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានសិក្សាស្រាវជ្រាវនិងដោះស្រាយនូវបញ្ហាពាក់ព័ន្ធនឹងស្តង់ដា CIFRS ទៅលើបទប្បញ្ញត្តិផ្សេងៗផងដែរ។

---

[២៤] ដែលរួមមាន របាយការណ៍ស្តីពីទ្រព្យសកម្មនិងទ្រព្យអកម្ម របាយការណ៍ស្តីពីចំណូលនិងចំណាយ របាយការណ៍ស្តីពីប្រាក់ចំណូលលម្អិតផ្សេងទៀត និងរបាយការណ៍ស្តីពីក្រៅតារាងតុល្យការ សម្រាប់ការអនុវត្តគម្រោង CIFRS។

ខ- កិច្ចសម្របសម្រួលរវាងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងអគ្គស្នងការដ្ឋាននគរបាលជាតិ

ដើម្បីចូលរួមទប់ស្កាត់សកម្មភាពប្រតិបត្តិការធនាគារមិនស្របច្បាប់ និង/ឬមិនមានការអនុញ្ញាត ពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានបង្កើតក្រុមការងារសម្របសម្រួលជាមួយអគ្គស្នងការដ្ឋាននគរបាលជាតិ។ ក្រុមការងារនេះមានតួនាទី-ភារកិច្ច ដូចតទៅ៖ i/-ស្រាវជ្រាវ តាមដានកំណត់មុខសញ្ញា និងប្រមូលព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងប្រតិបត្តិការធនាគារមិនស្របច្បាប់ ឬមិនមានការអនុញ្ញាតពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ii/-ជូនដំណឹង និងសហការជាមួយអគ្គស្នងការដ្ឋាននគរបាលជាតិ ដើម្បីរៀបចំផែនការ ឬវិធានការដោះស្រាយ ទៅលើក្រុមហ៊ុន ឬបុគ្គលដែលធ្វើប្រតិបត្តិការធនាគារដោយគ្មានច្បាប់អនុញ្ញាត iii/-សហការ ឬចុះប្រតិបត្តិការដល់ទីកន្លែងជាមួយនឹងអគ្គស្នងការដ្ឋាននគរបាលជាតិ ដើម្បីប្រមូលភស្តុតាង និងចាត់វិធានការចំពោះក្រុមហ៊ុន ឬបុគ្គលល្មើសច្បាប់ iv/-រាយការណ៍ស្តីពីវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តមុខងារភារកិច្ចខាងលើជូនថ្នាក់ដឹកនាំធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និង v/-បំពេញមុខងារនិងភារកិច្ចផ្សេងៗទៀតដែលថ្នាក់នាំធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាប្រគល់ជូន។

ម្យ៉ាងទៀត ក្រុមការងារសម្របសម្រួលនេះ ក៏បានសហការជាមួយក្រុមការងារចុះស្រាវជ្រាវដកពិសោធន៍ប្រព័ន្ធសន្តិសុខ-សុវត្ថិភាព គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដោយផ្តោតសំខាន់ទៅលើការពង្រឹងសន្តិសុខ-សុវត្ថិភាពនៅតាមបណ្តាគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុផងដែរ។

V- ការផ្គត់ផ្គង់សេវាធនាគារកណ្តាល

១- ប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់

ក- ការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់

ប្រព័ន្ធទូទាត់ត្រូវបានធ្វើទំនើបកម្មតាមរយៈការអភិវឌ្ឍ និងដាក់ឱ្យដំណើរការប្រព័ន្ធទូទាត់ថ្មីៗបន្ថែមទៀត។ កាលពីថ្ងៃទី២៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២០ ប្រព័ន្ធបាគងត្រូវបានដាក់ឱ្យដំណើរការជាផ្លូវការដែលនឹងបម្រើជាប្រព័ន្ធទូទាត់កន្លោង (Backbone Payment System) មួយជួយសម្រួលការផ្ទេរប្រាក់និងទូទាត់សងប្រាក់ឆ្លងគ្រឹះស្ថានជាអេឡិចត្រូនិកប្រកបដោយសុវត្ថិភាពនិងប្រសិទ្ធភាព។ បច្ចុប្បន្នប្រព័ន្ធបាគងមានគ្រឹះស្ថានសមាជិកចំនួន១៨ អាចដាក់ឱ្យប្រព័ន្ធដំណើរការជាផ្លូវការ ចំណែកសមាជិកផ្សេងទៀតកំពុងតភ្ជាប់ប្រព័ន្ធ។ ដោយឡែក ប្រព័ន្ធខេមបូឌានស៊ែស្វីចនិងប្រព័ន្ធវីផែលផេកំពុងត្រូវបានដាក់ឱ្យដំណើរការបឋម និងគ្រោងដាក់ឱ្យដំណើរការជាផ្លូវការក្នុងពេលឆាប់ៗខាងមុខ។ លើសពីនេះ ចំនួនគ្រឹះស្ថានដែលបានបញ្ចប់ការធ្វើសន្ធានកម្ម និងចូលរួមក្នុងដំណើរការបឋមប្រព័ន្ធខេមបូឌានស៊ែស្វីចកើនដល់ ២៧ គ្រឹះស្ថាន និងប្រព័ន្ធវីផែលផេមានចំនួន១១គ្រឹះស្ថាន។ ទន្ទឹមនេះ ប្រព័ន្ធទូទាត់ដុលភ្លាមៗ (RTGS) ដែលជាប្រព័ន្ធទូទាត់តម្លៃធំក៏កំពុងត្រូវបានអភិវឌ្ឍសម្រាប់សម្រួល និងកាត់បន្ថយហានិភ័យចំពោះប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់តម្លៃធំអន្តរធនាគារ ជាពិសេសប្រតិបត្តិការទូទាត់ក្នុងទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ។

ប្រអប់ ៤ ៖ ប្រកាសនិងសេចក្តីជូនដំណឹងពាក់ព័ន្ធនឹងប្រព័ន្ធទូទាត់ដែលបាន ដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នៅក្នុងឆ្នាំ២០២០

ប្រកាសនិងសេចក្តីជូនដំណឹងពាក់ព័ន្ធនឹងប្រព័ន្ធទូទាត់ដែលដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នៅក្នុងឆ្នាំ ២០២០៖ i/-ប្រកាសស្តីពីវិធាននិងនីតិវិធីប្រព័ន្ធបាគងដើម្បីគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធនិងការអនុវត្ត តាមរបស់គ្រឹះស្ថានសមាជិកឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព ii/-ប្រកាសស្តីពីស្លាកសញ្ញាប្រព័ន្ធបាគងនិង ប្រព័ន្ធរីថែលផេក៏ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត ដែលប្រកាសនេះនឹងជួយពង្រឹងការប្រើប្រាស់ ស្លាកសញ្ញា ប្រព័ន្ធទាំងពីរឱ្យបានត្រឹមត្រូវដោយគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ iii/-ប្រកាសស្តីពីគំរូបរិច្ឆិន្នភាព បច្ចេកទេសខេអេចឃ្យូអរកូត (KHQR Code) សម្រាប់ការទូទាត់សងប្រាក់ដែលប្រកាសនេះកំណត់ នូវស្តង់ដា QR កូត សម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា ដើម្បីសម្រួលដល់ការទូទាត់ឆ្លងគ្នា (interoperability) រវាងគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងការអនុវត្តគម្រោងភ្ជាប់ការទូទាត់ជាមួយប្រទេសក្នុងតំបន់ និង iv/-សេចក្តីជូនដំណឹងកំណត់ឱ្យគ្រឹះស្ថានសមាជិកអនុវត្តស្តង់ដា Chip EMV លើប័ណ្ណទូទាត់ និងគោលការណ៍សុវត្ថិភាពលើម៉ាស៊ីន ATM និង POS ដើម្បីរួមចំណែកពង្រឹងសុវត្ថិភាពនៃការ ទូទាត់តាមប្រព័ន្ធខេមបូឌានស៊ែស្វីច។

ដើម្បីទប់ស្កាត់ហានិភ័យផ្សេងៗដែលអាចកើតមានឡើង ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបន្តតាមដាន និងត្រួតពិនិត្យទាំងប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ និងគ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់។ ការត្រួតពិនិត្យ លើឯកសារនិងដល់ទីកន្លែងចំពោះគ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់សងប្រាក់ត្រូវបានអនុវត្តជាប្រចាំ ដោយ អនុលោមតាមច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិនានាជាធរមានផ្អែកលើហានិភ័យ និងការគោរពតាមបទប្បញ្ញត្តិ។

២- ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់

ក- ប្រព័ន្ធផាត់ទាត់ជាតិ៖ ប្រព័ន្ធផាត់ទាត់ជាតិមានសមាជិកចំនួន ៤៦ (សមាជិកផ្ទាល់ ៣៤ និងសមាជិកមិនផ្ទាល់ ១២) និងមានមណ្ឌលដោះដូរមូលប្បទានប័ត្រ ៦ នៅតាមសាខាធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា រួមមាន ខេត្តសៀមរាប (សមាជិក ២៤) ខេត្តព្រះសីហនុ (សមាជិក ១៩) ខេត្តកំពង់ចាម (សមាជិក ១៦) ខេត្តបាត់ដំបង (សមាជិក ១៧) ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ (សមាជិក ៥) និងខេត្តស្វាយរៀង (សមាជិក៦)។ មណ្ឌលដោះដូរមូលប្បទានប័ត្រទាំង ៦ ធ្វើតែសកម្មភាពដោះដូរមូលប្បទានប័ត្រ រូបវន្តប៉ុណ្ណោះ។

ប្រព័ន្ធផាត់ទាត់ជាតិ បានដំណើរការទូទាត់លើឧបករណ៍ទូទាត់ ២ ប្រភេទគឺ មូលប្បទានប័ត្រ និងបញ្ជាផ្ទេរឥណទាន ៖

- **សេវាទូទាត់មូលប្បទានប័ត្រ៖** ការទូទាត់មូលប្បទានប័ត្រជាប្រាក់រៀលមាន ២៣,៩ ទ្រីលាន រៀល (៣៥,៨៩ ពាន់សន្លឹក) កើនឡើង ៧៩,៧% ហើយការទូទាត់មូលប្បទានប័ត្រជាប្រាក់ដុល្លារ អាមេរិកមាន ៥១,៧ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក (១,២ លានសន្លឹក) កើនឡើង ១៤,៥%។

- **សេវាទូទាត់បញ្ញើផ្ទេរឥណទាន៖** ការទូទាត់បញ្ញើផ្ទេរឥណទានដែលជាឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់អេឡិចត្រូនិកក៏មានការកើនឡើងផងដែរ ដោយប្រតិបត្តិការបញ្ញើផ្ទេរឥណទានជាប្រាក់រៀលមាន ៤,៥ ទ្រីលានរៀល (៩,៥ ពាន់ប្រតិបត្តិការ) កើនឡើង ៦១% ខណៈដែលប្រតិបត្តិការបញ្ញើផ្ទេរឥណទានជាប្រាក់ដុល្លារអាមេរិកមាន ៧,៨ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក (៣០៨,៦ ពាន់ប្រតិបត្តិការ) កើនឡើង ២,៦%។

កំណើននៃការប្រើមូលប្បទាប័ត្រ និងបញ្ញើផ្ទេរឥណទាន បង្ហាញអំពីកំណើនទូទាត់ក្នុងសេដ្ឋកិច្ចដោយប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ទូទាត់អេឡិចត្រូនិក និងមូលប្បទានប័ត្រជំនួសឱ្យការប្រើប្រាស់សាច់ប្រាក់។

ខ- ប្រព័ន្ធសេវាទូទាត់រហ័ស៖ ប្រព័ន្ធសេវាទូទាត់រហ័សមានសមាជិកសរុបចំនួន ៥៦ ដោយរួមទាំងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើចំនួន ៦។ ប្រព័ន្ធសេវាទូទាត់រហ័ស បានដំណើរការទូទាត់លើប្រតិបត្តិការបញ្ញើផ្ទេរឥណទានជាប្រាក់រៀលចំនួន ១៩០,២៥ ប៊ីលានរៀល (៤៤,៥៧ ពាន់ប្រតិបត្តិការ) កើនឡើងជិត២ដង។

គ- ប្រព័ន្ធខេមបូឌានស៊ែរស្វីច (CSS)៖ ប្រព័ន្ធ CSS មានសមាជិកចំនួន ៤៨ គ្រឹះស្ថាន ក្នុងនោះសមាជិកផ្ទាល់ដែលជាធនាគារពាណិជ្ជមាន ៤០ សមាជិកផ្ទាល់ជាគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើមាន ៦ និងសមាជិកមិនផ្ទាល់ជាធនាគារពាណិជ្ជមាន ២។ ប្រព័ន្ធ CSS បានដំណើរការលើប្រតិបត្តិការប័ណ្ណឥណពន្ធជាប្រាក់រៀលសរុប ៣៩,១ ប៊ីលានរៀល (២១៦,៣៩ ពាន់ប្រតិបត្តិការ) កើនឡើង ២ដង ហើយប្រតិបត្តិការជាប្រាក់ដុល្លារអាមេរិកមាន ៤,២ លានដុល្លារអាមេរិក (៤៣ ពាន់ប្រតិបត្តិការ) កើនឡើង ១១,៦%។

ឃ- សេវាផ្ទេរប្រាក់តាមប្រព័ន្ធធនាគារអនឡាញ (OBS)៖ ប្រតិបត្តិការផ្ទេរប្រាក់តាមប្រព័ន្ធ OBS[២៥] មាន ៣០.២៨៥ ប្រតិបត្តិការ ស្មើនឹង ១៨៧,៦ទ្រីលានរៀល (កើន ១៨,៨%) ក្នុងនោះការផ្ទេរប្រាក់រវាងគណនីនៅស្នាក់ការកណ្តាលជារៀលមាន ១៧.៩២៨ ប្រតិបត្តិការ ស្មើនឹង ៦០,១ ទ្រីលានរៀល (កើន ១៩,៧%) និងជាប្រាក់ដុល្លារអាមេរិកមាន ១០.៦៦៣ ប្រតិបត្តិការ ស្មើនឹង ៣០,៧ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក (កើន ១៨,៨%) និងការផ្ទេរប្រាក់ពីគណនីនៅស្នាក់ការកណ្តាលទៅសាខារាជធានី-ខេត្តជារៀលមាន ៩១៦ ប្រតិបត្តិការ ស្មើនឹង ២,៤ ទ្រីលានរៀល (កើន ១,៧%) និងជាដុល្លារអាមេរិកមាន ៧៧៩ ប្រតិបត្តិការ ស្មើនឹង ៥៩៤,១ លានដុល្លារអាមេរិក (កើន ២០,៩%)។

ង- សេវាគ្រប់គ្រងគណនី៖ គណនីសរុបដែលបានបើកនៅស្នាក់ការកណ្តាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាមានចំនួន ១.៨៩៥ គណនី (កើន ៤%) ក្នុងនោះ ស្ថាប័នរដ្ឋមាន ៩៣១គណនី (កើន ២៧ គណនី) គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុមាន ៩២៧ គណនី (កើន ៤៦គណនី) និងអង្គភាពផ្សេងៗ (ដូចជា ធនាគារកណ្តាលបរទេស គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិសាធារណៈ និងមន្ទីរសាការី) មាន ៣៧គណនី។

---

[២៥] ប្រតិបត្តិការតាមប្រព័ន្ធ OBS រវាងគណនីនៅស្នាក់ការកណ្តាល មិនត្រូវបានគិតកម្រៃសេវាទេ ប៉ុន្តែការផ្ទេរប្រាក់ពីគណនីនៅស្នាក់ការកណ្តាលទៅគណនីនៅសាខារាជធានី-ខេត្ត ត្រូវគិតកម្រៃសេវា ០,១% នៃចំនួនប្រាក់ផ្ទេរ ដែលកម្រៃអតិបរមាគឺ ៤លានរៀល និងអប្បបរមា ១២.០០០ រៀល។ ចំពោះការផ្ទេរប្រាក់ដែលជាថវិការដ្ឋមិនត្រូវបានគិតកម្រៃសេវាទេ។

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានបន្តគាំទ្រនិងសហការអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងដំណាក់កាលទី៣ (២០១៦-២០២០) ដែលជាដំណាក់កាល "ការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយ" ជាពិសេសតាមរយៈការប្រើប្រាស់សេវាប្រព័ន្ធ OBS ដែលត្រូវធ្វើសន្ធានកម្មជាមួយប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (FMIS)។ ជាក់ស្តែង ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានបើកគណនីប្រាក់រង្វាន់ និងសម្របសម្រួលការផ្ទេរថវិកា និងការផ្ទេរប្រាក់បៀវត្សរ៍ (២ដងក្នុង១ខែ) របស់មន្ត្រីរាជការ និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធដែលបើកគណនីនៅធនាគារដៃគូដោយអនុវត្តថវិការបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

៣- ការគ្រប់គ្រងចរាចរណ៍ធនប័ត្រ

ក- សកម្មភាពបេឡាប្រតិបត្តិការ

ការទទួលនិងបើកប្រាក់រៀលជាមួយគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងស្ថាប័នរដ្ឋ បានកើនឡើង ២៩,៦% និង ១១,៦% រៀងគ្នា ខណៈដែលការទទួលប្រាក់ដុល្លារអាមេរិកបានថយចុះ -៧,៦% និងការបើកប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក បានកើនឡើង ៤៥,៥% ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៩។

ក្រាហ្វ ៣៥ ៖ ការទទួលនិងបើកប្រាក់រៀល

(គិតជាប៊ីលានរៀល, ឆ្នាំ២០១៦ - ២០២០)

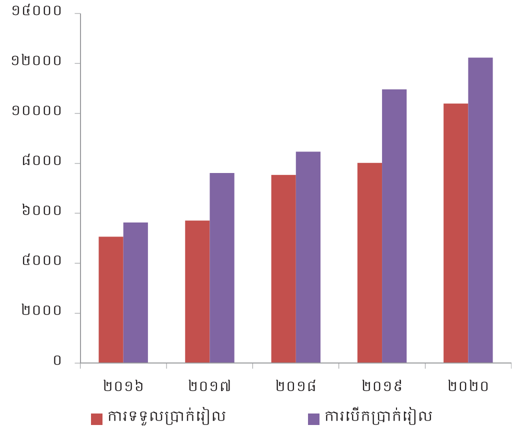

ក្រាហ្វ ៣៦ ៖ ការទទួលនិងបើកប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក

(គិតជាលានដុល្លារអាមេរិក, ឆ្នាំ២០១៦ - ២០២០)

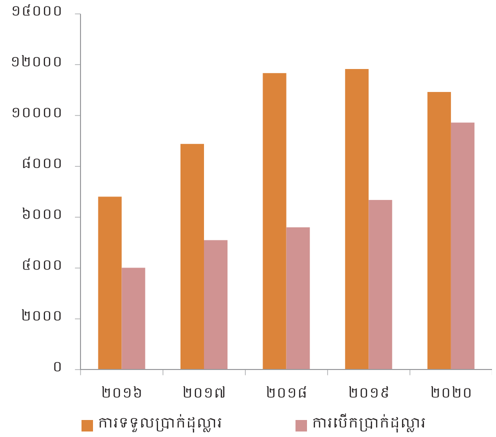

ប្រភព៖ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

ខ- ការងារគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់

ក្រដាសប្រាក់រៀលគ្រប់ប្រភេទត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់ទៅក្នុងចរាចរណ៍ ដើម្បីបំពេញតម្រូវការរបស់សាធារណជនទូទាំងប្រទេស ហើយក្រដាសប្រាក់ចាស់ត្រូវបានប្រមូលមកវិញ និងការប្តូរក្រដាសប្រាក់រៀលថ្មីជូនប្រជាជន និងអាជីវករ។ ទន្ទឹមនេះ គុណភាពនិងសោភ័ណភាពក្រដាសប្រាក់ត្រូវបានពង្រឹងជាលំដាប់តាមរយៈការផ្លាស់ប្តូររចនាបថថ្មីស្របតាមការរីកចម្រើននៃបច្ចេកវិទ្យា ក្នុងគោលបំណងទប់ស្កាត់ការក្លែងបន្លំក្រដាសប្រាក់ ហើយលើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលថែមទៀត។ ម្យ៉ាងវិញទៀត យុទ្ធនាការស្រឡាញ់ប្រាក់រៀលបានជួយសម្រួលដល់ប្រជាពលរដ្ឋ ប្តូរក្រដាសប្រាក់

រៀលថ្មីដោយទូលំទូលាយ ជាពិសេសក្នុងឱកាសបុណ្យប្រពៃណីជាតិធំៗ ដូចជា បុណ្យចូលឆ្នាំខ្មែរ និងបុណ្យភ្ជុំបិណ្ឌ ជាដើម។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាក៏បានរៀបចំទិវាប្រាក់រៀល និងការតាំងពិព័រណ៍ប្រវត្តិរូបិយវត្ថុជាតិ កាលពីថ្ងៃទី២៨ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២០ ដើម្បីអបអរសាទរទិវាប្រាក់រៀលខួបលើកទី៤០ នៃការដាក់ឱ្យចរាចរប្រាក់រៀលឡើងវិញ ផងដែរ។

ការផ្គត់ផ្គង់ប្រាក់រៀលទៅឱ្យសាខារាជធានី-ខេត្ត បានថយចុះ -១,៩% ខណៈដែលការដឹកជញ្ជូនប្រាក់រៀលចាស់និងលើសពីតម្រូវការមកស្នាក់ការកណ្ដាលវិញ បានកើនឡើង ៣៦,៣%។ ចំណែកឯការផ្គត់ផ្គង់ប្រាក់ដុល្លារអាមេរិកទៅឱ្យសាខា បានកើនឡើង ៨៨,៨% ខណៈដែលការដឹកជញ្ជូនប្រាក់ដុល្លារអាមេរិកមកស្នាក់ការកណ្ដាលវិញបានថយចុះ -២៩,៩% ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៩។

ក្រាហ្វ ៣៧ ៖ ប្រាក់រៀលដឹកទៅ-មកសាខា ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
(គិតជាប៊ីលានរៀល, ឆ្នាំ២០១៦ - ២០២០)

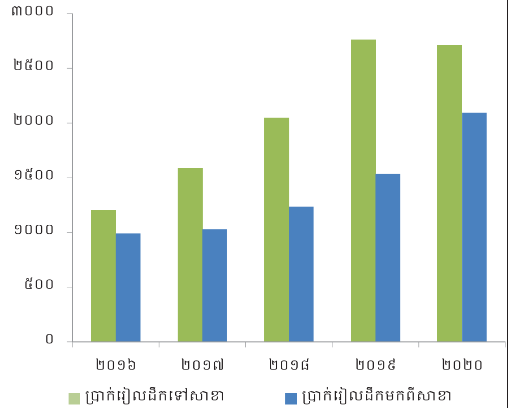

ក្រាហ្វ ៣៨ ៖ ប្រាក់ដុល្លារអាមេរិកដឹកទៅ-មកសាខា ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
(គិតជាលានដុល្លារអាមេរិក, ឆ្នាំ២០១៦ - ២០២០)

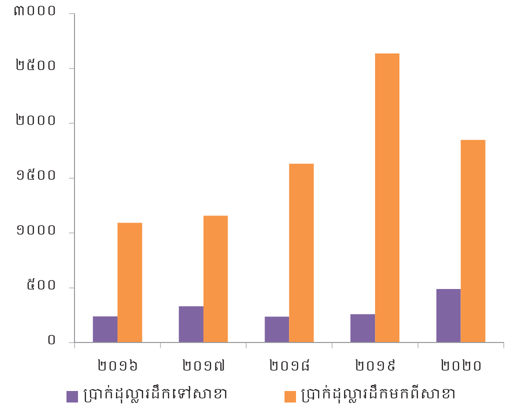

ប្រភព៖ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

ក្រោមកិច្ចសហការជាប្រចាំជាមួយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច និងគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រដាសប្រាក់រៀលក្លែងក្លាយ (ដែលភាគច្រើនមានលក្ខណៈជាប្រភេទថតចម្លង) និងក្រដាសប្រាក់ដុល្លារអាមេរិកក្លែងក្លាយដែលបានដកហូត បានថយចុះ -៦០% និង -៦០,២% រៀងគ្នា ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៩ ក្នុងនោះ ក្រដាសប្រាក់ក្លែងក្លាយដែលបានដកហូតមានប្រភេទ ១០.០០០ រៀល និង ១០០ ដុល្លារអាមេរិក។

VI- ការងារប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម

១- ការរាយការណ៍ប្រតិបត្តិការរបស់បុគ្គលរាយការណ៍

បើទោះបីជាមានសភាពការណ៍វិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩ ក្នុងឆ្នាំ២០២០ នេះក្តី ក៏សកម្មភាពរាយការណ៍ប្រតិបត្តិការទាំងនោះ នៅតែបន្តជាប្រក្រតី។ ទន្ទឹមនេះ អង្គភាពស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា (ស.ហ.ក) បានភ្ជាប់ប្រព័ន្ធរាយការណ៍ជាមួយធនាគារពាណិជ្ជចំនួន៥ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុចំនួន១៤ និងក្រុមហ៊ុនភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុចំនួន៥ បន្ថែមទៀត។ ស.ហ.ក ក៏បាននិងកំពុងសម្របសម្រួលភ្ជាប់ប្រព័ន្ធរាយការណ៍ ជូនបុគ្គលរាយការណ៍ថ្មីៗ ជាបន្តបន្ទាប់។

២- ការពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិ និងការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចនិងការយល់ដឹងរបស់បុគ្គលរាយការណ៍

ក្រោមជំនួយបច្ចេកទេសពីមូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ (IMF) និងក្រសួងមហាផ្ទៃអូស្ត្រាលី ស.ហ.ក រៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម និងច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងហិរញ្ញប្បទានដល់ការរីកសាយភាយអាវុធមហាប្រល័យ ដែលត្រូវបានប្រកាសដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នាថ្ងៃទី២៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២០ ជាមួយនឹងច្បាប់ស្តីពីការជួយគ្នាទៅវិញទៅមកផ្នែកច្បាប់ក្នុងវិស័យព្រហ្មទណ្ឌ។ ច្បាប់ទាំងនេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើងក្នុងគោលបំណងជំរុញប្រសិទ្ធភាពនៃក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តនៅកម្ពុជាពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ ហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម និងហិរញ្ញប្បទាន ដល់ការរីកសាយភាយអាវុធមហាប្រល័យ។ ទន្ទឹមនេះ នៅថ្ងៃទី១០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២០ ស.ហ.ក បានចេញផ្សាយសេចក្តីណែនាំស្តីពីការកំណត់ចំនួនទឹកប្រាក់ក្នុងការអនុវត្តវិធានការយកចិត្តទុកដាក់ស្គាល់អតិថិជនសម្រាប់កាស៊ីណូ និងគ្រឹះស្ថានល្បែងស៊ីសងផ្សេងៗ ស្របតាមស្តង់ដានិងឧត្តមានុវត្តអន្តរជាតិ។

សម្រាប់ឆ្នាំ២០២០នេះ ស.ហ.ក បានបន្តជាប្រក្រតីក្នុងការពិនិត្យនិងតាមដានលើការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ក្នុងនោះមានការវាយតម្លៃគុណវុឌ្ឍិនិងបទពិសោធន៍របស់មន្ត្រីប្រតិបត្តិតាមរយៈប្រព័ន្ធអនឡាញ និងជួបពិភាក្សាអំពីវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តអនុសាសន៍នៅក្នុងរបាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យដល់ទីកន្លែងជាមួយគ្រឹះស្ថានធនាគារចំនួន ១២ តាមរយៈប្រព័ន្ធអនឡាញ។

ទន្ទឹមនេះ កាលពីថ្ងៃទី២០-២១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០ ស.ហ.ក បានរៀបចំសិក្ខាសាលាចំនួន ៤លើក ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយប្រកាសស្តីពីការដាក់ទណ្ឌកម្មខាងវិន័យដល់គ្រឹះស្ថានធនាគារ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាទូទាត់ ក្រុមហ៊ុនអចលនទ្រព្យ កាស៊ីណូ ក្រុមហ៊ុនភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ អាជីវកម្មប្តូរប្រាក់ និងមុខរបរវិជ្ជាជីវៈមិនមែនហិរញ្ញវត្ថុដែលជាបុគ្គលរាយការណ៍ទាំងអស់ ដោយមានសិក្ខាកាមចូលរួមសរុបចំនួន ៣៣៨រូប។ កាលពីថ្ងៃទី២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២០ ស.ហ.ក បានរៀបចំសិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម និងច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងហិរញ្ញប្បទានដល់ការរីកសាយភាយអាវុធមហាប្រល័យ ដល់បញ្ញត្តិករ មន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ ព្រះរាជអាជ្ញា និងចៅក្រម ចំនួន ១១០រូប មកពីក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធចំនួន ២៣ និងដល់បុគ្គលរាយការណ៍ក្នុងវិស័យធនាគារ កាស៊ីណូ និងអចលនទ្រព្យ កាលពីថ្ងៃទី២៣-២៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២០ ក្នុងគោលបំណងលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីការអនុវត្តច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិ ក៏ដូចជាជំរុញប្រសិទ្ធភាពនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងស្រុក និងក្នុងតំបន់ក្នុងការទប់ស្កាត់ឧក្រិដ្ឋកម្ម និងការរីករាលដាលនៃការសម្អាតប្រាក់ ហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម និងហិរញ្ញប្បទានដល់ការរីកសាយភាយអាវុធមហាប្រល័យ។

៣-ការពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័នប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម

ច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម បានកែលម្អក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័នប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្មឱ្យកាន់តែច្បាស់មួយកម្រិតទៀត។ ម្យ៉ាងទៀត

រាជរដ្ឋាភិបាលបានចេញអនុក្រឹត្យលេខ១៥២ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២០ ដើម្បីកំណត់រចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងរបស់ ស.ហ.ក ឱ្យស្របតាមស្ថានភាពវិវត្តថ្មីៗ និងទំហំការងារជាក់ស្តែងរបស់ ស.ហ.ក។ បន្ទាប់មក ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានចេញប្រកាសស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃការិយាល័យក្រោមឱវាទរបស់នាយកដ្ឋាននីមួយៗ កាលពីថ្ងៃទី២០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២០។ ទន្ទឹមនេះ ដើម្បីមានជាយន្តការជាន់ខ្ពស់ថ្នាក់ជាតិមួយ គណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលថ្នាក់ជាតិប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម និងហិរញ្ញប្បទានដល់ការរីកសាយភាយអាវុធមហាប្រល័យ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយអនុក្រឹត្យលេខ ១៦០ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២០ ផងដែរ។

៤-កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ

ក- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងស្រុក

ក្នុងឆ្នាំ២០២០នេះ ស.ហ.ក បានចុះអនុស្សរណៈយោគយល់ស្តីពីការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័នមួយចំនួន និងកំពុងពិភាក្សាជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗផ្សេងទៀត ដើម្បីបន្តចុះអនុស្សរណៈយោគយល់ក្នុងការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានទាំងនេះ។

ស.ហ.ក បានជួបប្រជុំជាប្រចាំជាមួយអគ្គស្នងការដ្ឋាននគរបាលជាតិចំនួន ៣លើក ដើម្បីពិនិត្យនិងពិភាក្សាលើ ៖ i/-យន្តការនៃការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន ii/-មតិឆ្លើយតបលើការប្រើប្រាស់ព័ត៌មាន និង iii/-វឌ្ឍនភាពនៃការស៊ើបអង្កេតការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម សម្រាប់ផ្តល់ជូនក្រុមការងារត្រួតពិនិត្យរួមគ្នា នៃប្រទេសអាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិកអំពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ (ICRG-JG)។ ចំពោះកិច្ចសហប្រតិបត្តិការពហុភាគី ស.ហ.ក បានជួបប្រជុំជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័ន ដែលជាសមាជិកក្រុមការងារបច្ចេកទេសអន្តរក្រសួងប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ចំនួន ៥លើក ដើម្បីពិនិត្យលើវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពរបស់ក្រុមការងារ ICRG-JG និងផែនការសកម្មភាពនៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣។ ដោយឡែក ស.ហ.ក បានចូលរួមការងារប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រឿងញៀន ស្របតាមផែនការយុទ្ធសាស្ត្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

ខ- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ

ស.ហ.ក ក៏បានចុះអនុស្សរណៈយោគយល់ស្តីពីការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានទាក់ទងនឹងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្មជាមួយអង្គភាពស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនីហ្សេរីយ៉ា ម៉ាដាហ្គាស្កា នូវែលសេឡង់ និងឥណ្ឌា។

ចំពោះកិច្ចសហប្រតិបត្តិការពហុភាគី ស.ហ.ក បានសហការជាមួយក្រុមប្រទេសអាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិកស្តីពីការសម្អាតប្រាក់ (APG) ដើម្បីពង្រឹងប្រព័ន្ធប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់នៅក្នុងតំបន់ និងការដំឡើងចំណាត់ថ្នាក់របស់ប្រទេសកម្ពុជា។ ក្នុងនោះ ស.ហ.ក បានបន្តចូលរួមកិច្ចប្រជុំពិភាក្សាមួយចំនួនជាមួយ APG អំពីបញ្ហាប្រឈមថ្មីៗនិងការរៀបចំគោលនយោបាយឆ្លើយតបពាក់ព័ន្ធនឹងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្មក្នុងតំបន់។

ទន្ទឹមនេះ ស.ហ.ក បានសហការជាមួយក្រុមអង្គភាពស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ (Egmont Group) ក្នុងការចូលរួមសិក្ខាសាលាតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ សម្រាប់ប្រធានអង្គភាពស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ

ដែលរៀបចំដោយលេខាធិការដ្ឋាន Egmont ក្នុងគោលបំណងពិភាក្សា និងចែករំលែកបទពិសោធន៍ដល់សមាជិកក្រុម Egmont ពាក់ព័ន្ធនឹងហានិភ័យនៃការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ដែលបណ្តាលមកពីការវិវត្តថ្មីៗនៃបច្ចេកវិទ្យា នៅក្នុងបទល្មើសសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ដូចជា បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ អ្នកផ្តល់សេវាទ្រព្យសកម្មនិម្មិត និងអ្នកផ្តល់សេវាទូទាត់តាមទូរស័ព្ទ និងបានចូលរួមកិច្ចប្រជុំ ក៏ដូចជាផ្តល់ធាតុចូលដល់ក្រុមការងារប្រចាំតំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក (Asia Pacific Regional Group) ដែលរៀបចំដោយលេខាធិការដ្ឋាន Egmont ជាប្រចាំ ដើម្បីតាមដានពីវឌ្ឍនភាពគម្រោងថ្មី និងការកែសម្រួលអំពីគោលនយោបាយនិងនីតិវិធីការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន ជំនួយបច្ចេកទេស និងការចូលជាសមាជិកភាពរបស់ប្រទេសមួយចំនួនរបស់ក្រុម Egmont។

VII- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ

១- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការពហុភាគី

ទោះក្នុងកាលៈទេសៈដែលជំងឺកូវីដ-១៩កំពុងរាតត្បាតជាសកល ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបន្តខិតខំពង្រឹងកិច្ចសហការប្រតិបត្តិការជាមួយស្ថាប័នអន្តរជាតិដែលជាដៃគូតាមរយៈការចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំ និងសិក្ខាសាលា តាមប្រព័ន្ធអនឡាញ និងការចូលជួបពិភាក្សាជាមួយអ្នកតំណាងស្ថាប័នប្រចាំនៅកម្ពុជា ជាដើម។ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការពហុភាគីសំខាន់ៗ រួមមាន៖ i/-មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិបានបន្តផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស ពិសេសទៅលើការពង្រឹងការងារចងក្រងស្ថិតិវិស័យក្រៅប្រទេស និងការចងក្រងសន្ទស្សន៍ថ្លៃអចលនទ្រព្យ និងការជួយតាមដានស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច ii/-ធនាគារពិភពលោកបានផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេសដល់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាពាក់ព័ន្ធនឹងការសិក្សាវាយតម្លៃទីផ្សារផ្ទេរប្រាក់អន្តរជាតិ iii/-ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីបានផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេសក្នុងការអនុវត្តអនុកម្មវិធីទី៣នៃកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុប្រកបដោយបរិយាបន្ន ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ បរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ និងចំណេះដឹងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ។

ចំពោះកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងក្របខ័ណ្ឌអាស៊ាន ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានបន្តរួមចំណែកនិងសហការសម្រេចនូវវឌ្ឍនភាពសំខាន់ៗ ដូចជា៖ i/-ការពិនិត្យ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តផែនទីវាយតម្លៃសេរីភាវូបនីយកម្មគណនីមូលធននិងអនុម័តសេចក្តីព្រាងចុងក្រោយស្តីពីក្របខ័ណ្ឌទូទាត់ជារូបិយវត្ថុក្នុងតំបន់អាស៊ាន ii/-ការចុះហត្ថលេខាលើកញ្ចប់ទី៨ និងបន្តការចរចាលើការប្តេជ្ញាសេវាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងកញ្ចប់ទី៩ iii/-ការអនុវត្តក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយសម្រាប់ការភ្ជាប់ប្រព័ន្ធទូទាត់រាយភ្លាមៗ តាមរយៈការភ្ជាប់ប្រព័ន្ធទូទាត់ជាមួយប្រទេសក្នុងតំបន់ iv/-ការពង្រឹងតួនាទីទីផ្សារមូលធនអាស៊ានសំដៅគាំទ្រការធ្វើហិរញ្ញប្បទានហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ លើកកម្ពស់កម្មវិធីហិរញ្ញប្បទានបៃតង និងបង្កើតក្រុមការងារសម្រាប់ធ្វើហិរញ្ញប្បទានប្រកបដោយចីរភាព និងហិរញ្ញប្បទានហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ v/-ការផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ស្តីពីក្របខ័ណ្ឌធនាគារឌីជីថល, រៀបចំផែនទីបង្ហាញផ្លូវដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការបន្សីបទប្បញ្ញត្តិចំពោះការអនុវត្តក្របខ័ណ្ឌបាសែលលើផ្នែកដើមទុន និង IFRS9, និងបញ្ចប់សម្រង់បញ្ជីអំពីបទដ្ឋាននៃការត្រួតពិនិត្យ និងការគ្រប់គ្រង ស្រោចស្រង់ និងដោះស្រាយវិបត្តិ vi/-ការជំរុញការដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយគាំទ្រនានា ដើម្បីលើកកម្ពស់បរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុក្នុងតំបន់ និងបានឯកភាពចាប់ផ្តើមរៀបចំទិវាសន្សំអាស៊ាន នៅរៀងរាល់ថ្ងៃទី៣១ ខែតុលា vii/-ការគាំទ្រការកសាង

សមត្ថភាពមន្ត្រីធនាគារកណ្តាលរបស់ប្រទេស BCLMV ក្រោមសសរស្តម្ភ៣[២៦] viii/-ការចុះអនុស្សរណៈយោគយល់ ពាក់ព័ន្ធនឹងផ្លែតហ្វមចែករំលែកព័ត៌មាននិង Cybersecurity Resilience អាស៊ាន (CRISP) និង ix/-ការបញ្ចប់ភាពជាសហប្រធាននៃកិច្ចប្រជុំគណៈកម្មាធិការជាន់ខ្ពស់អាស៊ានរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាជាមួយធនាគារកណ្តាលឥណ្ឌូណេស៊ីដោយជោគជ័យក្នុងរយៈពេល២ឆ្នាំកន្លងទៅ ហើយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាក៏ត្រូវបានជ្រើសរើសធ្វើជាសហប្រធានគណៈកម្មការបរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុអាស៊ាន (WC-FINC) ជាមួយធនាគារកណ្តាលឥណ្ឌូណេស៊ី សម្រាប់រយៈពេល ២ឆ្នាំ ដោយចាប់ផ្តើមពីខែសីហា ឆ្នាំ២០២០ និងបញ្ចប់នៅខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២២ ផងដែរ។

ក្រោមក្របខ័ណ្ឌកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអាស៊ាន+៣ ការងារសំខាន់ដែលសម្រេចបាន រួមមាន៖ i/-ការធ្វើវិសោធនកម្មនៃកិច្ចព្រមព្រៀងពហុនីយកម្មគំនិតផ្តួចផ្តើមឈៀងម៉ៃ (CMIM) ក្នុងនោះរួមមានការដំឡើងទំហំទឹកប្រាក់ឥណទាននៃ CMIM មិនភ្ជាប់ជាមួយលក្ខខណ្ឌរបស់មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ (IMF Delinked Portion) ពី ៣០% ទៅ ៤០% និងការប្រើប្រាស់រូបិយវត្ថុក្នុងស្រុកសម្រាប់យន្តការ CMIM អាស្រ័យតាមគោលការណ៍ស្ម័គ្រចិត្ត និងតម្រូវការជាក់ស្តែង ii/-ការកែសម្រួលគោលការណ៍ប្រតិបត្តិនៃកិច្ចព្រមព្រៀង CMIM iii/-ការពង្រឹងការអនុវត្តប្រតិបត្តិការ CMIM តាមរយៈការធ្វើការសាកល្បង (Test Run) លើកទី១១ ដោយមានការដកសាច់ប្រាក់ជាក់ស្តែង iv/-ការអនុម័តផែនការសកម្មភាពរយៈពេលមធ្យមរបស់អង្គភាព AMRO ឆ្នាំ២០២០-២០២៤ v/-ការបង្កើតក្រុមការងារដើម្បីសិក្សាពីគំនិតផ្តួចផ្តើមថ្មីៗដើម្បីពង្រឹងនិងពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុអាស៊ាន+៣ និង vi/-ការជំរុញការចេញផ្សាយសញ្ញាបណ្ណជារូបិយវត្ថុក្នុងស្រុកសំដៅកៀរគរការសន្សំនិងការវិនិយោគក្នុងតំបន់។

ក្រៅពីនេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាក៏បានពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ៖ i/-ជាមួយមូលនិធិអភិវឌ្ឍន៍មូលធនរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ (UNCDF) តាមរយៈការចុះកិច្ចព្រមព្រៀងថ្មីមួយទៀតដើម្បីរៀបចំធ្វើការប្រមូលទិន្នន័យសម្រាប់ធ្វើជាសូចនាករមូលដ្ឋាន (Baseline Indicators) ii/-ជាមួយគណៈកម្មាធិការជាតិអេស្កាប់ (UNESCAP) ដោយបានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងលើជំនួយបច្ចេកទេសសម្រាប់គម្រោងចំនួន ៤ រួមមាន៖ ការសិក្សាពីលទ្ធភាពទទួលបានឥណទានដោយមិនចាំបាច់មានទ្រព្យធានា, ការពង្រីកសមត្ថភាពរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា, កិច្ចសហការជាមួយក្រសួងកិច្ចការនារីក្នុងការជំរុញបរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ស្ត្រី និងការរៀបចំយុទ្ធនាការផ្សព្វផ្សាយចំណេះដឹងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ "ការប្រើ-ប្រាស់លុយដោយភាពវៃឆ្លាត" ក្រោមកិច្ចសហការជាមួយអង្គការ Good Return និង iii/-ជាមួយសហព័ន្ធបរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ (Alliance for Financial Inclusion – AFI) ដោយបានចាត់បញ្ជូនមន្ត្រីចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំ និងកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលនានារបស់ AFI តាមប្រព័ន្ធអនឡាញ។ លើសពីនេះ មន្ត្រីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាក៏បានចូលរួមធ្វើជាវាគ្មិនចែករំលែកពីការអនុវត្តនិងបទពិសោធន៍នានាដែលបាននិងកំពុងអនុវត្ត ជាពិសេសលើប្រធានបទពាក់ព័ន្ធនឹងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុដែលកំពុងមានតួនាទីសំខាន់ក្នុងការលើកកម្ពស់បរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក៏បាននិងកំពុងពិភាក្សានិងសិក្សាអំពី

---

[២៦] សសរស្តម្ភ៣៖ A (វគ្គបណ្តុះបណ្តាលមូលដ្ឋានដែលផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យមានអ្នកចូលរួមបានច្រើន) B (លើការពង្រឹងសមត្ថភាពក្រុមការងារជំនាញ ការចែករំលែកបទពិសោធន៍ពីគ្នាទៅវិញទៅមក និងការពិភាក្សាក្នុងតំបន់) និង C (ការធ្វើទស្សនកិច្ចសិក្សានៅបណ្តាប្រទេសអាស៊ាន-៥)។

លទ្ធភាពនៃកិច្ចសហការជាមួយ AFI ចំពោះការអនុវត្តសកម្មភាពមួយចំនួនពាក់ព័ន្ធនឹងការលើកកម្ពស់ចំណេះដឹងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុផងដែរ។

២- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការទ្វេភាគី

នាដើមឆ្នាំ២០២០ ធនាគារកណ្តាលថៃបានរៀបចំកិច្ចប្រជុំទ្វេភាគីនៅទីក្រុងបាងកក ប្រទេសថៃ។ នាឱកាសនោះដែរ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានិងធនាគារកណ្តាលថៃបានដាក់ឱ្យដំណើរការជាផ្លូវការសេវាទូទាត់ឆ្លងដែនតាមរយៈ QR កូត រវាងប្រទេសកម្ពុជានិងប្រទេសថៃ និងកំពុងបន្តអនុវត្តការភ្ជាប់ប្រព័ន្ធទូទាត់រាយជាមួយប្រទេសផ្សេងៗទៀតក្នុងតំបន់។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាក៏បានរៀបចំកិច្ចប្រជុំទ្វេភាគីប្រចាំឆ្នាំជាមួយធនាគារកណ្តាលវៀតណាមនិងឡាវ តាមរយៈប្រព័ន្ធអនឡាញផងដែរ។

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយធនាគារកណ្តាលកូរ៉េ ក្នុងការសហការស្រាវជ្រាវរួមគ្នាក្រោមប្រធានបទ "ប្រតិបត្តិការរូបិយវត្ថុនិងគោលនយោបាយប្តូរប្រាក់" និងបានចូលរួមរៀបចំកម្មវិធី Singapore Fintech Festival នៅកម្ពុជា ក្នុងនាមជាទីក្រុងដៃគូជាមួយសិង្ហបុរី (Partner City) ផងដែរ។

VIII- ការគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

១- សមាសភាព និងសកម្មភាពក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

បច្ចុប្បន្ន ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាមានសមាសភាពដូចខាងក្រោម ៖

-	ឯកឧត្តម ជា ចាន់តូ	ទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា	ជាប្រធាន
-	លោកជំទាវ នាវ ច័ន្ទថាណា	ទេសាភិបាលរងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា	ជាសមាជិកា
-	ឯកឧត្តម ជូ គឹមឡេង	តំណាងប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាល	ជាសមាជិក
-	ឯកឧត្តម អ៊ីវ ចុង	តំណាងឱ្យមជ្ឈដ្ឋានឧត្តមសិក្សា	ជាសមាជិក
-	ឯកឧត្តម រស់ សីលវ៉ា	តំណាងឱ្យក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ	ជាសមាជិក
-	ឯកឧត្តម ឡាយ ម៉េងស៊ុន	តំណាងឱ្យមជ្ឈដ្ឋានធ្វើសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច	ជាសមាជិក និង
-	លោក មុំ ដារ៉េត	តំណាងឱ្យបុគ្គលិកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា	ជាសមាជិក។

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានជួបប្រជុំចំនួន ៦ លើក គឺកិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាភិបាល៖

- លើកទី១៖ កិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាភិបាលលើកទី១៣៨ កាលពីថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ១៣កើត ខែមាឃ ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស.២៥៦៣ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០ ដើម្បីពិនិត្យ និងអនុម័តលើសេចក្តីព្រាងសេចក្តីសម្រេចស្តីពី ការបង្កើតគណៈកម្មការត្រួតពិនិត្យបញ្ជីគណនេយ្យ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា សម្រាប់ការិយបរិច្ឆេទឆ្នាំ២០១៩ និងរបាយការណ៍ស្តីពី ស្ថានភាពស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០១៩។

- លើកទី២៖ កិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាភិបាលលើកទី១៣៩ កាលពីថ្ងៃពុធ ៤រោច ខែមាឃ ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស.២៥៦៣ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី១២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០ ដើម្បីពិនិត្យ និងអនុម័តលើសេចក្តីព្រាងរបាយការណ៍ស្ថានភាពថវិកាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៩ និងផែនការឆ្នាំ២០២០។

- លើកទី៣៖ កិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាភិបាលលើកទី១៤០ កាលពីថ្ងៃពុធ ១៤រោច ខែពិសាខ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស.២៥៦៤ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី២០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២០ ដើម្បីពិនិត្យរបាយការណ៍ស្តីពីសកម្មភាពការងារគ្រប់គ្រងទុនបម្រុងវិនិយោគឆ្នាំ២០១៩។

- លើកទី៤៖ កិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាភិបាលលើកទី១៤១ កាលពីថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ៥កើត ខែអាសាឍ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស.២៥៦៤ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី២៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២០ ដើម្បីពិនិត្យ និងអនុម័តលើសេចក្តីព្រាងរបាយការណ៍ប្រចាំឆមាសទី១ និងទិសដៅការងារឆមាសទី២ ឆ្នាំ២០២០។

- លើកទី៥៖ កិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាភិបាលលើកទី១៤២ កាលពីថ្ងៃចន្ទ ១៤កើត ខែស្រាពណ៍ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស.២៥៦៤ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី៣ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២០ ដើម្បីពិនិត្យ និងអនុម័តលើសេចក្តីព្រាងប្រកាសស្តីពីរចនាសម្ព័ន្ធនិងមុខងារ-ភារកិច្ចរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានត្រួតពិនិត្យនិងបណ្តានាយកដ្ឋានក្រោមឱវាទ និង

- លើកទី៦៖ កិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាភិបាលលើកទី១៤៣ កាលពីថ្ងៃចន្ទ ១៤រោច ខែមិគសិរ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស.២៥៦៤ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី១៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២០ ដើម្បីពិនិត្យ និងអនុម័តលើសេចក្តីព្រាងរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ២០២០ និងទិសដៅការងារឆ្នាំ២០២១។

២- ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស

ការគ្រប់គ្រងធនធានមនុស្សត្រូវបានអភិវឌ្ឍជាប្រចាំ ស្របតាមការរីកចម្រើនវិស័យសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងសមាហរណកម្មនៅក្នុងតំបន់និងពិភពលោក ក៏ដូចជាគោលការណ៍ស្ថិរភាពនិងប្រសិទ្ធភាពការងារ។

ក- ស្ថិតិមន្ត្រីបុគ្គលិក

សរុបក្របខ័ណ្ឌមន្ត្រីបុគ្គលិកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាទូទាំងប្រទេសប្រចាំឆ្នាំ២០២០នេះ មានចំនួន ១៧៤២ រូប (ប្រុស ៨៩៧ រូប ស្រី ៨៤៥ រូប) ក្នុងនោះទីស្នាក់ការកណ្តាលមាន ១.២៥២រូប (ប្រុស ៦៦៤រូប ស្រី៥៨៨រូប) និងសាខារាជធានី-ខេត្ត មាន ៤៩០រូប (ប្រុស២៣៣រូប ស្រី២៥៧រូប)។ ក្របខ័ណ្ឌមន្ត្រីនៅទីស្នាក់ការកណ្តាលកើនឡើង ៤៤រូប (ជ្រើសរើសថ្មី ៦២រូប, ផ្ទេរចូល ១រូប, ផ្ទេរចេញ ២រូប, ចូលនិវត្តន៍ ៥រូប, លាឈប់ ៦រូប, លុបឈ្មោះ ៤រូប និងមរណភាព ២រូប) ខណៈនៅសាខាខេត្តកើនឡើង ៣៣រូប (ជ្រើសរើសថ្មី៣៨រូប ផ្ទេរចូល១រូប ផ្ទេរចេញ១រូប ចូលនិវត្តន៍ ៤រូប មរណភាព១រូប)។

តារាង ១៖ ស្ថិតិមន្ត្រីបុគ្គលិកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ប្រចាំឆ្នាំ២០២០

		ឆ្នាំ២០១៧	ឆ្នាំ២០១៨	ឆ្នាំ២០១៩	ឆ្នាំ២០២០	ប្រែប្រួល
ទីស្នាក់ការកណ្តាល	ប្រុស	៦២២	៦៤២	៦៤២	៦៦៤	២២
	ស្រី	៥៥៣	៥៥០	៥៦៦	៥៨៨	២២
	សរុប	**១១៧៥**	**១១៩២**	**១២០៨**	**១២៥២**	**៤៤**
សាខា	ប្រុស	២៣៥	២៣២	២២៤	២៣៣	៩
	ស្រី	២៤៤	២៤១	២៣៣	២៥៧	២៤
	សរុប	**៤៧៩**	**៤៧៣**	**៤៥៧**	**៤៩០**	**៣៣**
សរុបទូទាំងប្រទេស	ប្រុស	៨៥៧	៨៧៤	៨៦៦	៨៩៧	៣១
	ស្រី	៧៩៧	៧៩១	៧៩៩	៨៤៥	៤៦
	សរុប	**១៦៥៤**	**១៦៦៥**	**១៦៦៥**	**១៧៤២**	**៧៧**

ខ- ការបណ្តុះបណ្តាល

- ការបណ្តុះបណ្តាលក្នុងប្រទេស

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានបន្តអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពមន្ត្រីបុគ្គលិកតាមរយៈការបើកវគ្គសិក្ខាសាលាចំនួន៦លើក មានសិក្ខាកាមចូលរួម ៩១៨រូប វគ្គសិក្សាចំនួន៤លើក សិក្ខាកាមចូលរួម ៣៥៥រូប កិច្ចប្រជុំចំនួន៤លើក មន្ត្រីបុគ្គលិកចូលរួម ៧១៧រូប និងបានរៀបចំកម្មវិធីចុះកម្មសិក្សានៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាជូនសិស្ស-និស្សិតមកពីបណ្តាគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សាចំនួន១២លើក (សិស្ស-និស្សិតចូលរួម ១៥៣រូប)។

ទន្ទឹមនេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានបន្តបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីបុគ្គលិកតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ ចំនួន ២វគ្គ គឺ i/-កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល NBC FSI Connect ជំនាញត្រួតពិនិត្យធនាគារ ក្រោមកម្មវិធីរបស់វិទ្យាស្ថានស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុនៃធនាគារសម្រាប់ការទូទាត់អន្តរជាតិ (BIS) មាន៤ជំនាន់ សិក្ខាកាមចូលរួមសិក្សាសរុប ៣០៣រូប ដែលក្នុងនោះមានសិក្ខាកាមអាហារូបករណ៍ ២៥រូប និងបានរៀបចំការប្រឡងអនឡាញជាផ្លូវការដើម្បីវាយតម្លៃគុណភាពសិក្សាជាបន្តបន្ទាប់ ហើយមានមន្ត្រីបុគ្គលិកប្រឡងបញ្ចប់កម្រិតបឋមមានចំនួន ១៨៣រូប កម្រិតមធ្យម ៦១រូប និងកម្រិតខ្ពស់ ១៥រូប និង ii/- កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល NBC-IMF ស្តីពីកម្មវិធីនិងគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុ (FPP) របស់មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ (IMF) មាន២កម្រិត ហើយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានដាក់ឱ្យដំណើរការចំនួន ២ជំនាន់រួចមកហើយ ដែលមានសិក្ខាកាមសរុបចំនួន១៦៣រូប ក្នុងនោះមន្ត្រីបុគ្គលិកជំនាន់ទី១ មានចំនួន៥៥រូប បានប្រឡងបញ្ចប់កម្មវិធីសិក្សាទាំងពីរកម្រិតតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ ជាផ្លូវការដោយជោគជ័យ។ រីឯមន្ត្រីបុគ្គលិកជំនាន់ទី២មាន ១០៨រូប បានប្រឡងបញ្ចប់កម្រិត១ តាមប្រព័ន្ធអនឡាញជាផ្លូវការ និងកំពុងបន្តសិក្សានិងត្រៀមប្រឡងបញ្ចប់កម្រិត២នៅចុងឆ្នាំ២០២០នេះផងដែរ។

ម្យ៉ាងទៀត មណ្ឌលសិក្សាបច្ចេកទេសធនាគារបានរួមចំណែកអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សក្នុងវិស័យធនាគារ ដែលបច្ចុប្បន្ននិស្សិតកំពុងសិក្សាមាន ២៦៥រូប ដែលក្នុងនោះ និស្សិតជំនាន់ទី២៨មាន ១៣២រូប (ស្រី ៩៩រូប) និងជំនាន់ទី២៩មាន ១៣៣រូប (ស្រី ១០៧រូប)។ កម្មវិធីសិក្សានិងសៀវភៅមុខវិជ្ជាជំនាញត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម ស្របតាមការអភិវឌ្ឍរីកចម្រើននៃវិស័យធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងតាមគោលការណ៍ស្តង់ដានិងលក្ខណៈបច្ចេកទេសនៃគុណភាពអប់រំជាតិ។ សាស្ត្រាចារ្យមាន ៥៩រូប ដែលក្នុងនោះសាស្ត្រាចារ្យជាមន្ត្រីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាមាន ៤៧រូប។ មណ្ឌលសិក្សាបច្ចេកទេសក៏បានរៀបចំអភិវឌ្ឍវេទិកា Digital Platform ដើម្បីបណ្តុះបណ្តាលនិងដាក់ឱ្យដំណើរការកម្មវិធីសិក្សាតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក (CBS E-Learning) ជូននិស្សិតទាំងពីរជំនាន់ ក្រោមកិច្ចសហការលក្ខណៈបច្ចេកទេសរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា និងអ្នកជំនាញក្រុមហ៊ុន Google នៅកម្ពុជា។

តារាង ២ ៖ ស្ថិតិនិស្សិតនៅមណ្ឌលសិក្សាបច្ចេកទេសធនាគារឆ្នាំ២០២០

បរិយាយ	ជំនាន់ទី២៨			ជំនាន់ទី២៩		
	ប្រុស	ស្រី	សរុប	ប្រុស	ស្រី	សរុប
វគ្គសិក្សាទី៥១និងទី៥២	៣៣	៩៩	១៣២	២៦	១០៧	១៣៣
និស្សិតជំនាន់ទី២៨ និងទី២៩	សរុប ២៦៥រូប (ស្រី ២០៦រូប, ប្រុស ៥៩រូប)					

តារាង ៣ ៖ ស្ថិតិសាស្ត្រាចារ្យនៅមណ្ឌលសិក្សាបច្ចេកទេសធនាគារឆ្នាំ២០២០

បរិយាយ	ជំនាន់ទី២៨ (ឆ្នាំទី២)			ជំនាន់ទី២៩ (ឆ្នាំទី១)		
	ប្រុស	ស្រី	សរុប	ប្រុស	ស្រី	សរុប
បរិញ្ញាបត្រ	១	២	៣	១	០	១
បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់	១៩	៤	២៣	២៤	៥	២៩
បណ្ឌិត	៣	០	៣	០	០	០
សរុប	២៣	៦	២៩	២៥	៥	៣០
សរុបជំនាន់ទី២៨ និង២៩	**៥៩ រូប (ប្រុស ៤៨រូប, ស្រី ១១រូប)**					

- ការបណ្តុះបណ្តាលក្រៅប្រទេស

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានបន្តបង្កើនសមត្ថភាពនិងអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សនៅក្រៅប្រទេស តាមរយៈ ការចាត់តាំងមន្ត្រីបុគ្គលិកឱ្យចូលរួមវគ្គសិក្សារយៈពេលខ្លីចំនួន ២៨លើក (មន្ត្រីបុគ្គលិកចូលរួមចំនួន ៣៤រូប) វគ្គសិក្សារយៈពេលវែងថ្នាក់បណ្ឌិត ចំនួន ១លើក អនុបណ្ឌិត ចំនួន ៧លើក (មន្ត្រីបុគ្គលិកចូលរួមចំនួន ៩រូប) ប្រជុំចំនួន ៣២លើក (មន្ត្រីបុគ្គលិកចូលរួមចំនួន ៩២រូប)។ ដោយសារវិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩ ការបណ្តុះបណ្តាល សិក្ខាសាលា និងកិច្ចប្រជុំក្រៅប្រទេសភាគច្រើនត្រូវធ្វើតាមប្រព័ន្ធអនឡាញជំនួសវិញ។ ទន្ទឹមនឹងការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញបច្ចេកទេស ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាក៏បានយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការលើកកម្ពស់គុណភាពស្រាវជ្រាវ និងបានលើកទឹកចិត្តដល់មន្ត្រីបុគ្គលិកបន្តខិតខំសិក្សាស្រាវជ្រាវជុំវិញប្រធានបទស្តីអំពីសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីចងក្រងជាអត្ថបទស្រាវជ្រាវជាលក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្រ។

៣- សវនកម្មផ្ទៃក្នុង អធិការកិច្ច និងការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានបង្កើតប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងរឹងមាំ តាមរយៈការដាក់ចេញនូវគោលការណ៍និងសេចក្តីណែនាំផ្សេងៗ ដែលជាមូលដ្ឋានគ្រឹះក្នុងការការពារហានិភ័យ និងជួយឱ្យប្រតិបត្តិការប្រចាំថ្ងៃប្រព្រឹត្តទៅប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ ភាពរឹងមាំនៃប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង និងការប្រតិបត្តិត្រឹមត្រូវតាមគោលការណ៍ និងសេចក្តីណែនាំ ត្រូវបានធានាតាមរយៈការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្នុង និងអធិការកិច្ច។

ការងារសវនកម្មនៅស្នាក់ការកណ្តាល ត្រូវបានអនុវត្តលើការងារគ្រប់គ្រងទុនបម្រុង ការងារប្រតិបត្តិការសាច់ប្រាក់ ការងារគ្រប់គ្រងឧបករណ៍អាចជួញដូរបាន និងការងារផ្តល់សន្ទនីយភាព។ ចំពោះសាខា បានអនុវត្តនៅខេត្តចំនួន ៨ ដោយគ្របដណ្តប់លើគ្រប់សកម្មភាពប្រតិបត្តិការ។ រីឯការងារអធិការកិច្ច ត្រូវបានអនុវត្តនៅសាខាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជារាជធានី-ខេត្តចំនួន ១២ លើការគ្រប់គ្រង និងរក្សាសុវត្ថិភាពសាច់ប្រាក់។

គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងហានិភ័យបានរៀបចំកិច្ចប្រជុំចំនួន ៥លើក ដើម្បីពិនិត្យ និងពិភាក្សាលើការការពារហានិភ័យពាក់ព័ន្ធនឹងដំណើរការប្រព័ន្ធ Flexcube បញ្ហាប្រឈមនិងការរៀបចំនីតិវិធីការងារក្នុងអំឡុងពេលនៃការរីករាលដាលជំងឺកូវីដ-១៩ និងការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម ផែនការនិរន្តរភាពធុរកិច្ចសម្រាប់ប្រព័ន្ធ Flexcube។

ទន្ទឹមនេះ ដើម្បីលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានរៀបចំការបណ្តុះបណ្តាលចែករំលែកចំណេះដឹង ដល់មន្ត្រីបុគ្គលិកសាខាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជារាជធានីខេត្តចំនួន ៦ (ខេត្តតាកែវ កំពង់ធំ ក្រចេះ បាត់ដំបង ស្ទឹងត្រែង និងបន្ទាយមានជ័យ)។

៤- ការគ្រប់គ្រងសាខាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបាននិងកំពុងពង្រឹងនិងពង្រីកសមត្ថភាពប្រតិបត្តិការនៅតាមសាខារាជធានី-ខេត្ត សំដៅគ្រប់គ្រងការធ្វើចរាចរសាច់ប្រាក់នៅក្នុងប្រព័ន្ធធនាគារឱ្យបានកាន់តែទូលំទូលាយតាមរយៈការផ្តល់សេវា (គ្រប់គ្រងគណនីប្រាក់បញ្ញើ ទទួលនិងបើកសាច់ប្រាក់ និងសេវាផ្ទេរប្រាក់) ជូនគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រសួង មន្ទីរ និងអង្គភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ថែមទៀត។ លើសពីនេះ សាខាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា រាជធានី-ខេត្តបានផ្តល់សេវាប្តូរក្រដាសប្រាក់រៀលចាស់ សឹករេចរឹល ទក់របែហក ជូនដល់សាធារណជន ក្នុងគោលដៅជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលឱ្យកាន់តែទូលំទូលាយនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ សាខាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជារាជធានី-ខេត្ត បានបន្តសហការអនុវត្តកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ ក្រៅពីនេះ សាខាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាក៏បានចូលរួមតាមដានស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចក្នុងតំបន់ដូចជា ការប្រែប្រួលថ្លៃ អត្រាប្តូរប្រាក់ និងសូចនាករម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចដទៃទៀត ដែលរួមចំណែកក្នុងការតាមដានស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចជារួម និងការអនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។ ម្យ៉ាងទៀត មន្ត្រីជំនាញនៅតាមសាខាក៏បានផ្តល់ព័ត៌មានអំពីការប្រើប្រាស់សេវាហិរញ្ញវត្ថុដល់សាធារណជនតាមប្រព័ន្ធ Hotline ផងដែរ។

សន្និដ្ឋាន

នៅឆ្នាំ២០២០នេះ សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាបានទទួលរងឥទ្ធិពលនៃវិបត្តិសុខភាពនិងសេដ្ឋកិច្ចជាសកល ដែលបានធ្វើឱ្យកំណើនធ្លាក់ចុះដល់កម្រិតទាបបំផុតក្នុងរយៈពេលជាងពីរទសវត្សរ៍កន្លងមកនេះ។ វិស័យទេសចរណ៍បានទទួលរងផលប៉ះពាល់ខ្លាំងជាងគេ បន្ទាប់មកគឺវិស័យកម្មន្តសាល និងវិស័យសំណង់និងអចលនទ្រព្យ ខណៈដែលវិស័យកសិកម្មនិងធនាគារបានរួមចំណែកកាត់បន្ថយការធ្លាក់ចុះដ៏គំហុកនៃសេដ្ឋកិច្ច។ ទោះយ៉ាងណា កម្ពុជារក្សាបានស្ថិរភាពថ្លៃនិងអត្រាប្តូរប្រាក់ ដែលគាំទ្រដោយការអនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុសមស្របនិងប្រុងប្រយ័ត្ន ហើយទុនបម្រុងអន្តរជាតិបន្តកើនឡើងជាលំដាប់ ដោយសារការបន្តទទួលបានអតិរេកជញ្ជីងទូទាត់ បើទោះជាវិនិយោគផ្ទាល់បរទេសមានកម្រិតទាបជាងប្រក្រតីក៏ដោយ។

ស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុបន្តរក្សាបានយ៉ាងរឹងមាំ ស្របនឹងការរីកចម្រើននៃវិស័យធនាគារ ដែលគាំទ្រដោយសុខភាពល្អប្រសើរនៃគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ, ការពង្រឹងការត្រួតពិនិត្យនិងតាមដានហានិភ័យ និងការដាក់ចេញនូវវិធានការប្រុងប្រយ័ត្នសមស្របក្នុងប្រព័ន្ធធនាគារ។ ទន្ទឹមនេះ សន្ទនីយភាពក្នុងប្រព័ន្ធធនាគារបន្តស្ថិតក្នុងកម្រិតខ្ពស់ លទ្ធភាពទទួលបានប្រាក់ចំណេញមានកម្រិតសមស្រប ហើយសំពៀតឥណទានមានគុណភាពល្អ ដែលបន្តអនុញ្ញាតឱ្យប្រព័ន្ធធនាគារដើរតួនាទីសំខាន់ក្នុងការផ្តល់សេវាហិរញ្ញវត្ថុដល់វិស័យសេដ្ឋកិច្ច និងផ្តល់ការអនុគ្រោះដល់អតិថិជនដែលរងការប៉ះពាល់។ ឆ្លើយតបនឹងកំណើនតម្រូវការប្រើប្រាស់ប្រតិបត្តិការទូទាត់អេឡិចត្រូនិកឥតឈប់ឈរ ប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ត្រូវបានអភិវឌ្ឍជាបន្តបន្ទាប់ ដែលបានបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល និងពង្រឹងបានសុវត្ថិភាពដល់អ្នកប្រើប្រាស់។ ជាមួយគ្នានេះ ការជំរុញបរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ, ចំណេះដឹងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ, កិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់, ការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀល និងការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ក៏ត្រូវបានលើកកម្ពស់ ដែលបានពង្រឹងទំនុកចិត្តនិងប្រសិទ្ធភាពប្រព័ន្ធធនាគារកម្ពុជា។

ម្យ៉ាងទៀត កិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងតំបន់និងពិភពលោក បានរួមចំណែកក្នុងការពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពការងារ ការផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ និងការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពនិងជំនាញរបស់មន្ត្រីបុគ្គលិក ដែលជាអាទិភាពចម្បងមួយរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។ លើសពីនេះ អភិបាលកិច្ចល្អ គុណវុឌ្ឍិមន្ត្រីបុគ្គលិក និងសេវាធនាគារកណ្តាលត្រូវបានបន្តពង្រឹង និងបានបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនិងស័ក្តិសិទ្ធិភាពការងាររបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។

ផ្នែកទី២ - ទិសដៅការងារឆ្នាំ២០២១

ទស្សនវិស័យនិងទិសដៅការងារឆ្នាំ២០២១

ជាមួយនឹងការចាប់ផ្តើមបើកដំណើរការឡើងវិញជាបណ្តើរៗនៃសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចក្នុងបណ្តាប្រទេសជាច្រើនលើសកលលោក និងសុទិដ្ឋិនិយមចំពោះការផលិតវ៉ាក់សាំង កំណើនសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកឆ្នាំ២០២១ ត្រូវបានមូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិរំពឹងថាងើបឡើងវិញដល់ ៥,២% ក្នុងនោះ សេដ្ឋកិច្ចសហរដ្ឋអាមេរិកមានកំណើន ៣,១% សហភាពអឺរ៉ុប ៥,២% ចក្រភពអង់គ្លេស ៥,៩% ចិន ៨,២% និងអាស៊ាន ៦,១%។ ទោះយ៉ាងណា សេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកកំពុងស្ថិតក្នុងស្ថានភាពផុយស្រួយនៅឡើយ ដោយប្រឈមនឹងហានិភ័យចម្បងៗមួយចំនួន ដូចជា៖ i/-ការអូសបន្លាយនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ii/-ការរឹតត្បិតឡើងវិញនៃស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុ iii/-ការកើនឡើងនៃបំណុលសាធារណៈនិងឯកជន iv/-ភាពតានតឹងភូមិសាស្ត្រនយោបាយនិងកោលាហលសង្គម (social unrest) v/-ភាពមិនប្រាកដប្រជានៃគោលនយោបាយពាណិជ្ជកម្មជាមួយនឹងភាពតានតឹងបច្ចេកវិទ្យា និង vi/-គ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិដែលបណ្តាលមកពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

ការរំពឹងពីភាពប្រសើរឡើងនៃបរិយាកាសខាងក្រៅ គួបផ្សំនឹងការទទួលបានប្រព័ន្ធអនុគ្រោះពន្ធដូចជា ពីសហរដ្ឋអាមេរិក សហភាពអឺរ៉ុប និងថ្មីៗនេះពីចក្រភពអង់គ្លេស និងកិច្ចព្រមព្រៀងភាពជាដៃគូសេដ្ឋកិច្ចគ្រប់ជ្រុងជ្រោយក្នុងតំបន់ (RCEP) ជាដើម នឹងផ្តល់បច្ច័យវិជ្ជមានចំពោះការនាំចេញរបស់កម្ពុជា ស្របពេលដែលលំហូរវិនិយោគបរទេសរំពឹងមានស្ថានភាពល្អមកវិញ។ កត្តាទាំងនេះ នឹងជួយឱ្យវិស័យកម្មន្តសាលមានកំណើនវិជ្ជមានមកវិញ ក្នុងនោះ វិស័យកាត់ដេរអាចមានកំណើនក្នុងរង្វង់ ៥% ស្របពេលដែលវិស័យកម្មន្តសាលមិនមែនកាត់ដេរអាចនឹងកើនដល់ ១០%។ ភាពមិនប្រាកដ ប្រជាក្នុងការផលិតវ៉ាក់សាំងនិងការភ័យខ្លាចឆ្លងជំងឺកូវីដ-១៩ គួបផ្សំនឹងការធ្លាក់ចុះប្រាក់ចំណូល នឹងអាចបន្តដាក់សម្ពាធលើការធ្វើដំណើររបស់ភ្ញៀវទេសចរបរទេស ដែលធ្វើឱ្យការស្តារវិស័យទេសចរណ៍ឡើងវិញអាចនឹងត្រូវការពេលវេលាយូរដើម្បីត្រឡប់មកស្ថានភាពដើមមុនវិបត្តិ។ ក្នុងស្ថានភាពនេះ វិស័យទេសចរណ៍អាចនឹងមានកំណើនងើបឡើងវិញយឺតក្នុងរង្វង់ ២%។ អន្តរការិយកម្ម ហិរញ្ញវត្ថុបន្តមានតួនាទីគន្លឹះក្នុងការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានទ្រទ្រង់និងស្តារសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច ដែលធ្វើឱ្យវិស័យហិរញ្ញវត្ថុរំពឹងថាមានកំណើនវិជ្ជមានក្នុងរង្វង់ ៥%។ ទន្ទឹមនឹងការនាំចេញទៅកាន់ទីផ្សារ អាស៊ាន សហរដ្ឋអាមេរិកនិងសហភាពអឺរ៉ុប ប្រទេសចិនបាននិងកំពុងក្លាយជាទីផ្សារដ៏សំខាន់មួយសម្រាប់ផលិតផលកសិកម្មរបស់កម្ពុជា ជាពិសេសក្រោយពីការសម្រេចបានកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីរវាងប្រទេសទាំងពីរដែលនឹងគាំទ្រវិស័យកសិកម្មថែមទៀត។ កត្តានេះ គួបផ្សំនឹង ការអនុវត្តគោលនយោបាយគាំពារវិស័យកសិកម្មរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងអាចជំរុញឱ្យវិស័យកសិកម្មបន្តងើបឡើងបន្តិចថែមទៀតក្នុងអត្រា ១,៦%។ ផ្អែកតាមគម្រោងសំណង់ដែលបានសុំការអនុញ្ញាតកន្លងមកនិងការរំពឹងនៃការងើបមកវិញនៃលំហូរវិនិយោគក្នុងវិស័យនេះ វិស័យសំណង់និងអចលនទ្រព្យរំពឹងថាមានកំណើនវិជ្ជមានមកវិញក្នុងអត្រា ៣%។ ក្នុងបរិការណ៍នេះ សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ត្រូវបានរំពឹងថាងើបមកវិញជាមួយនឹងអត្រាកំណើន ៣,៥%។

តារាង ៤ ៖ ការព្យាករកំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជារបស់ស្ថាប័នអន្តរជាតិ

	ឆ្នាំ២០២០ព	ឆ្នាំ២០២១ព
រាជរដ្ឋាភិបាល	-១,៩%	៣,៥%
មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ (IMF)	-២,៨%	៦,៨%
ធនាគារពិភពលោក (WB)	-២.០%	៤,៣%
ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី (ADB)	-៤,០%	៥,៩%

កត្តាអំណោយផលនិងហានិភ័យចំពោះកំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា

កត្តាអំណោយផល

+ ការបន្តទទួលបានប្រព័ន្ធអនុគ្រោះពន្ធ
+ ការកើនឡើងវិញនៃការវិនិយោគក្នុងតំបន់
+ មានទីតាំងភូមិសាស្ត្រនៅចំកណ្តាលអាស៊ាន
+ ការកើនឡើងការវិនិយោគក្នុងវិស័យកសិឧស្សាហកម្ម
+ លទ្ធភាពខ្ពស់នៃវិស័យធនាគារក្នុងការឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការហិរញ្ញប្បទានក្នុងពេលមានវិបត្តិ
+ សេដ្ឋកិច្ចមានភាពបើកទូលាយនិងសមាហរណកម្មខ្ពស់
+ ស្ថិរភាពនយោបាយ ម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
+ កត្តាភាគលាភប្រជាសាស្ត្រ

ហានិភ័យនិងបញ្ហាប្រឈម

- ការអូសបន្លាយនៃជំងឺកូវីដ-១៩
- កំណើនទាបជាងការរំពឹងទុកនៃសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក និងតំបន់
- ការកើនឡើងភាពប្រកួតប្រជែង និងនយោបាយគាំពារនិយម
- ភាពមិនច្បាស់លាស់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- ការកើនឡើងបំណុលសាជីវកម្មនិងគ្រួសារ
- កំណើនយឺតនៃទេសចរអន្តរជាតិ
- ការថយចុះល្បឿនកំណើនវិស័យសំណង់ និងអចលនទ្រព្យ
- ពិពិធកម្មមូលដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចនៅមានល្បឿនយឺត
- ការប្រកួតប្រជែងរបស់កម្ពុជានៅមានកម្រិត

ទោះយ៉ាងណា សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាក៏ប្រឈមនឹងហានិភ័យមួយចំនួនផងដែរ រួមមាន៖ i/-ការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ii/-ការកើនឡើងការប្រកួតប្រជែងនៅលើទីផ្សារអន្តរជាតិ ដោយសារប្រទេសមួយចំនួនដែលនាំចេញផលិតផលដូចកម្ពុជាទទួលបានការអនុគ្រោះពន្ធ និងកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីជាមួយប្រទេសដែលជាទីផ្សារនាំចេញរបស់កម្ពុជា iii/-ការធ្លាក់ចុះចំណូលដែលធ្វើឱ្យបំណុលរបស់សាជីវកម្មនិងក្រុមគ្រួសារកើនឡើង អាចនឹងមានសម្ពាធមកលើវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ iv/-ការធ្លាក់ចុះខ្លាំងជាងការរំពឹងទុកនៃវិស័យសំណង់និងអចលនទ្រព្យ និង v/-ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុដែលអាចបន្ថយកំណើនក្នុងវិស័យកសិកម្ម។ ទន្ទឹមនេះ បញ្ហាប្រឈមជារចនាសម្ព័ន្ធរបស់សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា រួមមាន៖ i/-ភាពប្រកួតប្រជែងរបស់កម្ពុជានៅមានកម្រិត ដោយសារថ្លៃដើមផលិតកម្មខ្ពស់ និងកង្វះហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និង ii/-ការធ្វើពិពិធកម្មមូលដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចមានល្បឿនយឺតនៅឡើយ។

ដើម្បីគាំទ្រគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការស្តារកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានកំណត់ទិសដៅការងារសំខាន់ៗសម្រាប់ឆ្នាំ២០២១ មានដូចខាងក្រោមៈ

១- ការអនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ

- គ្រប់គ្រងការផ្គត់ផ្គង់រូបិយវត្ថុឱ្យស្ថិតក្នុងកម្រិតសមស្រប
- រក្សាស្ថិរភាពអត្រាប្តូរប្រាក់ ដើម្បីរួមចំណែកស្ថិរភាពថ្លៃ និងជំនឿទុកចិត្តរបស់សាធារណជន
- លើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលតាមយន្តការទីផ្សារ និង
- ជំរុញការអភិវឌ្ឍទីផ្សារអន្តរធនាគារតាមរយៈការបង្កើតឧបករណ៍គោលនយោបាយរូបិយវត្ថុចាំបាច់ ក្នុងគោលដៅលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ។

២- ការគ្រប់គ្រងទុនបម្រុងអន្តរជាតិ

- អនុវត្តសេចក្តីណែនាំការវិនិយោគសម្រាប់ឆ្នាំ២០២១
- សិក្សាស្រាវជ្រាវលើឧបករណ៍វិនិយោគថ្មីៗ ដើម្បីសម្រេចបានពិពិធកម្មហានិភ័យនិងបង្កើនចំណូល
- សិក្សាស្រាវជ្រាវលើការរៀបចំថវិកាហានិភ័យ និងពង្រឹងការវាស់វែងសមិទ្ធផលសំពៀតវិនិយោគតាមរយៈការសិក្សាស្រាវជ្រាវលើម៉ូឌែលថ្មីៗ និង
- បន្តសិក្សាជាមួយដៃគូវិនិយោគ អំពីឱកាសនិងលទ្ធភាពវិនិយោគក្រោមក្របខ័ណ្ឌការវិនិយោគប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវ។

៣- ការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធទូទាត់

- បន្តតាមដានការធ្វើសន្ទានកម្មរបស់គ្រឹះស្ថានសមាជិកប្រព័ន្ធខេមបូឌានស៊ែស្វីច និងប្រព័ន្ធរីថែលផេ ព្រមទាំងបន្តអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធទូទាត់ដុលភ្លាមៗ
- បន្តលើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធបាគង និងតាមដានការអនុវត្តស្តង់ដា QR Code
- រៀបចំបទប្បញ្ញត្តិបន្ថែមទៀត ព្រមទាំងបន្តត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃសេវាទូទាត់សងប្រាក់ ឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់ និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ និង
- រៀបចំផែនការនិរន្តរភាពសម្រាប់ប្រព័ន្ធទូទាត់។

៤- ការត្រួតពិនិត្យគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ

- ពង្រឹងការត្រួតពិនិត្យគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ តាមវិធីសាស្ត្រត្រួតពិនិត្យផ្អែកលើហានិភ័យ និងទស្សនៈអនាគត
- បន្តតាមដាន និងជំរុញការអនុវត្ត CIFRS និង CIFRS សម្រាប់អង្គភាពធុនតូច និងមធ្យម
- បន្តតាមដានវឌ្ឍនភាពប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមហ៊ុន ក្រេឌីត ប្យូរ៉ូ ខេមបូឌា ជាប្រចាំ
- បន្តទទួលនិងដោះស្រាយបណ្តឹងនិងសិក្សារៀបចំក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិទាក់ទងនឹងកិច្ចការពារអតិថិជនវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ និងការអនុវត្តតម្លាភាពទីផ្សារ (Regulatory Framework for Consumer Protection and Market Conduct)

- បន្តរៀបចំសិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យធនាគារ វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និងកិច្ចគាំពារអតិថិជន
- បន្តតាមដាន និងវាយតម្លៃការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្ដីពីបរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ
- រៀបចំក្របខ័ណ្ឌសាធនភាព ប្រកាសស្ដីពីដើមទុនតាមបទប្បញ្ញត្តិ (មូលនិធិផ្ទាល់សុទ្ធ) ការរៀបចំគំរូរបាយការណ៍ថ្មី ការធ្វើ Simulation និងការបណ្ដុះបណ្ដាល
- សិក្សា និងរៀបចំកំណត់លក្ខខណ្ឌសម្រាប់គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុដែលមានគោលបំណងណែនាំអតិថិជន ឬធ្វើភ្នាក់ងារសម្រាប់ផលិតផល Bancassurance
- ពិនិត្យឡើងវិញ និងរៀបចំប្រកាសទាក់ទងនឹងអាជីវកម្មភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ និងសេវាហាយភឺឆេស (Hire Purchase)
- សិក្សារៀបចំច្បាប់ស្ដីពី ការការពារប្រាក់បញ្ញើ (Law on Deposit Protection Scheme) និងច្បាប់ស្ដីពី ដំណោះស្រាយធនាគារ (Law on Bank Resolution)
- សហការអនុវត្តគម្រោងការបញ្ជ្រាបចំណេះដឹងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុដំណាក់កាលទី២ ជាមួយក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា និងអង្គការ CUFA និងសហការជាមួយអង្គការ Good Return ផលិតខ្សែវីដេអូអប់រំ សម្រាប់គម្រោងយុទ្ធនាការផ្សព្វផ្សាយថ្មីដែលមានឈ្មោះថា "ការប្រើប្រាស់លុយដោយឆ្លាតវៃ" និង
- បន្តពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យតាមរយៈការបណ្ដុះបណ្ដាលផ្ទៃក្នុង។

៥- ការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម

- ចេញសេចក្ដីណែនាំអំពីការអនុវត្តច្បាប់ស្ដីពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្មដល់បុគ្គលរាយការណ៍
- បន្តពង្រឹងសមត្ថភាពវិភាគប្រតិបត្តិការឱ្យបានកាន់តែប្រសើរ
- បន្តសម្របសម្រួលការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពដែលកំណត់ក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ ស្ដីពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣
- បន្តរៀបចំ និងអនុវត្តឧបករណ៍ត្រួតពិនិត្យផ្អែកលើហានិភ័យសម្រាប់គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ
- បន្តផ្សព្វផ្សាយនិងពង្រឹងការប្រតិបត្តិតាម និងគុណភាពនៃរបាយការណ៍របស់បុគ្គលរាយការណ៍ស្របតាមច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន
- បន្តដឹកនាំនិងសម្របសម្រួលការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពរបស់ក្រុមការងារ ICRG-JG របស់ FATF និង
- បន្តពង្រឹងនិងពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយដៃគូក្នុងស្រុកនិងអន្តរជាតិតាមរយៈការចុះអនុស្សរណៈយោគយល់ ក៏ដូចជាការផ្លាស់ប្ដូរព័ត៌មានឱ្យបានទាន់ពេលវេលា។ល។

៦- ការងារប្រតិបត្តិការ

- អនុវត្តការផ្តល់សន្ទនីយភាពចំពោះសមាជិកសភាផាត់ទាត់ជាតិ ដើម្បីធានាឱ្យសភាផាត់ទាត់ជាតិប្រព្រឹត្តទៅប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព
- អនុវត្តប្រតិបត្តិការផ្តល់សន្ទនីយភាពដោយមានការធានា (LPCO) តាមកាលវិភាគកំណត់
- អភិវឌ្ឍទីផ្សារអន្តរធនាគារ តាមរយៈការចូលរួមបង្កើតឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុក្នុងស្រុកថ្មីៗ និងលើកកម្ពស់តម្រូវការមូលបត្រអាចជួញដូរបាន និង
- ចូលរួមអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធទូទាត់ថ្មីៗទៀត។

៧- ការងារបោះផ្សាយនិងឃ្លាំងបេឡា

- បន្តពង្រឹងសេវាបង់និងបើកសាច់ប្រាក់នៅបញ្ជរធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- បន្តពង្រឹងការងារដឹកជញ្ជូនធនបត្រ និងការរាប់ស្រាល់ជ្រើសក្រដាសប្រាក់
- បន្តលើកកម្ពស់ការងារគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់ និងការថែរក្សាសុវត្ថិភាពឃ្លាំងប្រាក់ និង
- បន្តសហការជាមួយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចទប់ស្កាត់ការចរាចរក្រដាសប្រាក់ក្លែងក្លាយ។

៨- សវនកម្មផ្ទៃក្នុង អធិការកិច្ច និងគ្រប់គ្រងហានិភ័យ

- អនុវត្តការងារសវនកម្មស្របតាមផែនការសវនកម្មឆ្នាំ២០២១
- អនុវត្តការងារអធិការកិច្ចតាមផែនការដែលបានកំណត់ និងតាមការចាំបាច់
- បន្តពង្រឹងសមត្ថភាពសវនករ ដើម្បីបង្កើនគុណភាពសវនកម្មផ្ទៃក្នុង
- សិក្សាអំពីក្របខ័ណ្ឌនៃការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ តាមម៉ូឌែលខ្សែការពារបី និង
- សិក្សាអំពីការធ្វើសវនកម្មពីចំងាយ (Remote Audit) និងសវនកម្មផ្អែកលើហានិភ័យ។

៩- ការគ្រប់គ្រងសាខា

- ចុះពង្រឹងប្រតិបត្តិការការងារនៅតាមសាខាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជារាជធានី-ខេត្ត ដើម្បីឱ្យស្របតាមការរីកចម្រើននៃសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចក្នុងខេត្តនីមួយៗ និង
- ពង្រឹងកិច្ចសហការជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានប្រចាំសាខារាជធានី-ខេត្ត សំដៅជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលឱ្យកាន់តែទូលំទូលាយបន្ថែមទៀត។

១០- គណនេយ្យ

- ពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ លើការអនុវត្តផែនការថវិការបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាសម្រាប់ ឆ្នាំ២០២០ និងរៀបចំផែនការថវិកាសម្រាប់ឆ្នាំ២០២១
- បន្តសហការ និងពង្រឹងការងារគ្រប់គ្រងបញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- បន្តរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលលើការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធធនាគារស្នូល Flexcube និងសៀវភៅក្រហម ដោយផ្តោតជាសំខាន់លើការងារដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម ដើម្បីផ្តល់ចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍ការងារដល់មន្ត្រីបុគ្គលិក ដែលជាអ្នកអនុវត្តការងារផ្ទាល់នៅតាមបណ្តាសាខាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជារាជធានី-ខេត្ត

- បន្តចុះពិនិត្យដោយផ្ទាល់នូវកិច្ចបញ្ជិកាគណនេយ្យ និងឯកសារគណនេយ្យនៅតាមបណ្តាសាខាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជារាជធានី-ខេត្ត ដើម្បីធានាពីភាពត្រឹមត្រូវរបស់របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់សាខា
- សហការជាមួយនាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងការប្តូរប្រាក់ ក្នុងការជ្រើសរើសប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទុនបម្រុងវិនិយោគរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- រៀបចំគោលការណ៍គណនេយ្យលើការចុះកិច្ចបញ្ជិកាចំពោះប្រតិបត្តិការថ្មីៗ និង
- បន្តពង្រឹងសមត្ថភាពជំនាញបច្ចេកទេសរបស់មន្ត្រីបុគ្គលិកក្នុងនាយកដ្ឋាន តាមរយៈការបណ្តុះបណ្តាលផ្ទៃក្នុងជាប្រចាំ ។

១១- ការគ្រប់គ្រង និងបណ្តុះបណ្តាល

- បន្តកែលំអកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល និងបើកវគ្គប្រតិបត្តិការធនាគារកណ្តាល វគ្គត្រួតពិនិត្យធនាគារ វគ្គភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងរៀបចំកិច្ចប្រជុំផ្សេងៗនៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- បន្តរៀបចំនិងកែលំអគោលនយោបាយគ្រប់គ្រងនិងអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវនិរន្តភាព សុវត្ថិភាព និងប្រសិទ្ធភាពការងារ
- បន្តរៀបចំគោលនយោបាយលើកទឹកចិត្តមន្ត្រីបុគ្គលិក ដើម្បីពង្រឹងឯកទេសកម្មជំនាញត្រួតពិនិត្យធនាគារ ជំនាញសេដ្ឋកិច្ច (FPP) ជំនាញវិភាគហិរញ្ញវត្ថុ (CFA) ជំនាញគណនេយ្យ (CPA/ACCA) និងសវនកម្មផ្ទៃក្នុង (CIA)
- ជំរុញការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សតាមប្រព័ន្ធ Online ដើម្បីឱ្យស្របតាមការការវិវត្តរីកចម្រើន និងគោលការណ៍សុវត្ថិភាពពីជំងឺកូវីដ-១៩
- ពង្រឹងការងារចាត់តាំងមន្ត្រីបុគ្គលិក ស្របតាមគោលនយោបាយយុទ្ធសាស្ត្រ និងតម្រូវការការងារជាក់ស្តែង និងគោលនយោបាយយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- បន្តផ្តល់សេវាអប់រំតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក (CBS E-Learning) ដល់និស្សិតថ្នាក់ ប្រកាសនីយបត្រជាន់ខ្ពស់បច្ចេកទេសធនាគារ
- រៀបចំពីធីប្រគល់សញ្ញាបត្រជូននិស្សិតជំនាន់ទី២៦ ទី២៧ និងទី២៨ និង
- រៀបចំជ្រើសរើសនិស្សិតថ្មីជំនាន់ទី៣០។

១២- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ

- ពង្រឹងនិងពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការពហុភាគីនិងទ្វេភាគី ជាមួយធនាគារកណ្តាល ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានាទាំងក្នុងតំបន់និងអន្តរជាតិ និង
- ចូលរួមអនុវត្តផែនការសកម្មភាពនានាក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ និងតាមដានវឌ្ឍនភាពនៃសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុរបស់សហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន ព្រមទាំងពង្រឹងសហប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុក្នុងក្របខ័ណ្ឌអាស៊ាន+៣។

១៣- ការស្រាវជ្រាវ និងវិភាគសេដ្ឋកិច្ច

- រៀបចំសន្និសីទម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចប្រចាំឆ្នាំលើកទី៨ របស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- សហការជាមួយ IMF ក្នុងការសិក្សានិងវិភាគស្ថានភាពសន្ទនីយភាព ទាំងផ្នែកម៉ាក្រូនិងមីក្រូ ព្រមទាំងលើកកម្ពស់ការតាមដានស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ និងគ្រោងបោះផ្សាយរបាយការណ៍ស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ២០២០
- ពង្រឹងគុណភាពសិក្សាស្រាវជ្រាវឱ្យស្របតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិ ដោយសហការជាមួយស្ថាប័នជាតិ និងអន្តរជាតិ និង
- ជ្រើសរើសអត្ថបទសិក្សាស្រាវជ្រាវនិងផ្សព្វផ្សាយក្នុងកម្រងអត្ថបទស្រាវជ្រាវរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា (NBC Working Paper Series)។

១៤- ការងារស្ថិតិ

- ពង្រីកវិសាលភាពនៃការចងក្រងស្ថិតិរូបិយវត្ថុនិងហិរញ្ញវត្ថុ តាមរយៈការដាក់បញ្ចូលគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងប្រភេទគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងទៀត
- ដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នូវគេហទំព័រទិន្នន័យស្តីពីប្រព័ន្ធទិន្នន័យសម្រាប់ការតាមដានម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច (MSDS) ក្រោមជំនួយបច្ចេកទេសរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី
- គ្រោងផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផលបឋមនៃសន្ទស្សន៍ថ្លៃលំនៅដ្ឋាន (RPPI) ក្រោមជំនួយបច្ចេកទេសពីនាយកដ្ឋានស្ថិតិនៃមូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ IMF និង
- រៀបចំសិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាល និងផ្សព្វផ្សាយស្ថិតិជញ្ជីងទូទាត់ ស្ថិតិរូបិយវត្ថុនិងហិរញ្ញវត្ថុ ស្ថិតិសន្ទស្សន៍ថ្លៃលំនៅដ្ឋាន និងប្រព័ន្ធរបាយការណ៍ប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិសម្រាប់អ្នករាយការណ៍ និងអ្នកប្រើប្រាស់ស្ថិតិ ដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមពីវឌ្ឍនភាព និងវិធីសាស្ត្រចងក្រងថ្មីៗ។

ផ្នែកទី៣ - ឧបសម្ព័ន្ធ

ឧបសម្ព័ន្ធ ១

តារាង ១៖ ការវិវត្តនៃសន្ទស្សន៍ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់និងសេវា

(គ្រាគោល តុលា-ធ្នូ ២០០៦=១០០)

សន្ទស្សន៍ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់ (CPI) និង សន្ទស្សន៍ថ្លៃតាមក្រុមមុខទំនិញ	២០១៨	២០១៩	២០២០										
	ធ្នូ	ធ្នូ	មករា	កុម្ភៈ	មីនា	មេសា	ឧសភា	មិថុនា	កក្កដា	សីហា	កញ្ញា	តុលា	វិច្ឆិកា
មុខទំនិញគ្រប់មុខ	**១៧៤,៥៩**	**១៧៩,៩៥**	**១៨០,៨០**	**១៨០,៦៥**	**១៨១,៤៦**	**១៨០,៤១**	**១៨១,៥៦**	**១៨២,៣៦**	**១៨៣,០១**	**១៨២,៧៩**	**១៨៣,៥៦**	**១៨៤,៩១**	**១៨៥,១០**
អាហារ និងភេសជ្ជៈមិនមែនជាតិស្រវឹង	២១២,៦៩	២១៩,៨៤	២២១,០៧	២២១,០៤	២២២,៩៤	២២៤,៧២	២២៥,៩៩	២២៦,៧៨	២២៦,៧៥	២២៦,៣៥	២២៨,០៥	២៣០,៣០	២៣០,៦១
ភេសជ្ជៈមានជាតិស្រវឹង និងថ្នាំជក់	១៦៧,៨៤	១៧៣,៩៣	១៧៤,២៩	១៧៤,១៥	១៧៤,៥៣	១៧៤,៧៤	១៧៤,១៨	១៧៤,៣៥	១៧៤,៤៣	១៧៤,៦០	១៧៤,៧៣	១៧៧,៦៨	១៧៧,៧៣
សម្លៀកបំពាក់ និងស្បែកជើង	១៤៩,៥០	១៥៣,៥៣	១៥៣,៩៥	១៥៣,១០	១៥៣,៩៧	១៥៤,១១	១៥៤,៩១	១៥៥,៣៦	១៥៥,៧៥	១៥៦,១៨	១៥៦,៨០	១៥៧,៩៤	១៥៨,៥៧
ផ្ទះសម្បែង ទឹក អគ្គិសនី ឧស្ម័ន និងឥន្ធនៈដទៃទៀត	១២៦,៣១	១២៨,២៧	១២៨,៣៩	១២៨,៣៦	១២៨,៨៩	១២៨,១០	១២៨,៤២	១២៨,៤១	១២៩,២០	១២៩,៣៩	១២៩,៦៤	១៣០,០៨	១២៩,៨៧
គ្រឿងសង្ហារិម សម្ភារប្រើប្រាស់គ្រួសារនិងការថែទាំផ្ទះជាប្រចាំ	១៥០,៨០	១៥៣,២៤	១៥៣,៦៧	១៥៣,១១	១៥៣,៤១	១៥៣,៩៤	១៥៤,០៨	១៥៤,២៧	១៥៣,១៧	១៥២,៩៧	១៥៣,៣៤	១៥៤,១៥	១៥៣,៧១
សុខាភិបាល	១៣៦,៧៥	១៣៧,៦៨	១៣៧,៣០	១៣៧,២៩	១៣៧,៦៩	១៣៧,២១	១៣៧,២១	១៣៧,២៣	១៣៧,០៥	១៣៦,៩៤	១៣៧,២២	១៣៧,៣៥	១៣៧,២៩
ការដឹកជញ្ជូន	១១២,៧៨	១១៤,៧០	១១៤,៨៣	១១៤,៧៤	១១៣,៨២	១០០,៤០	១០២,៦៤	១០៥,៣៩	១០៨,៤៥	១០៨,៦៩	១០៨,៧៦	១០៨,៩៧	១០៨,៧៩
គមនាគមន៍	៦៧,៣២	៦៧,០៦	៦៧,០៨	៦៧,០៥	៦៧,០២	៦៦,៩៤	៦៦,៦០	៦៦,៦៦	៦៦,៨៤	៦៦,៦២	៦៦,៤១	៦៦,៥០	៦៦,៤២
ការកម្សាន្ត និងវប្បធម៌	១១៨,៦៩	១២១,០០	១២០,១២	១១៩,៧៦	១២០,២១	១១៩,៧៤	១១៩,៨១	១១៩,៨០	១១៩,៦៤	១២០,៥៣	១២១,១២	១២១,០៤	១២០,៧៩
ការសិក្សា	១៥៩,៥០	១៦៣,៨៧	១៦៣,៨៧	១៦៣,៨៧	១៦៤,៥៧	១៦៤,៥៧	១៦៥,១៥	១៦៤,៩១	១៦៥,៤៨	១៦៥,៤៨	១៦៥,៤៨	១៦៥,៤៨	១៦៥,៤៨
ភោជនីយដ្ឋាន	២៧៥,៦៦	២៩៣,១៣	២៩៧,៥៣	២៩៦,៤២	២៩៤,៦៧	២៩៣,២៧	២៩៦,៩៨	២៩៨,០៤	៣០០,៨៧	២៩៨,៣២	២៩៦,៤៩	២៩៨,៥៣	៣០០,៣៣
ទំនិញ និងសេវាកម្មផ្សេងៗ	១៤៤,៥៤	១៤៩,៦៦	១៥០,៥៤	១៥០,៥៤	១៥០,៦៨	១៥១,៩១	១៥២,៤៦	១៥៣,៤៥	១៥៤,១២	១៥៤,៨០	១៥៤,៩៥	១៥៥,៥៨	១៥៥,៩៥
							បម្រែបម្រួលភាគរយខែលើខែ						
មុខទំនិញគ្រប់មុខ	**-០,៤៧**	**០,៨២**	**០,៤៧**	**-០,០៨**	**០,៤៥**	**-០,៥៨**	**០,៦៤**	**០,៤៤**	**០,៣៦**	**-០,១២**	**០,៤២**	**០,៧៤**	**០,១០**
អាហារ និងភេសជ្ជៈមិនមែនជាតិស្រវឹង	-០,១៣	០,៩២	០,៥៦	-០,០១	០,៨៦	០,៨០	០,៥៧	០,៣៥	-០,០១	-០,១៨	០,៧៥	០,៩៩	០,១៣
ភេសជ្ជៈមានជាតិស្រវឹង និងថ្នាំជក់	០,៤៦	០,៨៣	០,២១	-០,០៨	០,២២	០,១២	-០,៣២	០,១០	០,០៤	០,១០	០,០៧	១,៦៩	០,០៣
សម្លៀកបំពាក់ និងស្បែកជើង	-០,១៣	១,០១	០,២៧	-០,៥៦	០,៥៧	០,០៩	០,៥២	០,២៩	០,២៥	០,២៨	០,៤០	០,៧២	០,៤០
ផ្ទះសម្បែង ទឹក អគ្គិសនី ឧស្ម័ន និងឥន្ធនៈដទៃទៀត	-០,៥៨	០,៧៦	០,០៩	-០,០២	០,៤១	-០,៦២	០,២៥	-០,០១	០,៦២	០,១៥	០,១៩	០,៣៤	-០,១៦
គ្រឿងសង្ហារិម សម្ភារប្រើប្រាស់គ្រួសារនិងការថែទាំផ្ទះជាប្រចាំ	-០,០៩	០,១៦	០,២៨	-០,៣៦	០,២០	០,៣៤	០,០៩	០,១២	-០,៧១	-០,១៣	០,២៤	០,៥៣	-០,២៨
សុខាភិបាល	០,១៧	០,៥៦	-០,២៨	០,០០	០,២៩	-០,៣៥	០,០០	០,០១	-០,១៣	-០,០៨	០,២១	០,០៩	-០,០៤
ការដឹកជញ្ជូន	-៣,៥៧	០,៣០	០,១២	-០,០៩	-០,៨០	-១១,៨០	២,២៣	២,៦៨	២,៩០	០,២២	០,០៦	០,១៩	-០,១៦
គមនាគមន៍	-០,៣២	០,២៥	០,០៣	-០,០៤	-០,០៤	-០,១២	-០,៥០	០,០៨	០,២៧	-០,៣៣	-០,៣០	០,១៤	-០,១៣
ការកម្សាន្ត និងវប្បធម៌	០,៣៧	១,៩៨	-០,៧២	-០,៣១	០,៣៨	-០,៣៩	០,០៦	-០,០១	-០,១៣	០,៧៤	០,៥០	-០,០៧	-០,២១
ការសិក្សា	០,០០	០,៩២	០,០០	០,០០	០,៤៣	០,០០	០,៣៥	-០,១៤	០,៣៥	០,០០	០,០០	០,០០	០,០០
ភោជនីយដ្ឋាន	-០,៣៤	១,៤២	១,៥០	-០,៣៧	-០,៥៩	-០,៤៧	១,២៦	០,៣៦	០,៩៥	-០,៨៥	-០,៦១	០,៦៩	០,៦០
ទំនិញ និងសេវាកម្មផ្សេងៗ	-០,៤៥	០,៥២	០,៥៩	០,០០	០,០៩	០,៨១	០,៣៦	០,៦៥	០,៤៤	០,៤៤	០,១០	០,៤១	០,២៤
							បម្រែបម្រួលភាគរយឆ្នាំលើឆ្នាំ						
មុខទំនិញគ្រប់មុខ	**១,៦៣**	**៣,០៧**	**៣,៥៨**	**២,៦៥**	**២,៨៤**	**១,៩១**	**២,៣៧**	**៣,២២**	**៣,១៣**	**២,៤០**	**២,៨៦**	**៣,៧៣**	**៣,៧០**
អាហារ និងភេសជ្ជៈមិនមែនជាតិស្រវឹង	១,៩០	៣,៣៦	៣,៨៧	៣,១៨	៤,១៨	៤,៣៦	៤,៦៣	៥,៦៥	៤,៩៨	៣,៧៤	៤,៦៣	៥,៩២	៥,៨៦
ភេសជ្ជៈមានជាតិស្រវឹង និងថ្នាំជក់	៥,៥៩	៣,៦៣	២,៦៣	២,១៩	២,២៨	២,៤៧	២,០៩	២,០២	១,៨៧	១,៤១	១,៤១	៣,១០	៣,០៣
សម្លៀកបំពាក់ និងស្បែកជើង	២,៧៩	២,៧០	២,៩៧	១,៥៣	១,៨៧	១,៧៥	២,៨៥	៣,៣៧	២,៦៥	២,៩០	៣,០៦	៣,៩២	៤,៣៣
ផ្ទះសម្បែង ទឹក អគ្គិសនី ឧស្ម័ន និងឥន្ធនៈដទៃទៀត	០,៤១	១,៥៥	១,៧៧	០,៩១	០,៧៦	០,០៩	០,២៨	០,៨៣	១,១៩	១,១១	១,២៤	២,០៧	១,៥១
គ្រឿងសង្ហារិម សម្ភារប្រើប្រាស់គ្រួសារនិងការថែទាំផ្ទះជាប្រចាំ	០,៣៨	១,៦២	០,៧០	០,០៣	០,៣៩	០,៥៨	១,៣៧	១,៥៦	០,៦០	០,១៣	០,៣៤	១,០៨	០,៤៧
សុខាភិបាល	២,០០	០,៦៨	០,២២	-០,០៣	០,៤៨	០,១០	០,១៦	០,១៥	០,១១	០,១៣	០,២៨	០,១៩	០,២៧
ការដឹកជញ្ជូន	-២,៤១	១,៧០	៤,៧២	២,៩៥	០,១៣	-១២,៩៥	-១១,៤៥	-៧,៩៨	-៥,៣៦	-៤,០៧	-៤,៥១	-៤,៦៩	-៤,៨៦
គមនាគមន៍	-០,៦០	-០,៤០	-០,៦២	-០,៧៤	-០,៥៥	-០,៥១	-១,៣៧	-០,០៩	០,១១	-០,៥៥	-១,០៩	-០,៧៤	-០,៧០
ការកម្សាន្ត និងវប្បធម៌	០,៨៤	១,៩៥	០,៨៨	០,៦៤	១,៣៧	០,៥១	០,៥៥	០,៤៧	០,១៣	០,៥៦	០,៨៤	១,៥០	១,៨០
ការសិក្សា	០,៣៨	២,៧៤	២,៧៤	២,៧៤	៣,១៨	៣,១៨	៣,៥៤	៣,៣៩	៣,៧៥	៣,៧៥	២,៩៦	២,២២	១,៩១
ភោជនីយដ្ឋាន	៥,២៣	៦,៣៤	៦,៦៦	៤,៣២	២,៤៩	៣,៥៧	៤,៨៨	៤,០៤	៤,៧៧	៣,១៥	៣,០៣	៣,០៤	៣,៩១
ទំនិញ និងសេវាកម្មផ្សេងៗ	០,៦៤	៣,៥៤	៤,០៩	២,៩៩	៣,១៤	៣,៨៤	៤,១៨	៤,៥០	៤,១៨	៤,៣៥	៤,៣៤	៤,៩៦	៤,៧៤
							ការវិវត្តនៃសន្ទស្សន៍ថ្លៃទំនិញមធ្យមរំកិល ៣ខែ						
មុខទំនិញគ្រប់មុខ	**១៧៥,៣៤**	**១៧៨,៩០**	**១៧៩,៧៥**	**១៨០,៤៧**	**១៨០,៩៧**	**១៨០,៨៤**	**១៨១,១៥**	**១៨១,៤៤**	**១៨២,៣១**	**១៨២,៧២**	**១៨៣,១២**	**១៨៣,៧៥**	**១៨៤,៥២**
បម្រែបម្រួលជាភាគរយឆ្នាំលើឆ្នាំ	២,៤១	២,០៣	២,៨០	៣,១០	៣,០២	២,៤៧	២,៣៨	២,៥០	២,៩១	២,៩១	២,៨០	៣,០០	៣,៤៣
							ការវិវត្តនៃសន្ទស្សន៍ថ្លៃទំនិញមធ្យមរំកិល ១២ខែ						
មុខទំនិញគ្រប់មុខ	**១៧៤,០៥**	**១៧៧,៤៣**	**១៧៧,៩៥**	**១៧៨,៣៤**	**១៧៨,៧៦**	**១៧៩,០៤**	**១៧៩,៣៩**	**១៧៩,៨៦**	**១៨០,៣៣**	**១៨០,៦៨**	**១៨១,១១**	**១៨១,៦៦**	**១៨២,២១**
បម្រែបម្រួលជាភាគរយឆ្នាំលើឆ្នាំ	២,៤៦	១,៩៤	២,១១	២,១៧	២,២២	២,២០	២,២៤	២,៣៨	២,៤៦	២,៤៩	២,៥៩	២,៧៩	២,៩៦

ប្រភព៖ វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ

** ទិន្នន័យព្យាករណ៍*

តារាង ២ ៖ ប្រាក់រៀលធៀបជាមួយរូបិយប័ណ្ណផ្សេងៗ (អត្រាទិញចុងខែ)

រូបិយប័ណ្ណ	២០១៨	២០១៩	២០២០											បម្រែបម្រួល%
	ធ្នូ	ធ្នូ	មករា	កុម្ភៈ	មីនា	មេសា	ឧសភា	មិថុនា	កក្កដា	សីហា	កញ្ញា	តុលា	វិច្ឆិកា	វិច្ឆិកា-២០/ធ្នូ-១៩
អេសដេអែរ	៥.៥៨៨	៥.៦៣៥	៥.៥៧២	៥.៥៧៥	៥.៥៧៨	៥.៥៩១	៥.៦២១	៥.៦៣១	៥.៧៦៨	៥.៨២២	៥.៧៧០	៥.៧៥៦	៥.៧៦៩	២,៤
អាស៊ី														
ដុល្លារ-អូស្រ្តាលី	២.៨៣២	២.៨៥៣	២.៧១៨	២.៦៧៨	២.៥១៣	២.៦៨៤	២.៧២៨	២.៨១៣	២.៩៥៣	៣.០២០	២.៩៣០	២.៨៩១	២.៩៩៦	៥,០
ដុល្លារ-ហុងកុង	៥១៣	៥២៣	៥២១	៥២២	៥២៥	៥២៩	៥៣១	៥២៨	៥២៩	៥៣០	៥២៩	៥២៤	៥២២	-០,២
យ៉េន-ជប៉ុន	៣៦,៤១	៣៧,៤៣	៣៧,១៨	៣៧,១១	៣៧,៦៨	៣៨,៤៣	៣៨,២៤	៣៨,០២	៣៩,១៩	៣៨,៩៦	៣៨,៧៨	៣៨,៨៤	៣៨,៩៦	៤,១
វ៉ុន-កូរ៉េ	៣,៦២	៣,៥២	៣,៤១	៣,៣៤	៣,៣៣	៣,៣៩	៣,៣២	៣,៤២	៣,៤៥	៣,៤៧	៣,៥១	៣,៥៩	៣,៦៧	៤,៣
ដុល្លារ-ញូស៊ីឡែន	២.៦៩៦	២.៧៤៥	២.៦២៦	២.៥៦៨	២.៤៤៩	២.៥១៤	២.៥៤៩	២.៦២៩	២.៧៤៦	២.៧៦៦	២.៧០៨	២.៧១៨	២.៨៤៩	៣,៨
យ៉ន់ចិន	៥៨៤	៥៨៣	៥៨៦	៥៨១	៥៧៣	៥៧៩	៥៧៦	៥៧៨	៥៨៥	៥៩៨	៦០២	៦០៦	៦១៦	៥,៧
ដុល្លារ-តៃវ៉ាន់	១៣២	១៣៦	១៣៤	១៣៥	១៣៥	១៣៧	១៣៧	១៣៩	១៤០	១៣៩	១៤១	១៤២	១៤២	៤,៤
អាស៊ាន														
រ៉ូពី-ឥណ្ឌូនេស៊ី	០,២៧៧	០,២៩៣	០,២៩៧	០,២៩០	០,២៤៩	០,២៦៩	០,២៨០	០,២៨៩	០,២៨២	០,២៨១	០,២៧៦	០,២៧៨	០,២៨៨	-១,៧
រីងហ្គីត-ម៉ាឡេស៊ី	៩៦៩	៩៩៤	៩៩១	៩៦៧	៩៤២	៩៤៦	៩៤៧	៩៥៦	៩៦៧	៩៨៦	៩៨៨	៩៧៥	៩៩៥	០,១
ប៉េសូ-ហ្វីលីពីន	៧៩,៥៣	៨០,៥០	៧៩,៤៥	៨០,១០	៧៩,៩៦	៨១,២០	៨១,២០	៨១,១០	៨៣,៤១	៨៤,៦៣	៨៤,៥៥	៨៣,៩៤	៨៤,២១	៤,៦
ដុល្លារ-សាំងហ្គាពួរ	២.៩៤២	៣.០២៣	២.៩៧៣	២.៩១៨	២.៨៥៩	២.៩០៤	២.៩០៣	២.៩៣៨	២.៩៩០	៣.០២២	២.៩៩៧	២.៩៨១	៣.០២៧	០,១
បាត-ថៃ	១២៤	១៣៦	១៣០	១២៩	១២៥	១២៦	១២៩	១៣៣	១៣១	១៣២	១៣០	១៣០	១៣៤	-១,៥
ដុង-វៀតណាម	០,១៧៤	០,១៧៦	០,១៧៥	០,១៧៥	០,១៧២	០,១៧៦	០,១៧៧	០,១៧៧	០,១៧៧	០,១៧៧	០,១៧៧	០,១៧៥	០,១៧៥	-០,៦
អឺរ៉ុប														
អឺរ៉ូ	៤.៥៩៧	៤.៥៦៥	៤.៤៦៦	៤.៤៧៦	៤.៤៩០	៤.៤៥៤	៤.៥៥៨	៤.៦០២	៤.៨៦៧	៤.៨៨៩	៤.៨១៥	៤.៧៨០	៤.៨៤៤	៦,១
ផ្សេង														
ផោន-អង់គ្លេស	៥.០៩៨	៥.៣៤៤	៥.៣០១	៥.២៤៥	៥.០៣៧	៥.១៦០	៥.០៦៨	៥.០៣៨	៥.៣៧៧	៥.៤៨០	៥.២៧៤	៥.២៨៩	៥.៣៩៥	១,០

*ទិន្នន័យព្យាករណ៍

តារាង ៣ ៖ ស្ថិតិស្ថានភាពធនាគារកណ្តាល *

(ឯកតា៖ ប៊ីលានរៀល)

	២០១៤	២០១៥	២០១៦	២០១៧	២០១៨	២០១៩	ខែវិច្ឆិកា ២០២០
ទ្រព្យសកម្មបរទេសសុទ្ធ	**២៤.៣៨៥**	**២៩.៤០៣**	**៣៦.៣៧១**	**៤៨.៧៦៩**	**៥៨.៣០៨**	**៧៥.៩៨៤**	**៨៣.៩៦៥**
ឥណទេយ្យពីអនិវាសជន	២៤.៨៨០	២៩.៨៧៥	៣៦.៨២៨	៤៩.២៥៤	៥៨.៧៨០	៧៦.៤៦០	៨៤.៤៥២
ទ្រព្យអកម្មចំពោះអនិវាសជន	-៤៩៦	-៤៧២	-៤៥៧	-៤៨៤	-៤៧២	-៤៧៦	-៤៨៨
ឥណទេយ្យចំពោះគ្រឹះស្ថានទទួលប្រាក់បញ្ញើផ្សេងទៀត	**0**	**0**	**២៩**	**៩៣**	**៤៧0**	**៣.៨២៨**	**៤.១៥២**
ឥណទេយ្យសុទ្ធចំពោះរដ្ឋាភិបាល	**-៣.៨៩៣**	**-៥.៨០២**	**-៧.៤៩៥**	**-៩.៨៩៤**	**-១២.៩២៤**	**-១៩.៦៩០**	**-១៩.១១៥**
ឥណទេយ្យចំពោះរដ្ឋាភិបាល	២៧0	២៧0	២៧0	២៧0	0	0	0
ទ្រព្យអកម្មរដ្ឋាភិបាល	-៤.១៦៣	-៦.0៧៣	-៧.៧៦៥	-១0.១៦៤	-១២.៩២៤	-១៩.៦៩0	-១៩.១១៥
ឥណទេយ្យចំពោះវិស័យផ្សេងៗ	**១៨៦**	**១០៦**	**១៩៨**	**១៩៩**	**២០៤**	**២០១**	**១៣៩**
ឥណទេយ្យចំពោះគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងទៀត	0	0	0	0	0	១៦២	១0៣
ឥណទេយ្យចំពោះរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ	0	0	0	0	0	0	0
ឥណទេយ្យចំពោះគ្រឹះស្ថានសាធារណៈមិនមែនហិរញ្ញវត្ថុ	0	0	0	0	0	0	0
ឥណទេយ្យចំពោះវិស័យឯកជន	១៨៦	១0៦	១៩៨	១៩៩	២0៤	៣៩	៣៦
រូបិយវត្ថុមូលដ្ឋាន	**១៧.៨៤០**	**២០.៤៣៧**	**២៣.៥៩១**	**២៨.១៥៦**	**៣២.៨៧៣**	**៤៤.២០៨**	**៤២.៧៦៩**
រូបិយវត្ថុក្នុងចរាចរណ៍	៥.៩៨៥	៦.៣0៤	៦.៩៥៨	៨.៩៥៧	៩.៩៩២	១៣.0៤៧	១៤.៩៧៧
ទ្រព្យអកម្មចំពោះគ្រឹះស្ថានទទួលប្រាក់បញ្ញើផ្សេងទៀត	១១.៥0៨	១៣.៨២៣	១៦.៤១៤	១៨.៩៩៤	២២.៨0៧	៣១.0៣៤	២៧.៧៣៤
ទ្រព្យអកម្មចំពោះវិស័យផ្សេងទៀត	៣៤៧	៣១0	២២0	២0៥	៧៤	១២៧	៥៩
ទ្រព្យអកម្មផ្សេងៗចំពោះគ្រឹះស្ថានទទួលប្រាក់បញ្ញើផ្សេងទៀត	**១.៣៩៣**	**២.៦៣៩**	**៥.៣០០**	**៩.៦៤២**	**១២.៨០១**	**១៣.៦២៤**	**២០.៦២៥**
ប្រាក់បញ្ញើ និងមូលបត្រមិនមែនភាគហ៊ុន មិនរាប់បញ្ចូលក្នុងរូបិយវត្ថុមូលដ្ឋាន	**១**	**៤៦**	**៦៧**	**៩០**	**១៧**	**៥៣**	**១១១**
ប្រាក់បញ្ញើ រាប់បញ្ចូលក្នុងរូបិយវត្ថុទូទៅ	0	0	0	0	0	0	0
មូលបត្រមិនមែនភាគហ៊ុនរាប់បញ្ចូលក្នុងរូបិយវត្ថុទូទៅ	0	0	៦0	0	0	0	0
ប្រាក់បញ្ញើ មិនរាប់បញ្ចូលក្នុងរូបិយវត្ថុទូទៅ	១	១	១	៣	១២	៣១	៧១
មូលបត្រមិនមែនភាគហ៊ុន មិនរាប់បញ្ចូលក្នុងរូបិយវត្ថុទូទៅ	0	៤៥	៦	៨៧	៥	២១	៤0
ប្រាក់កម្ចី	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនិស្សន្ទ	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
ភាគហ៊ុន និង មូលធនផ្សេងទៀត	**២.១១៣**	**១.៥៤៩**	**១.២៧៩**	**២.៥៣៤**	**២.១០៩**	**៤.១៩៥**	**៧.៣៣៥**
ខ្ទង់ផ្សេងៗ(សុទ្ធ)	**-៦៦៩**	**-៩៦៤**	**-១.១៣៥**	**-១.២៥៤**	**-១.៧៤៣**	**-១.៧៥៦**	**-១.៦៩៩**
គម្លាតផ្ទាត់តាម IFS	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*

ក/. ទិន្នន័យកែសម្រួល

** រាប់បញ្ចូលតែទិន្នន័យធនាគារកណ្តាល*

*** ទិន្នន័យព្យាករណ៍*

ឧបសម្ព័ន្ធ ៤

តារាង ៤៖ ស្ថិតិស្ថានភាពគ្រឹះស្ថានទទួលប្រាក់បញ្ញើផ្សេងទៀត*

(ឯកតា៖ ប៊ីលានរៀល)

	២០១៤	២០១៥	២០១៦	២០១៧	២០១៨	២០១៩	ខែវិច្ឆិកា ២០២០
ទ្រព្យសកម្មបរទេសសុទ្ធ	**-២.០៤២**	**-៧.៩១១**	**-១០.០២៤**	**-១០.៣៤៤**	**-៩.៤២៣**	**-១៥.៨០១**	**-១៦.៨២៦**
ឥណទេយ្យពីអនិវាសជន	៨.៧៩៨	៨.៨០៨	១០.២១៨	១១.៤៣៩	១៤.៧៨១	១៥.៣៣៩	១៦.៦២១
ទ្រព្យអកម្មចំពោះអនិវាសជន	-១០.៨៤០	-១៦.៧១៩	-២០.២៤២	-២១.៧៨៣	-២៤.២០៤	-៣១.១៤០	-៣៣.៤៤៦
ឥណទេយ្យចំពោះធនាគារកណ្តាល	**១២.៩៤៦**	**១៦.៧៤០**	**២១.៨២១**	**២៧.៨១៥**	**៣៤.២៧០**	**៤២.៩៩៧**	**៤៦.៨៧៣**
រូបិយវត្ថុ	៤១១	៤៤៩	៦៤០	៨២២	៩៧៩	១.១៤១	១.៤៦៥
ប្រាកបញ្ញើជាទុនបម្រុង និងមូលបត្រមិនមែនភាគហ៊ុន	១២.៥៣៥	១៦.២៩០	២១.២១៥	២៦.៩៩១	៣៣.២៩០	៤១.៨៤៨	៤៦.៣៩១
ឥណទេយ្យផ្សេងទៀតចំពោះធនាគារកណ្តាល	១	១	៣	២	១	៨	១៧
ឥណទេយ្យសុទ្ធចំពោះរដ្ឋាភិបាល	**-១.១៣៥**	**-១.៤៦៥**	**-១.៧៩៣**	**-២.៥៩៣**	**-៣.២៩៦**	**-៤.១៩៤**	**-៥.២៩៩**
ឥណទេយ្យចំពោះរដ្ឋាភិបាល	១៨	២៦	៣៩	៣៦	៥៧	៦៦	១០៣
ទ្រព្យអកម្មរដ្ឋាភិបាល	-១.១៥៣	-១.៤៩១	-១.៨៣២	-២.៦២៩	-៣.៣៥៤	-៤.២៦០	-៥.៤០២
ឥណទេយ្យចំពោះវិស័យផ្សេងៗ	**៤២.៣៨៥**	**៥៤.៩៧៣**	**៦៦.៨២៣**	**៧៩.១០១**	**១០១.៣៥០**	**១២៩.៨១៧**	**១៤៧.៧៨៨**
ឥណទេយ្យចំពោះគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងទៀត	៣០២	៥០៩	៦៦២	១.៤៤២	២.៤៣៤	៤.២២៥	៤.០៧៧
ឥណទេយ្យចំពោះរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ	0	0	0	0	0	0	0
ឥណទេយ្យចំពោះគ្រឹះស្ថានសាធារណៈមិនមែនហិរញ្ញវត្ថុ	១១	៤	៦	១៩	១	១	១
ឥណទេយ្យចំពោះវិស័យឯកជន	៤២.០៧១	៥៤.៤៥៩	៦៦.១៥៥	៧៧.៦៤១	៩៨.៩១៦	១២៥.៥៩១	១៤៣.៧១០
ទ្រព្យអកម្មធនាគារកណ្តាល	**0**	**១**	**៨២**	**៣៦៥**	**៩៩៥**	**២.៨៩៥**	**៣.២០១**
ប្រាក់បញ្ញើចរន្ត រាប់បញ្ចូលក្នុងរូបិយវត្ថុទូទៅ	**៨.៣០៥**	**៨.៨៦០**	**១០.៨១៤**	**១៤.៩៣៦**	**១៩.៣៨៩**	**២៣.៥៧៤**	**២៤.៩៤១**
ប្រាក់បញ្ញើផ្សេងទៀត រាប់បញ្ចូលក្នុងរូបិយវត្ថុទូទៅ	**៣១.២១១**	**៣៨.១៣៤**	**៤៦.៨៧៥**	**៥៥.៩៣៣**	**៧១.៧៦៤**	**៨២.៨២៩**	**៩៥.៧៩៥**
មូលបត្រមិនមែនភាគហ៊ុន រាប់បញ្ចូលក្នុងរូបិយវត្ថុទូទៅ	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
ប្រាក់បញ្ញើមិនរាប់បញ្ចូលក្នុងរូបិយវត្ថុទូទៅ	**១៨០**	**២១៧**	**១៩៨**	**១៨៦**	**៤៣២**	**១៦៦**	**១៨៧**
មូលបត្រមិនមែនភាគហ៊ុន មិនរាប់បញ្ចូលក្នុងរូបិយវត្ថុទូទៅ	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
ប្រាក់កម្ចី	**៤**	**៨៨**	**៣១៩**	**៤៣៨**	**៩៦៦**	**១.៣៤០**	**១.៥៧៨**
ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនិស្សន្ទ	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
ភាគហ៊ុន និង មូលធនផ្សេងទៀត	**១២.៩០៩**	**១៥.៥៤០**	**១៨.៥៩១**	**២២.៣៩៧**	**២៨.១៦២**	**៣៥.៥៩៤**	**៤២.៤០៥**
ខ្ទង់ផ្សេងៗ (សុទ្ធ)	**-៤៥៤**	**-៥០៤**	**-៥២**	**-២៧៤**	**១.១៩៣**	**៦.៤២១**	**៤.៤២៩**
គម្លាតផ្ទៀងផ្ទាត់តាម IFS	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*

ក/. ទិន្នន័យកែសម្រួល

** រាប់បញ្ចូលទិន្នន័យរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារពាណិជ្ជ និងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើ*

***ទិន្នន័យព្យាករណ៍*

ឧបសម្ព័ន្ធ ៥

តារាង ៥៖ ស្ថិតិស្ថានភាពគ្រឹះស្ថានទទួលប្រាក់បញ្ញើ*

(ឯកតា៖ ប៊ីលានរៀល)

	២០១៤	២០១៥	២០១៦	២០១៧	២០១៨	២០១៩	ខែវិច្ឆិកា ២០២០
ទ្រព្យសកម្មបរទេសសុទ្ធ	**២២.៣៤៣**	**២១.៤៩២**	**២៦.៣៤៨**	**៣៨.៤២៦**	**៤៨.៨៨៤**	**៦០.១៨៣**	**៦៧.១៣៩**
ឥណទេយ្យពីអនិវាសជន	៣៣.៦៧៨	៣៨.៦៨២	៤៧.០៤៦	៦០.៦៩៣	៧៣.៥៦១	៩១.៧៩៩	១០១.០៧៣
ទ្រព្យអកម្មចំពោះអនិវាសជន	-១១.៣៣៦	-១៧.១៩១	-២០.៦៩៩	-២២.២៦៧	-២៤.៦៧៦	-៣១.៦១៦	-៣៣.៩៣៤
ឥណទេយ្យក្នុងស្រុក	**៣៧.៥៤៣**	**៤៧.៨១២**	**៥៧.៧៣៤**	**៦៦.៨១៣**	**៨៥.៣៣៤**	**១០៦.១៣៣**	**១២៣.៥១៣**
ឥណទេយ្យសុទ្ធចំពោះរដ្ឋាភិបាល	**-៥.០២៨**	**-៧.២៦៨**	**-៩.២៨៧**	**-១២.៤៨៧**	**-១៦.២២០**	**-២៣.៨៨៤**	**-២៤.៤១៤**
ឥណទេយ្យចំពោះរដ្ឋាភិបាល	២៨៨	២៩៦	៣០៩	៣០៦	៥៧	៦៦	១០៣
ទ្រព្យអកម្មរដ្ឋាភិបាល	-៥.៣១៦	-៧.៥៦៤	-៩.៥៩៧	-១២.៧៩៣	-១៦.២៧៧	-២៣.៩៥០	-២៤.៥១៧
ឥណទេយ្យចំពោះវិស័យផ្សេងៗ	**៤២.៥៧១**	**៥៥.០៧៩**	**៦៧.០២១**	**៧៩.៣០១**	**១០១.៥៥៥**	**១៣០.០១៨**	**១៤៧.៩២៦**
ឥណទេយ្យចំពោះគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងទៀត	៣០២	៥០៩	៦៦២	១.៤៤២	២.៤៣៤	៤.៣៨៨	៤.១៧៩
ឥណទេយ្យចំពោះរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ	0	0	0	0	0	0	0
ឥណទេយ្យចំពោះគ្រឹះស្ថានសាធារណៈមិនមែនហិរញ្ញវត្ថុ	១១	៤	៦	១៩	១	១	១
ឥណទេយ្យចំពោះវិស័យឯកជន	៤២.២៥៨	៥៤.៥៦៥	៦៦.៣៥៣	៧៧.៨៤០	៩៩.១២០	១២៥.៦២៩	១៤៣.៧៤៦
ទ្រព្យអកម្មជារូបិយវត្ថុទូទៅ (M2)	**៤៥.៤៣៧**	**៥៣.១៦០**	**៦៤.៣២៣**	**៧៩.២០៩**	**១០០.២៤០**	**១១៨.៤៣៦**	**១៣៤.៣០៦**
រូបិយវត្ថុក្រៅគ្រឹះស្ថានទទួលប្រាក់បញ្ញើ	៥.៥៧៤	៥.៨៥៥	៦.៣៥៤	៨.១៣៥	៩.០១៣	១១.៩០៦	១៣.៥១១
ប្រាក់បញ្ញើចរន្ត	៨.៦៣៧	៩.១៥៦	១១.០១៩	១៥.១២៥	១៩.៤៤៧	២៣.៦៨៤	២៤.៩៨៣
ប្រាក់បញ្ញើផ្សេងទៀត	៣១.២២៦	៣៨.១៤៩	៤៦.៨៩០	៥៥.៩៤៩	៧១.៧៨០	៨២.៨៤៦	៩៥.៨១២
មូលបត្រមិនមែនភាគហ៊ុន	0	0	៦0	0	0	0	0
ក្នុងនោះជារូបិយប័ណ្ណបរទេស (នៃ M2)	*៣៧.៦១១*	*៤៤.២៣៩*	*៥៣.៥៨៦*	*៦៦.៣៧៥*	*៨៥.៨៦៩*	*៩៩.៦៥១*	*១១២.៣៥៦*
ប្រាក់បញ្ញើមិនរាប់បញ្ចូលក្នុងរូបិយវត្ថុទូទៅ	**១៨១**	**២១៨**	**១៩៩**	**១៨៩**	**៤៤៣**	**១៩៧**	**២៥៨**
មូលបត្រមិនមែនភាគហ៊ុន មិនរាប់បញ្ចូលក្នុងរូបិយវត្ថុទូទៅ	**0**	**៤៥**	**៦**	**៨៧**	**៥**	**២១**	**៤0**
ប្រាក់កម្ចី	**៤**	**៨៨**	**៣១៩**	**៤៣៨**	**៩៦៦**	**១.៣៤0**	**១.៥៧៨**
ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនិស្សន្ទ	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
ភាគហ៊ុន និង មូលធនផ្សេងទៀត	**១៥.០២២**	**១៧.០៨៩**	**១៩.៨៧0**	**២៤.៩៣១**	**៣0.២៧១**	**៣៩.៧៨៨**	**៤៩.៧៤១**
ខ្ទង់ផ្សេងៗ (សុទ្ធ)	**-៧៥៧**	**-១.២៩៦**	**-៦៣៦**	**៣៨៦**	**២.២៩៣**	**៦.៥៣៣**	**៤.៧២៩**
ផ្ទៀងផ្ទាត់តាម IFS	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*

ក/. ទិន្នន័យកែសម្រួល

**រាប់បញ្ចូលទិន្នន័យរបស់ធនាគារកណ្តាល និងគ្រឹះស្ថានទទួលប្រាក់បញ្ញើផ្សេងទៀត (ODCs)*

***ទិន្នន័យព្យាករណ៍*

តារាង ៦ ៖ ស្ថិតិស្ថានភាពគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងទៀត*

(ឯកតា៖ ប៊ីលានរៀល)

	២០១៤	២០១៥	២០១៦	២០១៧	២០១៨	២០១៩	ខែវិច្ឆិកា ២០២០
ទ្រព្យសកម្មបរទេសសុទ្ធ	**-៩៨**	**-១៤៦**	**-២៥៤**	**-៥៣៣**	**-៣៤៦**	**-៩៨១**	**-១.៣៥៤**
ឥណទេយ្យពីអនិវាសជន	៣៣	៣៩	៤៣	៣៨	៤៨	៩០	១០២
ទ្រព្យអកម្មចំពោះអនិវាសជន	-១៣១	-១៨៥	-២៩៧	-៥៧១	-៣៩៥	-១.០៧១	-១.៤៥៧
ឥណទេយ្យចំពោះគ្រឹះស្ថានទទួលប្រាក់បញ្ញើផ្សេងទៀត	**១៥៤**	**៣១៤**	**៣៧៩**	**៥៤៦**	**៣២៤**	**៦៣៤**	**៥៥៧**
ឥណទេយ្យសុទ្ធចំពោះរដ្ឋាភិបាល	**-១៣៧**	**-១៣៨**	**-២៥៨**	**-៤៦២**	**-៥២៨**	**-៤៩០**	**-២៨**
ឥណទេយ្យចំពោះរដ្ឋាភិបាល	0	0	១	២	១	២	៣
ទ្រព្យអកម្មរដ្ឋាភិបាល	-១៣៧	-១៣៨	-២៥៩	-៤៦៤	-៥២៨	-៤៩១	-៣១
ឥណទេយ្យចំពោះវិស័យផ្សេងៗ	**៦៦៦**	**៨០១**	**១.២៤៤**	**១.៥៨២**	**១.៩៦៨**	**២.៧៩៨**	**២.៤៩៣**
ឥណទេយ្យចំពោះរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ	0	0	0	0	0	0	0
ឥណទេយ្យចំពោះគ្រឹះស្ថានសាធារណៈមិនមែនហិរញ្ញវត្ថុ	0	0	0	0	0	0	0
ឥណទេយ្យចំពោះវិស័យឯកជន	៦៦៦	៨០១	១.២៤៤	១.៥៨២	១.៩៦៨	២.៧៩៨	២.៤៩៣
ប្រាក់បញ្ញើ	**១៤**	**៥**	**៦**	**១០**	**១៦**	**៣០**	**២៨**
មូលបត្រមិនមែនភាគហ៊ុន	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
ប្រាក់កម្ចី	**៣០**	**៦៥**	**៧៣**	**៥២**	**១១៩**	**១២៩**	**២១១**
ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនិស្សន្ទ	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
ភាគហ៊ុន និង មូលធនផ្សេងទៀត	**៤៦៧**	**៧៦៤**	**១.០៨៩**	**១.១៣៦**	**១.៣៤០**	**១.៨១៨**	**១.៤៧៧**
ខ្ទង់ផ្សេងៗ (សុទ្ធ)	**៧៥**	**-៣**	**-៥៨**	**-៦៥**	**-៥៧**	**-១៥**	**-៤៩**
ផ្ទៀងផ្ទាត់តាម IFS	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*

ក/. ទិន្នន័យកែសម្រួល

** រាប់បញ្ចូលតែទិន្នន័យរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារឯកទេស*

***ទិន្នន័យព្យាករណ៍*

តារាង ៧ ៖ ស្ថិតិស្ថានភាពគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ*

(ឯកតា៖ ប៊ីលានរៀល)

	២០១៤	២០១៥	២០១៦	២០១៧	២០១៨	២០១៩	ខែវិច្ឆិកា ២០២០
ទ្រព្យសកម្មបរទេសសុទ្ធ	**២២.២៤៤**	**២១.៣៤៦**	**២៦.០៩៣**	**៣៧.៨៩៣**	**៤៨.៥៣៨**	**៥៩.២០២**	**៦៥.៧៨៥**
ឥណទេយ្យពីអនិវាសជន	៣៣.៧១១	៣៨.៧២២	៤៧.០៨៩	៦០.៧៣១	៧៣.៦០៩	៩១.៨៨៩	១០១.១៧៥
ទ្រព្យអកម្មចំពោះអនិវាសជន	-១១.៤៦៧	-១៧.៣៧៦	-២០.៩៩៦	-២២.៨៣៨	-២៥.០៧១	-៣២.៦៨៧	-៣៥.៣៩១
ឥណទេយ្យក្នុងស្រុក	**៣៧.៧៧០**	**៤៧.៩៦៥**	**៥៨.០៥៧**	**៦៦.៤៩១**	**៨៤.៣៤២**	**១០៤.០៥៤**	**១២១.៧៩៨**
ឥណទេយ្យសុទ្ធចំពោះរដ្ឋាភិបាល	**-៥.១៦៥**	**-៧.៤០៦**	**-៩.៥៤៥**	**-១២.៩៥០**	**-១៦.៧៤៨**	**-២៤.៣៧៤**	**-២៤.៤៤២**
ឥណទេយ្យចំពោះរដ្ឋាភិបាល	២៨៨	២៩៦	៣១០	៣០៧	៥៨	៦៧	១០៦
ទ្រព្យអកម្មចំពោះរដ្ឋាភិបាល	-៥.៤៥៣	-៧.៧០២	-៩.៨៥៦	-១៣.២៥៧	-១៦.៨០៦	-២៤.៤៤១	-២៤.៥៤៨
ឥណទេយ្យចំពោះវិស័យផ្សេងៗ	**៤២.៩៣៥**	**៥៥.៣៧១**	**៦៧.៦០៣**	**៧៩.៤៤១**	**១០១.០៨៩**	**១២៨.៤២៨**	**១៤៦.២៤**
ឥណទេយ្យចំពោះរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ	០	០	០	០	០	០	០
ឥណទេយ្យចំពោះគ្រឹះស្ថានសាធារណៈមិនមែនហិរញ្ញវត្ថុ	១១	៤	៦	១៩	១	១	១
ឥណទេយ្យចំពោះវិស័យឯកជន	៤២.៩២៤	៥៥.៣៦៦	៦៧.៥៩៧	៧៩.៤២៣	១០១.០៨៩	១២៨.៤២៧	១៤៦.២៣៩
រូបិយវត្ថុក្រៅគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ	**៥.៥៧៤**	**៥.៨៥៤**	**៦.៣៥២**	**៨.១៣៤**	**៩.០១១**	**១១.៩០១**	**១៣.៤៩**
ប្រាក់បញ្ញើ	**៣៩.៦០២**	**៤៦.៨២១**	**៥៧.១៥៦**	**៧០.៥៤១**	**៩០.៤៩៥**	**១០៥.១៩៧**	**១១៩.១០៧**
មូលបត្រមិនមែនពីភាគហ៊ុន	**០**	**០**	**០**	**០**	**០**	**០**	**០**
ប្រាក់កម្ចី	**៣៤**	**១៣៥**	**៣៧៦**	**៤៧៦**	**៩៨៣**	**១.៣២៩**	**១.៤៩៤**
ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនិស្សន្ទ	**០**	**០**	**០**	**០**	**០**	**០**	**០**
ភាគហ៊ុន និង មូលធនផ្សេងទៀត	**១៥.៤៨៩**	**១៧.៨៥៣**	**២០.៩៥៩**	**២៦.០៦៦**	**៣១.៦១២**	**៤១.៦០៦**	**៥១.២១៧**
ខ្ទង់ផ្សេងៗ (សុទ្ធ)	**-៦៨៥**	**-១.៣៥១**	**-៦៩២**	**-៨៣៣**	**៧៧៩**	**៣.២២២**	**២.២៧៤**
ផ្ទៀងផ្ទាត់តាម IFS	*០*	*០*	*០*	*០*	*០*	*០*	*០*

ក/. ទិន្នន័យកែសម្រួល

** រាប់បញ្ចូលទិន្នន័យរបស់គ្រឹះស្ថានទទួលប្រាក់បញ្ញើ និងគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងទៀត*

***ទិន្នន័យព្យាករណ៍*

ឧបសម្ព័ន្ធ ៨

តារាង ៨ ៖ ឥណទានតាមប្រភេទជំនួញក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច

(ឯកតា៖ ប៊ីលានរៀល)

	២០១៤	២០១៥	២០១៦	២០១៧	២០១៨	២០១៩	ខែវិច្ឆិកា ២០២០
១. គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ	**៧៥៨**	**១.១៦៩**	**១.០០៨**	**១.៨៧៧**	**៣.០១៤**	**៥.១០៩០**	**៥.៦៨២**
១.១. ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា	0	0	0	0	0	0	0
១.២. គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើ	៤៨៦	៨៣៤	៧៥៩	១.១៨៩	២.០៥៩	៣.១០៤	៣.៦៥៣
១.៣. គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងៗទៀត	២៧២	៣៣៥	២៤៩	៦៨៨	៩៥៤	២.០០៥	២.០២៩
២. គ្រឹះស្ថានមិនបម្រើសេវាហិរញ្ញវត្ថុ	**៣៣.០៥៧**	**៣៩.៨០៧**	**៤៦.៧៧៩**	**៥៤.៣៤៥**	**៦៤.៩៧៩**	**៧៩.៣១៩**	**៩១.២០៧**
២.១. កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ	៣.៨៨៣	៤.៩៧៣	៦.១៣៤	៧.០៦៥	៧.៥២៤	៧.៩០៧	៩.៧៧២
២.២. ឧស្សាហកម្មរ៉ែ	៩៥	២៥៥	២៩៤	២៤១	២៣៣	២៥៤	៥០៩
២.៣. កម្មន្តសាលកម្ម	៣.៥៩៨	៣.៧០៥	៣.៩៣៨	៤.២៧២	៤.៥៣៧	៤.៧០១	៥.០៤២
២.៤. ការផ្គត់ផ្គង់សេវាសាធារណៈ	៣៤៥	៣៥៤	៣៦៨	៥១៤	៥៧១	៩៨៥	១.២០៦
២.៥. សំណង់	៣.១៥៩	៣.៤៩៣	៤.៩៦៣	៦.៣៨១	៧.៧៨៧	១០.១៩៧	១១.៦៨០
២.៦. ការជួញដូរដុំ	៧.៣៦៤	៨.២៩៧	៨.០៧៩	៨.៣៦៨	៩.៦៥៥	១១.៨១៩	១២.៤០៧
២.៧. ការជួញដូររាយ	៥.៨៥១	៧.៥១១	៩.៩៥០	១២.១៣៣	១៣.៦៧៣	១៦.៥៤៨	១៩.៨២៧
២.៨. សណ្ឋាគារ និងភោជនីយដ្ឋាន	២.២២៥	២.៨២៨	២.៩០៤	៣.០៥៥	៣.៩៩៨	៤.៧០៥	៥.១២៣
២.៩. ដឹកជញ្ជូន និងស្តុកបណ្តោះអាសន្ន	៥១៤	៦៣៧	១.០៥១	១.២៦៨	១.៦៦៨	២.០៦០	៣.៣៩០
២.១០. បណ្តាញព័ត៌មាននិងទូរគមនាគមន៍	២៩៩	៤៦៩	៦១៥	៥៦០	៧១៧	៩៤៥	១.០៨៦
២.១១. អាជីវកម្មជួល និងភតិសន្យាប្រតិបត្តិការមិនរាប់បញ្ចូលភតិសន្យា និងការជួលអចលនទ្រព្យ	៦៥៧	៨៤៩	១.០៩៥	១.៥៦៧	២.៦៦៦	៣.៨៣៧	៣.៤៩៥
២.១២. ការជួញដូរអចលនទ្រព្យ	១.៥៤៦	២.៣៤៧	២.៨៣៨	៤.០០៥	៦.២១០	៩.០០៦	១០.៧៦៣
២.១៣. សេវាកម្មមិនមែនហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងៗទៀត	៣.៥២០	៤.០៨៩	៤.៥៥	៤.៩១៥	៥.៧៣៩	៦.៣៥៥	៦.៩០៩
៣. គម្រោងការផ្ទាល់ខ្លួន	**៤.២២១**	**៦.១១០**	**៨.៣៦០**	**១១.០៦១**	**១៥.៧០៧**	**២១.៨៧៨**	**២៩.០៨៦**
៣.១. ការឱ្យខ្ចីជាបុគ្គល	១.៧១៣	២.៥៥៨	៣.៧៩១	៤.៦១២	៦.៩៧៩	៩.៤០៨	១២.៤៨៣
៣.២. ការឱ្យខ្ចីតាមប័ណ្ណឥណទាន	៥៣	៨៣	១៣១	១៥២	១៨៩	២៣០	២៤១
៣.៣. ការឱ្យខ្ចីទិញផ្ទះជាកម្មសិទ្ធិផ្ទាល់ខ្លួន	២.៤៥៥	៣.៤៦៩	៤.៤៣៨	៦.២៩៧	៨.៥៤០	១២.២៤០	១៦.៣៦២
៤. ឥណទានផ្សេងៗ	**៨០៣**	**៨៦១**	**៨៨០**	**៩៨៩**	**១.០៣៧**	**១.២៩២**	**១.៥៦៥**
សរុបឥណទានដុល	**៣៨.៨៣៩**	**៤៧.៩៤៦**	**៥៧.០២៧**	**៦៨.២៧១**	**៨៤.៧៣៦**	**១០៧.៥៩៨**	**១២៧.៥៣៩**

ក/. ទិន្នន័យកែសម្រួល

** ទិន្នន័យព្យាករណ៍*

តារាង ៩ ៖ សរុបប្រតិបត្តិការប្រាក់បញ្ញើរបស់ធនាគារពាណិជ្ជ

(ឯកតា៖ ប៊ីលានរៀល)

	២០១៤	២០១៥	២០១៦	២០១៧	២០១៨	២០១៩	ខែវិច្ឆិកា ២០២០
ប្រាក់បញ្ញើជារៀល							
ប្រាក់បញ្ញើចរន្ត	៥២១,១	៨២០,៣	៩០០,០	១.៣៨៣,៩	១.៦៩៤,២	២.៥៤៥,៧	២.៩២៤,៦
ប្រាក់បញ្ញើសន្សំ	៥៤១,៤	៨៩៩,០	១.០០១,០	១.២០៧,៣	១.៥១៦,៣	១.៩៧៨,១	២.១៨២,០
ប្រាក់បញ្ញើមានកាលកំណត់	៥៥៦,៥	៦៥៩,១	១.៣៥៨,៨	១.៤៩៤,២	២.១៤៩,២	២.៨៩០,៨	៤.២៦៥,៨
ប្រាក់បញ្ញើផ្សេងៗ	៤៣,៦	៣៣,៦	៣៥,៩	៤៦,២	៨៦,១	៩២,៩	១៩១,៨
សរុប	**១.៦៦២,៦**	**២.៤១២,០**	**៣.២៩៥,៧**	**៤.១៣១,៧**	**៥.៤៤៥,៩**	**៧.៥០៧,៤**	**៩.៥៦៤,២**
ប្រាក់បញ្ញើជារូបិយប័ណ្ណ							
ប្រាក់បញ្ញើចរន្ត	៨.២០២,៦	៨.៧៤៨,៨	១០.៤៤៤,០	១៤.៤២១,៦	១៩.២៤៦,៤	២៣.១៩២,៤	២៤.៣៧០,៥
ប្រាក់បញ្ញើសន្សំ	១២.៧០២,៥	១៣.៨៣៣,៣	១៥.៦៤២,៤	២០.៩៦៧,៨	២៩.៦៩២,៦	៣១.២០២,៤	៣៤.៣៧២,៤
ប្រាក់បញ្ញើមានកាលកំណត់	១៦.៥២៣,០	២០.៦៣០,៨	២៥.៥២៣,២	២៩.១៣៥,២	៣៣.២៦៦,៣	៤០.៤៩៦,២	៤៩.៦៤០,៤
ប្រាក់បញ្ញើផ្សេងៗ	៦៣៦,២	៧២១,២	៧៩៤,៤	១។០២៨,២	១.០២៥,៨	១.១៥៩,៩	១.៤៤៨,១
សរុប	**៣៨.០៦៤,៤**	**៤៣.៩៣៤,១**	**៥២.៤០៤,១**	**៦៥.៥៥២,៨**	**៨៣.២៣១,០**	**៩៦.០៥០,៩**	**១០៩.៨៣១,៤**
សរុបរួម	**៣៩.៧២៧,០**	**៤៦.៣៤៦,០**	**៥៥.៦៩៩,៨**	**៦៩.៦៨៤,៤**	**៨៨.៦៧៦,៩**	**១០៣.៥៥៨,៣**	**១១៩.៣៩៥,៦**

ក/. ទិន្នន័យកែសម្រួល

** ទិន្នន័យព្យាករណ៍*

ឧបសម្ព័ន្ធ ១០

តារាង ១០៖ ជញ្ជីងទូទាត់ប្រទេសកម្ពុជា

ឆ្នាំ២០១៦ ដល់ ឆ្នាំ២០២០

(គិតជាលានដុល្លារអាមេរិក)

	២០១៦	២០១៧	២០១៨	២០១៩	២០២០[ប]
គណនីចរន្ត					
ជញ្ជីងពាណិជ្ជកម្មទំនិញ	**-៣.៨៤៦**	**-៤.២៧៨**	**-៥.៨៤៤**	**-៧.២៥៥**	**-២.៦២៨**
ឥណទាន	១០.២៧៣	១១.២២៤	១២.៩៦៣	១៤.៩៨៦	១៧.៣៦២
ក្នុងនោះ ៖ សម្លៀកបំពាក់, ស្បែកជើង និងកាបូប	៧.៤៤៩	៨.០២០	៩.៥០៧	១០.៧៩២	៩.៩៥៣
ផលិតផលកសិកម្ម	៥៣៣	៧៦៨	៨៩២	៨៩៤	១.១២៩
បរិក្ខារអគ្គិសនី, បរិក្ខារយានយន្ត និងទោចក្រយាន	--	៧៨៥	៦១៣	៧៧២	១.៤០៩
ឥណពន្ធ	១៤.១១៩	១៥.៥០២	១៨.៨០៦	២២.២៤២	១៩.៩៨៩
ក្នុងនោះ ៖ វត្ថុធាតុដើមសម្រាប់វិស័យកាត់ដេរ	៣.៨៨២	៣.៥០៣	៤.២២៤	៤.២៨០	៣.៨៧៦
វត្ថុធាតុដើមនិងសម្ភារសំណង់	១.០០៤	១.០៥៥	១.៥៦៤	២.៣០១	២.០៥៣
យានយន្ត	១.០២២	១.១៥៦	១.៥៦៧	២.២៦៨	១.៧០២
ប្រេងឥន្ធនៈ	១.៣១៨	១.៤០៩	១.៧២៥	២.៤២៧	២.០៥៥
អាហារនិងភេសជ្ជៈ	៧៥៣	៨២៣	៩៧៣	១.១១៦	១.១២៧
គណនីសេវា	**១.៦០២**	**១.៨៦៣**	**២.៣៩៥**	**២.៨១២**	**-១០៣**
ឥណទាន	៤.០៣៣	៤.៦០៨	៥.៤៥១	៦.០៨៦	១.៨៩២
ក្នុងនោះ ៖ សេវាធ្វើដំណើរ	៣.២១២	៣.៦៣៩	៤.៣៦២	៤.៧៧៣	១.០២១
ឥណពន្ធ	២.៤៣០	២.៧៤៥	៣.០៥៦	៣.២៧៤	១.៩៩៤
ក្នុងនោះ ៖ សេវាធ្វើដំណើរ	៦១៦	៧៤១	៨៦៣	៩១១	១៦៩
គណនីចំណូលបឋម	**-១.០៥០**	**-១.១៤១**	**-១.៣២៨**	**-១.៥៦៤**	**-៩៧៨**
ឥណទាន	៣៧៧	៤៤២	៥៨០	៧៣២	៦៦៩
ក្នុងនោះ ៖ ការប្រាក់	១១២	១៥៧	២២៧	៣៦៩	៤០២
ឥណពន្ធ	១.៤២៧	១.៥៨២	១.៩០៨	២.២៩៦	១.៦៤៧
ក្នុងនោះ ៖ - ការបង់ការប្រាក់	៩៣	៩៣	១០៥	១១៣	១១៧
- ចំណូលពីហ៊ុន	១.១៥២	១.២៧៩	១.៦០៧	២.០០២	១.៣៧៨
គណនីចំណូលបន្ទាប់បន្សំ	**១.៥៦១**	**១.៧៤៨**	**១.៨៨១**	**១.៩៤៣**	**១.៦៤៥**
ក្នុងនោះ ៖ រដ្ឋាភិបាល	៥០៦	៥៥០	៥៧៩	៥៣២	៤៤២
ផ្សេងៗ	១.០៥៥	១.១៩៩	១.៣០២	១.៤១១	១.២០៣
សមតុល្យគណនីចរន្ត	**-១.៧៣៤**	**-១.៨០៧**	**-២.៨៩៦**	**-៤.០៦៥**	**-២.០៦៤**
គណនីដើមទុន	**២៨៣**	**២៧៩**	**៣២៦**	**៣៥៥**	**២៥៩**
ក្នុងនោះ ៖ បង្វែរដើមទុន (សុទ្ធ)	២៨៣	២៧៩	៣២៦	៣៥៥	២៥៩
សមតុល្យគណនីចរន្តនិងគណនីដើមទុន	**-១.៤៥០**	**-១.៥២៩**	**-២.៥៧០**	**-៣.៧០៩**	**-១.៨០៥**
សមតុល្យគណនីហិរញ្ញវត្ថុ	**-២.៦១៨**	**-៣.៣៩៣**	**-៣.៦៥១**	**-៦.៣៧០**	**-២.៩៩២**
វិនិយោគផ្ទាល់ (សុទ្ធ)*	-២.៣៩៧	-២.៦៧៣	-៣.០៨៩	-៣.៥៦១	-៣.១៥៨
វិនិយោគលើផលបត្រ (សុទ្ធ)*	២	៥	៤២	១២	-១២
វិនិយោគផ្សេងទៀត (សុទ្ធ)*	-២២៤	-៧២៥	-៦០៤	-២.៨២១	១៧៨
កំហុស និងរំលង	**-២៩៦**	**-២៣៣**	**៣៦៤**	**៧**	**-៧១១**
សមតុល្យរួម	**-៨៧៣**	**-១.៦៣១**	**-១.៤៤៥**	**-២.៦៦៨**	**-៤៧៦**
ទុនបម្រុងនិងផ្នែកពាក់ពន្ធ	**៨៧៣**	**១.៦៣១**	**១.៤៤៥**	**២.៦៦៨**	**៤៧៦**
ទ្រព្យសកម្មជាទុនបម្រុង	៨៧៣	១.៦៣១	១.៤៤៥	២.៦៦៨	៤៧៦
ឥណទានពីមូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ	--	--	--	--	--
ហិរញ្ញប្បទានពិសេស	--	--	--	--	--

ប្រភព ៖ ទិន្នន័យទទួលបានពីអាជ្ញាធរកម្ពុជានិងការប៉ាន់ស្មានរបស់មន្ត្រីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

តារាង ១១ ៖ បណ្តាញព័ត៌មានរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុពីឆ្នាំ២០១៥-កញ្ញា ២០២០

គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ	២០១៥	២០១៦	២០១៧	២០១៨	២០១៩	កញ្ញា ២០២០
គ្រឹះស្ថានធនាគារពាណិជ្ជ						
ធនាគារក្នុងស្រុក-ភាគទុនិកភាគច្រើនជាអ្នកក្នុងស្រុក						
ចំនួនធនាគារ	៧	៧	៧	៧	១១	១២
ចំនួនសាខានិងទីស្នាក់ការកណ្តាល	៣៧៥	៣៨៣	៣៩៥	៤០៣	៤៤១	៤៦១
ចំនួនបុគ្គលិក	១៦.២៣៩	១៧.០២៣	១៧.៦២៨	១៨.១៧១	១៩.១០២	១៩.៦២៥
ចំនួនទីតាំងម៉ាស៊ីន ATM	៥៤៤	៥៧៤	៧១២	៨២៥	១.០៣២	១.១១៣
ធនាគារក្នុងស្រុក-ភាគទុនិកភាគច្រើនជាជនបរទេស						
ចំនួនធនាគារ	៥	៥	៥	៦	៦	៧
ចំនួនសាខានិងទីស្នាក់ការកណ្តាល	៥៤	២២៥	២៤៤	២០១	២០៧	២៤៦
ចំនួនបុគ្គលិក	១.៧៣៨	៦.៣៨២	៧.៦០៧	៥.៤៧៣	៥.៣៤១	៦.៤៣៦
ចំនួនទីតាំងម៉ាស៊ីន ATM	១៧៥	២៧៦	៣៥២	២០១	៣០៧	៣៨០
ធនាគារបុត្តសម្ព័ន្ធបរទេស						
ចំនួនធនាគារ	១៤	១៤	១៥	១៧	១៧	១៧
ចំនួនសាខានិងទីស្នាក់ការកណ្តាល	១៤២	១៥០	១៥៧	២៣៩	២៥៥	៣៤៥
ចំនួនបុគ្គលិក	៣.៥២៩	៣.៦៣៤	៤.០០២	៨.៨១៧	១១.៥១១	១៣.៣១០
ចំនួនទីតាំងម៉ាស៊ីន ATM	៣៩១	៣៩៧	៤០៩	៧៦៩	៩៣៥	១.០០៨
ធនាគារសាខាបរទេស						
ចំនួនធនាគារ	១០	១១	១២	១២	១៣	១២
ចំនួនសាខានិងទីស្នាក់ការកណ្តាល	២២	២៥	៣១	៣៣	៣៨	៣៧
ចំនួនបុគ្គលិក	៤៦៣	៥៣០	៦២៦	៧១៣	៨១៨	៨៥២
ចំនួនទីតាំងម៉ាស៊ីន ATM	៨	១៣	១៧	២៣	២៣	២៣
ចំនួនសរុបធនាគារពាណិជ្ជ						
ចំនួនសរុបធនាគារ	**៣៦**	**៣៧**	**៣៩**	**៤៣**	**៤៧**	**៤៨**
ចំនួនសាខានិងទីស្នាក់ការកណ្តាលសរុប	**៥៩៣**	**៧៨៣**	**៨២៧**	**៨៧៦**	**៩៤១**	**១.០៨៩**
ចំនួនសរុបបុគ្គលិក	**២១.៩៦៩**	**២៧.៥៦៩**	**២៩.៨៦៣**	**៣៣.១៧៤**	**៣៦.៧៧២**	**៤០.២២៣**
ចំនួនសរុបទីតាំងម៉ាស៊ីន ATM	**១.១១៨**	**១.២៦០**	**១.៤៩០**	**១.៨១៨**	**២.២៩៧**	**២.៥២៤**
គ្រឹះស្ថានធនាគារឯកទេស						
ធនាគារឯកទេសរបស់រដ្ឋ						
ចំនួនធនាគារ	១	១	១	១	១	០
ចំនួនសាខានិងទីស្នាក់ការកណ្តាល	១	១	១	១	១	០
ចំនួនបុគ្គលិក	៧៥	៨៩	៩៣	១០១	១០១	០
ចំនួនទីតាំងម៉ាស៊ីន ATM	០	០	០	០	០	០
ធនាគារឯកទេស-ភាគទុនិកភាគច្រើនជាអ្នកក្នុងស្រុក						
ចំនួនធនាគារ	៣	៥	៥	៦	៦	៧
ចំនួនសាខានិងទីស្នាក់ការកណ្តាល	៧	១០	១០	១១	១១	១៣
ចំនួនបុគ្គលិក	៤០៧	៥១៨	៥១០	៥៧៣	៦៩៥	២៦៨
ចំនួនទីតាំងម៉ាស៊ីន ATM	០	០	០	០	២	០

តារាង ១១ ៖ បណ្តាញព័ត៌មានរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុពីឆ្នាំ២០១៥-កញ្ញា ២០២០ (ត)

ធនាគារឯកទេស–ភាគទុនិកភាគច្រើនជាជនបរទេស						
ចំនួនធនាគារ	៧	៩	៩	៧	៨	៦
ចំនួនសាខានិងទីស្នាក់ការកណ្តាល	១៣	១៨	១៨	១៨	២៧	២៧
ចំនួនបុគ្គលិក	៣៨១	៨៦២	៩៧៩	១.២៥០	១.៦៦០	២.២៧៨
ចំនួនទីតាំងម៉ាស៊ីន ATM	០	០	០	០	០	២
ចំនួនសរុបធនាគារឯកទេស						
ចំនួនសរុបធនាគារ	**១១**	**១៥**	**១៥**	**១៤**	**១៥**	**១៣**
ចំនួនសាខានិងទីស្នាក់ការកណ្តាលសរុប	**២១**	**២៩**	**២៩**	**៣០**	**៣៩**	**៤០**
ចំនួនសរុបបុគ្គលិក	**៨៦៣**	**១.៤៦៩**	**១.៥៨២**	**១.៩២៤**	**២.៤៥៦**	**២.៥៤៦**
ចំនួនសរុបទីតាំងម៉ាស៊ីន ATM	**០**	**០**	**០**	**០**	**២**	**២**
គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ						
គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើ						
ចំនួនគ្រឹះស្ថាន	៨	៧	៧	៧	៧	៦
ចំនួនសាខានិងទីស្នាក់ការកណ្តាល	១.៦៣២	១.៤៥៦	៩៤៦	៩២៨	៩៤៦	៨៨២
ចំនួនបុគ្គលិក	២០.៨០៨	១៩.៩៨៧	២១.៦៧១	២៣.២៨៥	២៧.៣៩៩	២៧.៧៨៩
ចំនួនទីតាំងម៉ាស៊ីន ATM	២៩៨	៣០៧	៣៥០	៣៥៥	៣៧៣	៣៥៩
គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមិនទទួលប្រាក់បញ្ញើ						
ចំនួនគ្រឹះស្ថាន	៥០	៦៤	៦៩	៧៤	៧៦	៧៥
ចំនួនសាខានិងទីស្នាក់ការកណ្តាល	២.១៨៦	២.៦៩៨	៤៧១	៤៩៥	៥០៧	៤៦៣
ចំនួនបុគ្គលិក	៥.៤៦០	៦.៥៨១	៦.៦៣១	៦.៨៩៧	៧.៧៧០	៧.៥៧៥
ចំនួនសរុបគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ						
ចំនួនសរុបគ្រឹះស្ថាន	**៥៨**	**៧១**	**៧៦**	**៨១**	**៨៣**	**៨១**
ចំនួនសាខានិងទីស្នាក់ការកណ្តាលសរុប	**៣.៨១៨**	**៤.១៥៤**	**១.៤១៧**	**១.៤២៣**	**១.៤៥៣**	**១.៣៤៥**
ចំនួនសរុបបុគ្គលិក	**២៦.២៦៨**	**២៦.៥៦៨**	**២៨.៣០២**	**៣០.១៨២**	**៣៥.១៦៩**	**៣៥.៣៦៤**
ចំនួនសរុបទីតាំងម៉ាស៊ីន ATM	**២៩៨**	**៣០៧**	**៣៥០**	**៣៥៥**	**៣៧៣**	**៣៥៩**
គ្រឹះស្ថានឥណទានជនបទ						
ចំនួនសរុបគ្រឹះស្ថាន	**១០៩**	**១៧០**	**៣១៣**	**២៧៣**	**២៤៥**	**២៤៦**
ចំនួនសរុបបណ្តាញប្រតិបត្តិការ	**១.៧១៥**	**២.០៨៣**	**៣.៣៦៦**	**២.៩៣៦**	**២.៦៣៥**	**២.២១៥**
ចំនួនសរុបបុគ្គលិក	**៣.២៥៥**	**៣.៦៧០**	**៥.១២៣**	**៤.៤៦៨**	**៤.០១០**	**២.១៣៨**
ក្រុមហ៊ុនភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ						
ចំនួនសរុបក្រុមហ៊ុន	**៩**	**១២**	**១១**	**១៥**	**១៥**	**១៥**
ក្រុមហ៊ុនចែករំលែកព័ត៌មានឥណទាន						
ចំនួនសរុបក្រុមហ៊ុន	**១**	**១**	**១**	**១**	**១**	**១**
ការិយាល័យតំណាងធនាគារបរទេស						
ចំនួនសរុបការិយាល័យតំណាងធនាគារបរទេស	**៨**	**៧**	**៦**	**៥**	**៦**	**៦**

ប្រភព ៖ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា